

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ
РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ –
ПАЗАРДЖИК

Пазарджик, 2014г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Въведение	4
II. Анализи по компоненти на околната среда	
II.1. Атмосферен въздух	8
II.2. Води	21
II.3. Земи и почви	48
II.4. Защитени територии и биоразнообразие	53
III. Анализи по фактори на въздействие	
III.1. Отпадъци	79
III.2. Шум	100
III.3. Радиационен контрол	104
III.4. Химикали и управление на риска от големи аварии	104
IV. Превантивна дейност и контрол	107
V. Проекти/ обекти с екологично предназначение	121
VI. Заключение	138

СПИСЪК НА НАЙ-ЧЕСТО ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

ГКМ	Градска канализационна мрежа
ГПСОВ	Градска пречиствателна станция за отпадъчни води
ДОВОС	Доклад за оценка на въздействието върху околната среда
ДТБО	Депо за твърди битови отпадъци
ЕЕС	Експертен екологичен съвет
ЕС	Европейски съюз
ЕМП	Електромагнитни полета
ЗАНН	Закон за административните нарушения и наказания
ЗВ	Закон за водите
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗЛР	Закон за лечебните растения
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗООС	Закон за опазване на околната среда

ЗЧАВ	Закон за чистотата на атмосферния въздух
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИСПА	Инструмент за структурни политики по присъединяването
КАВ	Качество на атмосферния въздух
КЕИ	Каптиран естествен извор
КПКЗ	Комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването
МВТ	Мега вата
МЗ	Министерство на здравеопазването
МЗГ	Министерство на земеделието и горите
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МПС	Моторно превозно средство
МФ	Министерство на финансите
НСМОС	Национална система за мониторинг на околната среда
НИМХ	Национален институт по метеорология и хидрология
НП	Наказателно постановление
НПО	Неправителствена организация
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ОДЗГ	Областна дирекция по земеделие и гори
ОС	Общински съвет
ПВ	Подземни води
ПДЕ	Пределно допустими емисии
ПДК	Пределно допустима концентрация
ПДН	Пределно допустима норма
ПКЦ	Парово котелна централа
ПМС	Постановление на Министерския съвет
ППП	Предварителни проектни проучвания
ФПЧ10	Фини прахови частици до 10 микрона
СГН	Средно-годишна норма
ПДК	Пределно-допустима концентрация
ПС	Помпена станция
ПС ПБВ	Помпена станция за питейно-битово водоснабдяване
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПСПВ	Пречиствателна станция – питейно водоснабдяване
ПСПОВ	Пречиствателна станция за производствени отпадъчни води
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите за опазване на околната среда
РЕЕС	Регионален експертен екологичен съвет
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
РС	Районен съд
САПАРД	Специална програма за развитие на земеделски и селски райони
СДН	Средноденонощна норма
СПККАВ	Стационарен пункт за контрол качеството на въздуха
СЧН	Средночасова норма
СОЗ	Санитарно – охранителна зона
ТБО	Твърди битови отпадъци

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Целта на Регионалния доклад за състоянието на околната среда през 2013г. е да информира населението, неправителствените организации, всички заинтересовани страни за състоянието на околната среда на територията на област Пазарджик. Да се подпомогнат областните и общинските администрации при вземане на решения в областта на околната среда и за устойчиво развитие на териториалните общности чрез интегриране на политиката по околна среда в регионалните и общински политики в областта на социално-икономическото развитие.

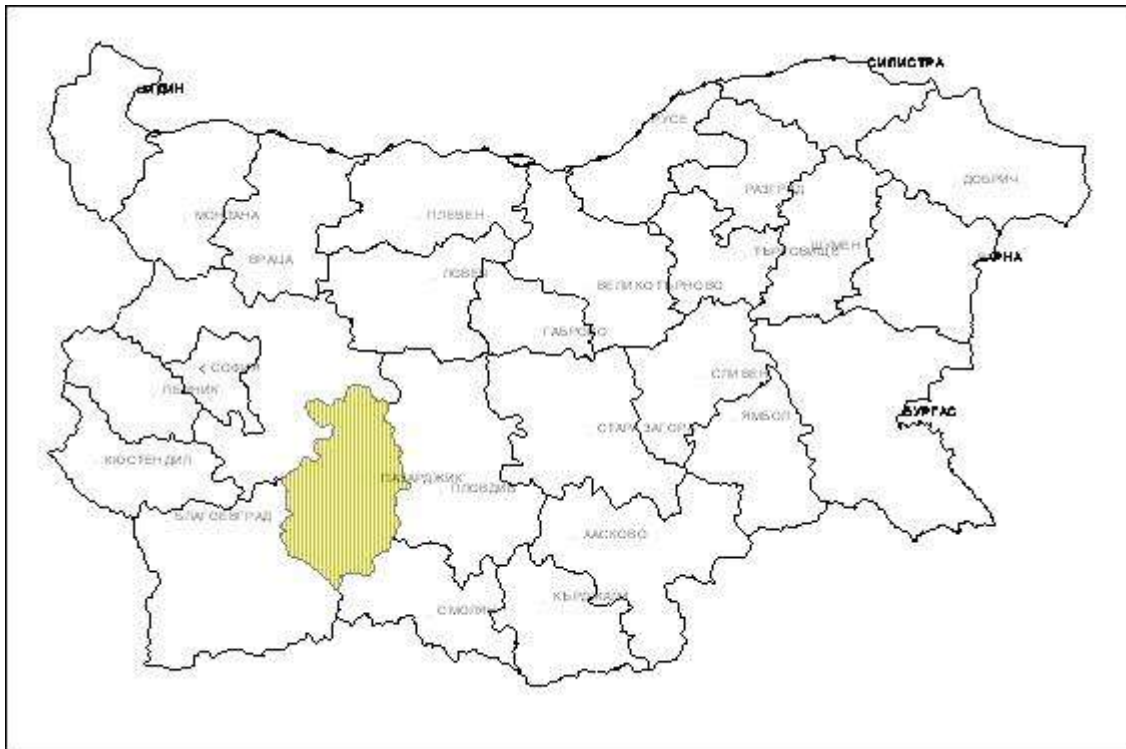
Докладът за състоянието на околната среда на територията на Пазарджишка област е изготвен от експерти на Регионалната инспекция по околната среда и водите в гр. Пазарджик. Използвани са данни от : годишния отчет за дейността на РИОСВ; оперативната дейност на инспекцията и Басейнова дирекция – Източно-Беломорски район – гр. Пловдив; лабораторни анализи на „РЛ – Пазарджик” на ИАОС. Целите на доклада са да информира всички, които проявяват интерес, за:

- тенденции и динамика на промените в състоянието на компонентите на околната среда и степента на въздействие на факторите, които я замърсяват и увреждат;
- решенията и предстоящи за решаване проблеми, както и предприетите за това действия от страна на РИОСВ – Пазарджик, насочени към подобряване качеството на живот чрез подобряване качеството на атмосферния въздух, качеството на водите, подобряване управлението на отпадъците, чрез ефективното използване на природните ресурси и енергията, чрез съхраняване на биологичното разнообразие;
- основните приоритети за РИОСВ, произтичащи от националното и европейското екологично законодателство;
- извършените основни законодателни, административни и инвестиционни мерки в областта на околната среда.

Ползването на изданието в учебните заведения ще допринесе за формиране на правилно отношение към проблемите на околната среда и развиване на екологичното възпитание. Надяваме се да привлечем вниманието на младите хора с интереси в опазване на природата и нейните ресурси.

Географско разположение на област Пазарджик в Р България

Пазарджишка област е разположена в Централна Южна България. Граничи с областите Благоевград, Пловдив, Смолян и София. Релефът на областта е разнообразен: планински (части от Ихтиманска и Същинска Средна гора, Западните Родопи и Рила) и равнинен (Пазарджишко-Пловдивското поле, представляващо западната част на Горно-тракийската низина).

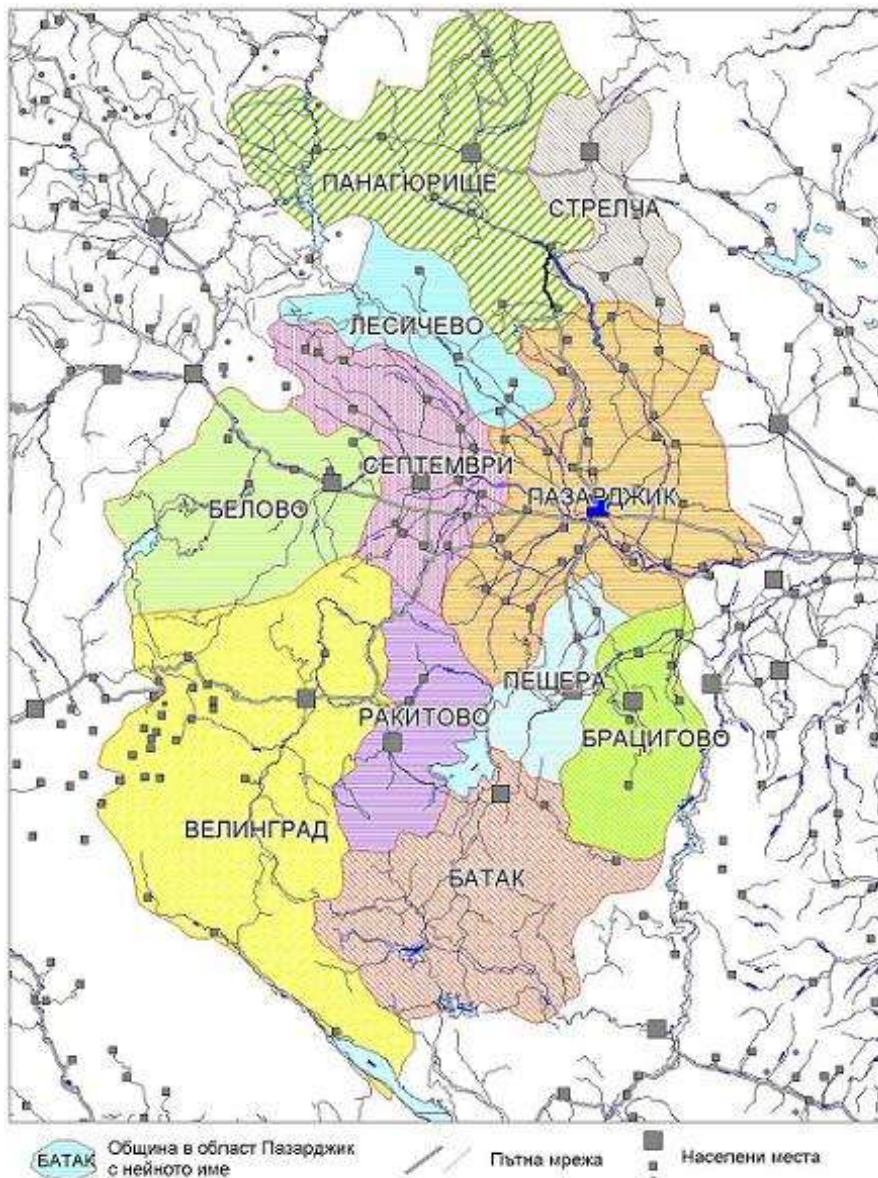

Административна карта на област Пазарджик

Характеристика на област Пазарджик

В административно отношение областта се състои от 11 самоуправляващи се общини с административен център гр.Пазарджик. Област Пазарджик е с население 307 973 души, включва 117 населени места и 96 кметства, разположени на територия 4519 km², представляваща 4% от територията на страната. Повече от половината от тази територия (56,07%) е заета от горски площи, а 36% са земеделски земи.

В Пазарджишка област има 4 категории защитени територии, от общо 6 категории за страната. В границите ѝ попадат - част от територията на национален парк „Рила“, четири резервата - „Купена“, „Дупката“, „Мантарица“ и „Беглика“, с обща площ 5503,8 ха, 89 защитени местности и природни забележителности и 16 защитените зони от мрежата „Натурата 2000“. Първите три резервата са включени в програмата МАБ Човек и биосфера на ЮНЕСКО.

Област Пазарджик обхваща 11 общини: Батак, Белово, Брацигово, Велинград, Лесичево, Пазарджик, Панагюрище, Пещера, Ракиново, Септември и Стрелча

Регионалната инспекция по околната среда и водите – Пазарджик е административно териториално звено, пряко подчинено на Министерството на околната среда и водите. Провежда и осъществява държавната политика по опазване на околната среда на регионално ниво. Инспекцията извършва превантивен, текущ и последващ контрол на източниците на замърсяване и мониторинг на компонентите на околната среда – въздух, води и почви на територията на областта. Извършва охрана на защитени територии – изключителна държавна собственост и контролира правилното използване на природните ресурси и биоресурси. Работи активно с всички държавни и общински органи и партнира на неправителствени организации. Участва в екологичното възпитание и обучение на учениците, популяризира и информира за дейността си обществеността чрез медиите.

Служителите в РИОСВ-Пазарджик са 40, всички с висок образователен ценз. За по-доброто административно обслужване на физическите и юридически лица е въведена системата „едно гише”. Потокът от информация се обработва, класифицира и

служи за вземане както на управленски решения, така и за навременно информиране на обществеността за състоянието на околната среда.

Състояние на околната среда – характер на региона

Проблем за област Пазарджик все още е замърсяването с финни прахови частици. Извършеният през 2013 г. имисионен контрол в гр.Пазарджик отчете 103 проби над пределно допустимите концентрации (ПДК) по показател финни прахови частици - PM_{10} . Причините за завишените стойности на праха са : лошо състояние на пътната мрежа, непочистване и неизмиване на уличните платна, използване на твърдо гориво за отопление в битовия сектор. Емисионният контрол на обектите в областта не отчете значителни превишения на нормите за допустими емисии (НДЕ).

При обобщен анализ на емитерите и източниците на замърсяване за качествата на водите, зауствани в повърхностни водни обекти(тела) се констатира, че замърсяванията основно се дължат на канализационните мрежи на големите населени места /над 10 000 еквивалент жители/ без изградена градска пречиствателна станция за отпадни води(ГПСОВ). Последствията от поетапното закриване на площадки за рудодобив са също съществен екологичен проблем за региона. Основни дифузни източници са площадките ”Елшица”, „Медет” и „Радка”.

По-съществен екологичен проблем в областта, породен от дейностите при добив и първична преработка на подземни богатства, извършваните геолого-проучвателни работи и рекултивация на нарушени терени е липсата на строго регламентиран контрол върху изведените от експлоатация хвостохранилища.

Проблемът с разделното събиране на масово разпространените отпадъци на общинско ниво все още не е решен навсякъде, тъй като не във всички общини има определени общински площадки за тази цел. Факт е, че през 2013 г. общините, които не бяха предприели мерки за разделното събиране на всички МРО, сключиха нови договори с организации по оползотворяването им, както и с фирми, привели дейностите си с МРО, съгласно изискванията на ЗУО и подзаконовите нормативни актове, но в повечето случаи договорите са фиктивно сключени, а ефективността на системата - слаба.

Бяха проверени и съоръжения за предварително третиране на отпадъци от бетон, от строителство и разрушаване на сгради, както и инсталации за оползотворяване на строителни отпадъци, което в значителна степен ще доведе до повторното им използване, рециклиране и минимизиране на количествата, постъпващи на депа за битови отпадъци.

Голяма част от фирмите, занимаващи се със строителство, машиностроене и металообработване, млекопреработка, дървообработване, химическа дейност, консервиране, фармация, винопроизводство, леене на метали приведоха дейността си към изискванията на ЗУО и в резултат на това очакваме добри резултати по отношение на отчетността и достоверността на данните за образуваните и третирани отпадъци.

В направление Биоразнообразие и Защитени територии могат да се посочат следните екологични проблеми : незаконна сеч в резерват „Купена”; нерегламентирана търговия с видове, включени в конвенцията CITES; неограничено ползване на биологични ресурси и др.

Годишният доклад е изготвен съгласно изискванията на чл.4 и чл.22, ал.3 от Закона за опазване на околната среда и водите (ЗООС).

Използвани са данни от БД ИБР- гр. Пловдив, от годишния отчет на РИОСВ-Пазарджик за 2013г., резултати от проверки, анализи, изследвания и факти от 2013г.

РИОСВ – гр. Пазарджик упражнява своята дейност на територията на Пазарджишка област. През 2013г. в инспекцията са работили 40 души, от които 25 експерти, пряко ангажирани с контролна и информационна дейност.

Инспекцията се ръководи и представлява от Директор.

Адрес на РИОСВ – Пазарджик

гр. Пазарджик

ул. “Гурко” №3 , ет. 3 и 4;

Телефони:

Директор :

034/ 44 19 17;

Зелен телефон :

034/ 44 18 75;

Деловодство, обслужване на едно гише :

034/ 40 19 35;

E-mail: riewpz@riewpz.org

Страница в Интернет: <http://www.riewpz.org/>

II. АНАЛИЗИ ПО КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

II.1.КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

1. Мрежа за контрол качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ-Пазарджик като част от НСМОС – подсистема «Въздух»

Със Закона за чистотата на атмосферния въздух се уреждат условията, реда и начина за оценка и управление качеството на атмосферния въздух, като по този начин се осигурява провеждането на държавната политика по оценка и управление на КАВ, в това число – подобряване на КАВ в районите, в които е налице превишаване на установените норми.

Основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух в приземния слой са суспендирани частици, фини прахови частици, серен диоксид, азотен диоксид и/или азотни оксиди, въглероден оксид, озон, олово (аерозол), бензен, полициклични ароматни въглеводороди, тежки метали – кадмий, никел и живак, арсен.

Качеството на атмосферния въздух в района, контролиран от РИОСВ-Пазарджик се следи чрез пунктовете за мониторинг на въздуха, които са част от Националната система за мониторинг на околната среда. Информацията се събира, оценява и обобщава чрез непрекъснато наблюдение на показателите, характеризиращи КАВ. РИОСВ-Пазарджик предоставя информация за състоянието на качеството на атмосферния въздух на територията на общината.

Оценката на степента на замърсяване на атмосферния въздух се извършва по нормативно определен ред, предвиден в Закона за чистотата на атмосферния въздух и наредбите за КАВ – *Наредба № 12 за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (ДВ бр. 58/2010 г.), Наредба № 11 за норми за арсен, кадмий, никел полициклични*

ароматни въглеводороди в атмосферния въздух (ДВ бр. 42/2007 г.) и Наредба № 7 за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух (ДВ бр. 45/99 г.).

С цел своевременно информиране на населението при регистрирани превишения на някои замърсители в атмосферния въздух е приета „Инструкция за информиране на населението при превишаване на установените алармени прагове на показатели”. В РИОСВ - Пазарджик е установена процедура за информиране на населението в съответните райони чрез средствата за масова информация и др.

Определени са следните алармени прагове за основните замърсители:

- Алармен праг за серен диоксид: 500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, измерени през три последователни часа от съответните АИС;
- Алармен праг за азотен диоксид: 400 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, измерени през три последователни часа от съответните АИС;
- Праг за предупреждение на населението (ППН) за нивата на озон (средно часова стойност): 240 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, измерени през три последователни часа.

В националното законодателство по опазване чистотата на атмосферния въздух са въведени норми за нивата (концентрациите) на замърсителите с оглед избягване, предотвратяване или ограничаване на свързаните с тези замърсители вредни въздействия върху човешкото здраве и/или околната среда в нейната цялост.

Нормите за газообразните замърсители са определени като маса, съдържаща се в един кубичен метър въздух при нормални условия (температура 293°K и налягане 101,3 kPa).

ПС на СЧН е средно часовата норма определена за съответния замърсител;

ПС на СДН е средноденонощната норма определена за съответния замърсител;

СГН е определената средногодишна норма за съответния замърсител;

ПДК е пределно допустимата концентрация на съответния замърсител;

2. Качество на атмосферния въздух – състояние и тенденции

Състоянието на атмосферния въздух в района на Агломерация Пазарджик се следи от 1 стационарен пункт на ИАОС-София

Пункт	Характеристики
пл. "Васил Левски"	<p>Ръчен – градски фонов пункт. Резултатите от пробовземането (автоматично) се извеждат ежедневно.</p> <p>Разположен е в централна градска част на Пазарджик в зона с предимно жилищни сгради и интензивен автомобилен трафик.</p> <p>Обслужва се от РЛ – Пазарджик (МОСВ/ ИАОС)</p>

Замърсител	ФПЧ10	Pb аер.	SO ₂	NO ₂	CO	H ₂ S	бензен	NH ₃	ПАВ	As аер.	Cd аер	Ni	ФПЧ2.5	NO	O ₃
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Общ брой															

пунктове – 1																		
гр.Пазарджик, пл.,„В. Левски” в т. ч.:	√			√	√												√	
1. Пункт с концентрация над ПС на СЧН или ПДК м.е в т.ч.:	√																	
2.Пункт с концентрация над СГН, в т.ч.:	√																	

Анализът на данните, регистрирани през 2013г. за Агломерация Пазарджик по показатели е както следва:

ФПЧ₁₀ /фини прахови частици под 10 микрона/

Фините прахови частици се изпускат директно в атмосферата от транспорта, енергетиката, бита - първични емисии или се формират в атмосферата от съдържащите се в нея метални оксиди, полиароматни въглеводороди, серен диоксид, азотни оксиди, амониак и др. газове - вторични емисии.

Този атмосферен замърсител е контролиран денонощно в пункта.

През годината са регистрирани 103 превишения на средноденонощната норма за опазване на човешкото здраве (концентрации над 50µg/m³/) в ръчен пункт гр.Пазарджик.

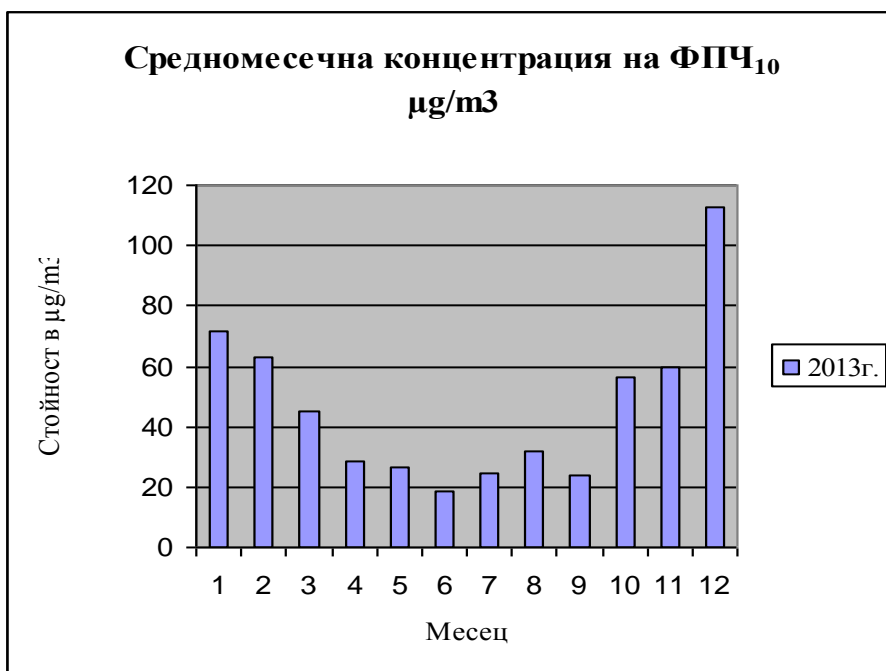
Средногодишната норма за ФПЧ₁₀ от 40µg/m³ е превишена - 46.92µg/m³.

Замърсяването с ФПЧ₁₀ продължава да бъде основен проблем за качеството на атмосферния въздух за Агломерация Пазарджик. Измерените високи нива по този показател са резултат от все по-масовото използване на твърди горива за отопление в бита през зимния период на годината, интензивния автомобилен трафик, състоянието на пътната и прилежаща инфраструктура и относително малък дял, на промишлеността. За високите нива на ФПЧ₁₀ допринасят също и специфичните метеорологични условия в района – голям брой дни с тихо време (скорост на вятъра под 1,5 m/s, в около 40 % от дните в годината), температурни инверсии, мъгли по поречието р. Марица, водещи до задържане и натрупване на замърсителя.

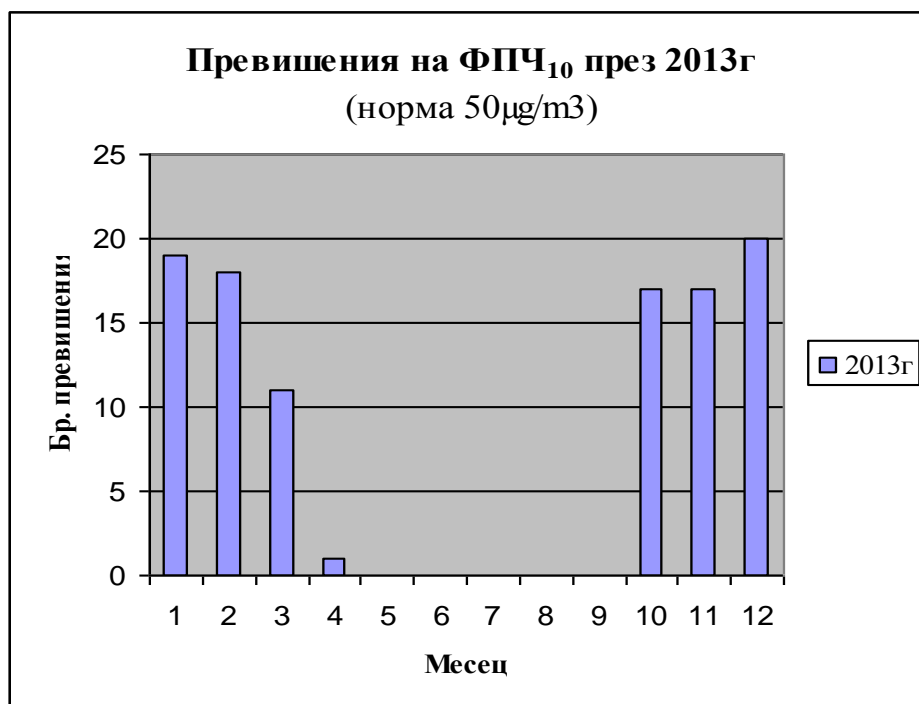
Разпределението по месеци на измерените концентрации на ФПЧ₁₀ е онагледено на следващата графика. Данните показват обратна зависимост между измерените стойности и температурата на околната среда.

Сравнителна графика по месеци за замърсяването на въздуха с ФПЧ₁₀ (µg/m³)

Година	Брой регистрирани данни	Брой превишения на ПС за СДН [50 µg/m ³]	Средно-месечна концентрация µg/m ³	Максимална измерена средно-денонощна концентрация (µg/m ³)
2013г.	356	103	46,92	244,4

Средно-месечни концентрации на ФПЧ₁₀ в пункт „пл. В. Левски”, гр.Пазарджик, през 2013г.

Брой превишения на ФПЧ₁₀ в пункт: „пл. В. Левски” през 2013 г.

От графиките е видно, че през зимните месеци са регистрирани високи стойности. Измерените нива на този замърсител са в пряка връзка с увеличеното потребление на твърди горива за отопление в битовия сектор, свързано с понижението на температурите.

Направеният сравнителен анализ на регистрираните стойности в пункта за мониторинг по години показва тенденция на нарастване на замърсяването над определените норми.

Извод: Най – неблагоприятни за замърсяване на атмосферния въздух са пролетните и зимните месеци, свързани със сравнително ниската интензивност на слънчевата радиация (средно 90 часа месечно). Попаднала върху земната повърхност през този сезон, тя обуславя отрицателен турбулентен топлинен поток и води до образуването на температурни инверсии. Максимумът на мъглите и облачността през зимата също създават условия за концентриране на атмосферни замърсители.

Серен диоксид

Основните източници на този замърсител са индустрията, енергетиката и отоплителни централи.

Средночасовата норма за опазване на човешкото здраве /СЧН/ е от $350 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Тази норма не трябва да бъде превишавана повече от 24 пъти в рамките на една календарна година.

Средноденонощната норма за опазване на човешкото здраве /СДН/ е $125 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Тя не трябва да бъде превишавана повече от 3 пъти в рамките на една календарна година.

Забелязва се трайна тенденция към регистриране на стойности под СДН.

Регистрираните нива на серен диоксид в пункта за мониторинг, разположен на територията на Агломерация Пазарджик показват трайно намаляване на стойности до нива под нормативно определените.

Азотен диоксид

Азотният диоксид се образува при горивни процеси. Основни източници са моторните превозни средства (МПС), топлоелектрическите централи (ТЕЦ), някои промишлени предприятия, тютюнопушенето. Под въздействието на интензивна слънчева светлина и в присъствие на летливи органични съединения в атмосферния въздух азотният диоксид взаимодейства химически, в резултат на което се образува вторичния замърсител - озон.

Средночасовата норма за опазване на човешкото здраве е $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$, тя не трябва да бъде превишавана повече от 18 пъти в рамките на една календарна година. През 2013 г. няма превишения на СДН.

Регистрираните нива на азотен диоксид в пункта за мониторинг, разположен на територията на Агломерация Пазарджик показва трайно намаляване на стойности до нива под нормативно определените.

Оловни аерозоли

Като цяло в района, контролиран от РИОСВ – Пазарджик се запазва тенденцията към трайно задържане на годишните концентрации на оловни аерозоли под съответната средногодишна норма и поради това този параметър вече не се контролира.

Озон

Озонът е газ, естествено съдържащ се в атмосферата (приземен слой). В урбанизирана среда той не се емитира директно. Концентрацията на този замърсител е свързан с фотохимични реакции на замърсители. Най-силно следва да се проявява при силна слънчева ултравиолетова радиация и при условия на застой (задържане) на атмосферата, както и при транспорт на първични замърсители.

През 2013г. е регистрирано едно превишение на Прага за здравна защита (плаваща 8 часова средна стойност), през м. юли. За разглеждания период не са регистрирани превишения на прага за информиране на населението за озон – 180 µg/m³. Не са създавани условия за предприемане на действия за предупреждаване на населението (измерени стойности над 240 µg/m³ в 3 последователни часа).

Наблюдаваното покачване на стойностите през летните месеци може да се свърже пряко с увеличаване на слънчевата радиация и среднодневните температури.

Въглероден оксид

Най-голям източник на въглероден оксид е автомобилният транспорт (около 65%), следван от топлоцентрали и промишлени източници.

През 2013г. не са регистрирани превишения на нормата за опазване на човешкото здраве /плаваща 8 часова стойност/ - 10 mg/m³.

РАЙОНИ ЗА ОЦЕНКА И УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

През 2011 г. са изготвени и приети актуализации на Програми по КАВ, както следва:

- **Община Пазарджик** – по показатели **PM₁₀**, приета от Общински Съвет с Решение , отразено в протокол №6/ 28. 04.2011г.
- **Община Пещера и Община Велинград** - по показател **PM₁₀**, приета от Общински съвет Пещера с Решение с №63, взето с протокол №29/ 29.12.2011г. Приета от Общински съвет Велинград с Решение с № 10, взето с протокол №2/ 26. 01.2012г.

По отношение на действащите Програми за подобряване качеството на атмосферния въздух /КАВ/, по чл.27 от Закона за чистотата на атмосферния въздух (ДВ,бр.45/1996), за РОУКАВ - Агломерация Пазарджик /общини Пазарджик, Панагюрище, Пещера и Велинград/ дългогодишните анализи и наблюдения показват, че основните фактори, оказващи влияние върху нивата на **PM₁₀** за територията на четирите общини са битовото отопление, транспорта и неподдържаната пътна и прилежаща инфраструктура, което води до т.н. вторично разпрашаване. Масовото

използване на твърди горива в битовия сектор води до тревожно завишаване нивата на ФПЧ₁₀, основно през зимните месеци.

От особено значение за нивата на прахови частици е регулирането на транспортния поток и оптимизиране на автомобилния трафик, като за целта са необходими съвместни действия на различни институции. Констатациите са, че не се постига синхронизиране на усилията и ефективността на заложените в програмите на четирите общини мерки е ниска.

С голяма тежест за подобряване на КАВ по отношение на нивата на РМ₁₀ е поддържането на пътната и прилежаща инфраструктура в добро състояние. Рехабилитацията на компрометирани пътни участъци, подмяната на тротоарни настилки, измиването и качественото почистване на пътните платна са част от полезните мерки за справяне с проблема. Наблюденията показват, че тези приоритетни за общинските администрации мерки не се реализират с необходимата ефективност и това оказва пряко влияние върху нивата на (ФПЧ₁₀) и през летните месеци.

Извършената моделна оценка показва ограничено влияние на индустриалните източници по показател РМ₁₀ за територията на четирите общини. За регион Пазарджик разпределението на имисиите от промишлеността е незначително – под 1%. В голяма степен това се дължи на добрите параметри на изпускащите устройства, както и на засиления контрол от страна на РИОСВ-Пазарджик.

Не на последно място, влияние върху КАВ за Агломерация Пазарджик оказват климатичните и топографски условия. Неблагоприятните метеорологични условия рефлектират силно върху ниско емитиращите източници – транспорт (с целогодишно действие) и битово отопление (със сезонно действие).

ОБЩНСКИ ПРОГРАМИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ЕМИСИИТЕ И ДОСТИГАНЕ НА УСТАНОВЕНИТЕ НОРМИ ЗА ВРЕДНИ ВЕЩЕСТВА В РАЙОНИТЕ ЗА ОЦЕНКА И УПРАВЛЕНИЕ НА КАВ НА ТЕРИТОРИЯТА НА РИОСВ – ПАЗАРДЖИК

РОУКАВ	ОБХВАТ		Изпълнение на предвидените мерки (или етап на разработване)	Дейност на РИОСВ
	териториален	замърсители		
<i>1.</i>	<i>2.</i>	<i>3.</i>	<i>4.</i>	<i>5.</i>
Пазарджик	Община Пазарджик	Съгласно Заповед №РД-1046/03.12.10 на Министъра на околната среда и водите: РМ ₁₀ , РМ _{2,5} , ПАВ	Приета от Общински съвет с Решение с № 223, взето с протокол №6/ 28. 04.2011г. Заложените мерки не се изпълняват с необходимата ефективност.	Представяне на информация, съгласно указания на МОСВ по хода на разработване на актуализацията и изходни данни за анализната част на програмата. Участие в две заседания на ПС през 2011г. Проведени 2 работни срещи с колектива, разработващ актуализацията.

Пазар-джик	Община Пещера Община Панагюрище Община Велинград	PM ₁₀ Съгласно Заповед №РД-1046/03.12.10 на Министъра на околната среда и водите: PM _{2,5} , ПАВ, Cd, NO ₂ /в непосредствена близост до основните пътни артерии/	Приета от Общински съвет Панагюрище с Решение №759, взето на 28.09.2011г. Приета от Общински съвет Пещера с Решение с № 63, взето с протокол №29/ 29.12.2011г. Приета от Общински съвет Велинград с Решение с № 10, взето с протокол №2/ 26. 01.2012г. Планиране на средства в общ.бюджет за 2012г. и провеждане на раб. срещи по изготвяне на задание.	Представяне на информация, съгласно указания на МОСВ по хода на разработване на актуализацията и изходни данни за анализната част на програмата. Участие в едно заседание на ПС през 2011г.
------------	--	--	--	--

ИЗТОЧНИЦИ НА ЕМИСИИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА РИОСВ – ПАЗАРДЖИК

Качеството на атмосферния въздух се определя от състоянието на приземния слой на атмосферата и представлява съотношение на естествените му съставки и добавените вещества от естествен и/или антропогенен произход.

Контролът на основните показатели, характеризиращи качеството на приземния слой на атмосферния въздух в региона се осъществява от РИОСВ – Пазарджик чрез непрекъснато наблюдение на тези показатели в пункта за мониторинг, който е част от Националната система за мониторинг на околната среда.

Паралелно с това РИОСВ-Пазарджик контролира всички обекти с източници на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух.

Големи горивни инсталации /ГГИ/ и контрол по прилагашата програма на Директива 2001/80/ЕС.

За територията на РИОСВ - Пазарджик е в експлоатация 1 голяма горивна инсталация - „Когенерационна централа” на Биовет АД, гр. Пещера.

Инсталации, които попадат в обхвата на Директивата за КПКЗ, с издадени Комплексни разрешителни

На територията, контролирана от РИОСВ-Пазарджик са издадени 11 комплексни разрешителни и съгласно утвърден годишен график се извършват проверки по изпълнение на условия.

Големи точкови източници (ГТИ) по списък, утвърден от Министъра на околната среда и водите във връзка с подобряване качеството на въздуха в районите “горещи точки”

Големи точкови източници (ГТИ) на вредни вещества във въздуха, подлежащи на регистриране чрез попълване на регистрационни карти на територията на РИОСВ – Пазарджик няма.

Обекти, притежаващи топлоенергийни съоръжения с мощност над 0,5MW и обекти с производствени дейности, попадащи в обхвата на Наредба №1/27 юни 2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии.

Контролът е по спазване изискванията за представяне на информация за планиране на измерванията на вредни вещества и за провеждане на собствени периодични измервания на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух съгласно изискванията на Закона за чистотата на атмосферния въздух.

Разпределението на контролираните обекти по общини е както следва:

Община Пазарджик: Обектите с неподвижни източници в атмосферата с утвърдени планове за собствен мониторинг са 8. Газификацията на гр. Пазарджик продължава. До този момент е изградена линейната инфраструктура за захранване на промишления, обществения сектор и част от домакинствата.

Община Пещера: Обектите са 2. Използваните топлоенергийни съоръжения в обектите работят на природен газ.

Община Панагюрище: Обектите са 5. Извършвани са проверки за изпълнение на нормативната уредба. Източниците са топлоенергийни съоръжения. Работят предимно сезонно, периодично, основно с твърдо гориво, мазут и нафта.

Община Велинград: Контролирани обекти – 2. Извършените собствени периодични измервания по смисъла на Наредба № 6/99 г. не показват превишения на нормите. От страна на операторите са предприети мерки за преустановяване използването на високосернист мазут и преминаване към използване на нискосернист или дървени трици. Операторите провеждат предвидения в Закона за чистотата на атмосферния въздух собствен мониторинг, като резултатите се представят пред РИОСВ-Пазарджик.

Община Белово: Контролираните обекти са 3. Всички оператори са преминали към използване на природен газ. Неподвижните източници подлежат на периодичен контрол. Резултатите от провежданите измервания не показват превишения на ПДЕ от точкови източници.

Община Батак: Контролираните обекти с утвърдени планове за мониторинг са 2. При извършените измервания на вредностите, изпускани в атмосферния въздух от обекти с точкови източници в района на общината не са констатирани превишения на пределно допустимите концентрации (ПДК).

Община Брацигово: Контролираните обекти са 3. В района на общината не са констатирани превишения на ПДК на емитираните замърсители от обектите с точкови източници.

Община Септември: Контролираните обекти са 6. Не са констатирани превишения на нормите за допустими емисии. Продължава реализирането на проекта за газификация на гр. Септември. Увеличава се броят на обектите, потребители на природен газ. Не са констатирани превишения на пределно допустимите концентрации (ПДК).

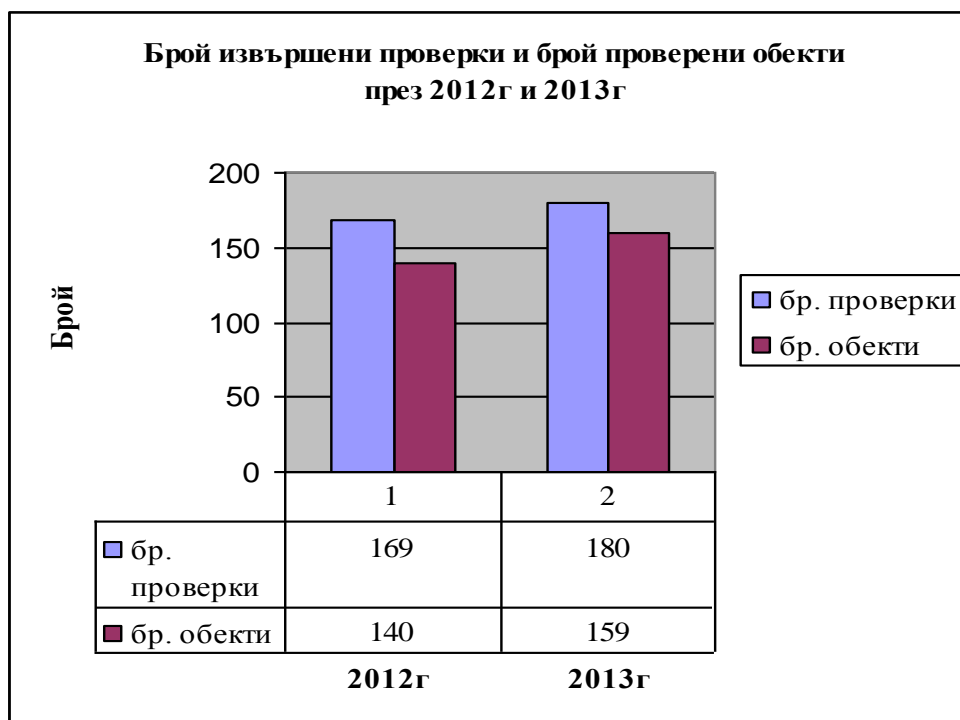
Община Лесичево: Контролираните обекти са 2. Не са констатирани превишения на нормите за допустими емисии.

Община Стрелча: Контролираните обекти са 4. Не са констатирани превишения на нормите за допустими емисии.

КОНТРОЛ НА ОБЕКТИТЕ, ЗАМЪРСЯВАЩИ ВЪЗДУХА

Контролът обхваща проверки по направления „Емисии от горивни и промишлени източници”, „Качество на атмосферен въздух” и ”Емисии – ЛОС, ОРВ, ФПГ” и ”ШУМ.”

По-долу в *Графика №1* е дадено сравнението на данните от контрола през 2013г. и предходната 2012г.

Графика №1

Може да отчетем като добра работата по отношение изпълнението на целите и задачите, както от гледна точка на извършените проверки, така също от постигнатите резултати.

- по показател „въздух“ през 2013 г. са извършени 180 проверки на 159 обекта с неподвижни източници на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух. Извършени са 5 контролни измервания на емисиите на замърсители, изпускани в атмосферния въздух от новата лентова сушилна на „Биовет“ АД и едно на „Иса 2000“ ООД – не са установени превишения на НДЕ. Не са регистрирани съществени нарушения на нормативната уредба.

- по компонента „шум“ през 2013 г. са извършени проверки на 9 обекта. Резултатите от измерванията са под пределно допустимите норми.

През 2013 г. са утвърдени 28 доклада за извършени СПИ на емисии в атмосферния въздух и 4 доклада за извършени СПИ на емисии на шум в околната среда. През 2013 г. са утвърдени методи и средства за провеждане на мониторинг на обект на „Оранжерии Гимел“ АД. Приоритетно са утвърждавани доклади за проведени собствени периодични измервания на промишлените предприятия .

Проверка на представени резултати от проведени СПИ

Съгласувани са 26 доклада от обекти, осъществяващи собствени периодични измервания на вредностите, изпускани в атмосферата от неподвижни източници. Очертава се тенденция към запазване на относително постоянен брой обекти, извършващи собствени периодични измервания на вредностите при спазване на процедурите, разписани в *Глава V от Наредба №6*. Резултатите от проведените собствени измервания показват нива на замърсителите под НДЕ, изключение прави обект: „Марица Олио“ АД, гр.Пазарджик, на който е наложена текуща санкция по чл.69а от ЗООС.

Няма наложени санкции за увреждане или замърсяване на околната среда над допустимите норми по чл. 69 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) през 2013г. Съставен е 1 акт по реда на чл.35 на ЗЧАВ – за неорганизираните емисии на неприятни мирисми. Като цяло се наблюдава тенденция към спазване на установените норми.

ЛЕТЛИВИ ОРГАНИЧНИ СЪЕДИНЕНИЯ

В присъствието на азотни оксиди и слънчева светлина Летливите органични съединения (ЛОС е всяко органично съединение, което при температура 293,15 К има парно налягане 0,01 кРА) действат като катализатор за образуването на приземен озон. Приземният озон е агресивен спрямо живата тъкан, следователно опасен за човешкото здраве и околната среда.

Някои ЛОС са считани за парникови газове, влияещи на глобалния климат. „Парниковият ефект“ е предизвикан от задържането и акумулирането на топлина в атмосферата.

Глобалното затопляне е процес на повишаване средната температура на атмосферата и повърхността на земята. Същата е малко под 15 градуса по Целзий. През последното столетие се е повишила с 0,7 градуса. Учените предричат последващо нарастване от 1,4 до 5,8 градуса до края на настоящето столетие.

Основните причини за глобалното затопляне трудно могат да бъдат определени. Към тях може да бъде причислен и икономическият ръст. Изтъняването на озоновия слой представлява друга опасност, защото способността му да предпазва от пълната сила на опасните за живота ултравиолетови лъчи, идващи от слънцето, намалява пропорционално.

Халогенираните ЛОС също могат да допринасят за разрушаването на стратосферния озонов слой. Основни източници на емисии на ЛОС са : автомобилите, горивните процеси и разтворителите.

През 2013г. за правилно съхранение на горива са проверени 17 бензиностанции, разположени на територията, контролирана от РИОСВ – Пазарджик. Контролирано е нормалното функциониране и доброто техническо и експлоатационно състояние на съоръженията на бензиностанциите, които обезпечават изпълнението на Етап 1 за улавяне на бензиновите пари от съоръженията за разтоварване, съхранение и товарене на бензини. Няма установени нарушения, които да водят до замърсяване на атмосферния въздух с летливи органични съединения. Към 31.12.2013 г. общият брой обекти на територията на област Пазарджик, водени на отчет в РИОСВ и отговарящи на изискванията за намаляване на емисиите на ЛОС при съхранение, товарене или разтоварване на бензини е 102, от които: 46 бензиностанции, отговарящи на изискванията на наредбата при построяване и пускане в експлоатация, т.е. въведени в експлоатация след 2000 г. и 56 бензиностанции, въведени в експлоатация преди 2000 г. В резултат на извършените проверки и направените констатации е установено, че 7 обекта са преустановили дейност и един обект е въведен в експлоатация през 2013г.

По Наредба № 7 операторите, ползващи в производствената си дейност разтворители представиха информация за вложеното количество. Бяха представени и утвърдени 10 плана за управление на разтворители (ПУР). За установяване задълженията на фирмите, извършващи дейности в обхвата на Наредба №7/2003 г. е събрана информация от 23 инсталации с употреба на органични разтворители. Операторите, декларирали годишна консумация на разтворители над праговите стойности и представили Планове за управление на разтворителите през 2013г. са 9. Всички планове са утвърдени с издадени решения от РИОСВ. Операторите с консумация под праговата стойност са 20.

Промяната спрямо 2012г. по отношение на инсталациите в обхвата на Наредба №7/29003г. е броят им - има 3 нововключени („Бунай” АД, „Пами” ООД и „БМД Биджеви” ООД) в информационната система на ИАОС, а 1 е закрыта („Сокола” АД, гр.Пещера).

През 2013 г. са извършени 22 планови и 5 извънпланови проверки на оператори с дейности в обхвата на Наредба №7/2003г. Не са констатирани нарушения на нормативните изисквания. Дадени са 12 предписания, 9 са изпълнени, Срокът на останалите изтича през 2014г.

В изпълнение на Програмата за мониторинг за оценка на съответствието с изискванията на Наредбата по чл.11а от ЗЧАВ през 2013 г. са извършени 27 проверки, съответно: 2 на производител, 1 на търговец на едро, 3 на търговци на дребно, 1 на оператор нанасящ покритие върху влакове („ВРЗ-99” АД), 12 на инсталации в обхвата на Наредба №7/2003г. с използване на бои, лакове и авторепаратурни продукти, 7 на мебелни фирми, използващи продукти по Наредбата .

Извършените проверки не констатираха нарушения на етикетирането по разпоредбите на Наредбата и несъответствие с нормата за съдържание на ЛОС по етикетната информация .

Контролната дейност по отношение на летливите органични съединения установи, че част от фирмите реално не извършват дейност, което е причина за занижената консумация и продажба на бои, лакове и разтворители.

Установените традиции в РИОСВ-Пазарджик в областта на „ЛОС” са за периодично информиране на операторите за задълженията им, особено при изменения в нормативните изисквания. За улеснение на операторите, извършващи дейности с употреба на разтворители на интернет-страницата на инспекцията са предоставени за ползване образци за докладване по наредбите към ЗЧАВ.

Контрол и управление на веществата, нарушаващи озоновия слой

РИОСВ упражнява контрол и на обектите с инсталации, съдържащи над 30 кг. флуорирани парникови газове. Общият брой на промишлените инсталации, съдържащи над 3 кг фреон е 64, а контролираните сервиси за хладилна и климатична техника са 12. Не са констатирани нарушения на чл.17 на Закона за чистотата на атмосферния въздух и прилагашите наредби. Дадените предписания са 4, всички са изпълнени.

Контрол на вредни физични фактори – фактор “шум”

РИОСВ-Пазарджик контролира обектите, значими емитери на шум в околната среда. Приоритетни са тези, които граничат с жилищни територии или се намират в жилищни зони. Такива са: „Биовет” АД – гр.Пещера, „Феникс Агро” ЕООД – с.Ковачево, „Балкан Райс” ООД – с.Ковачево и др.

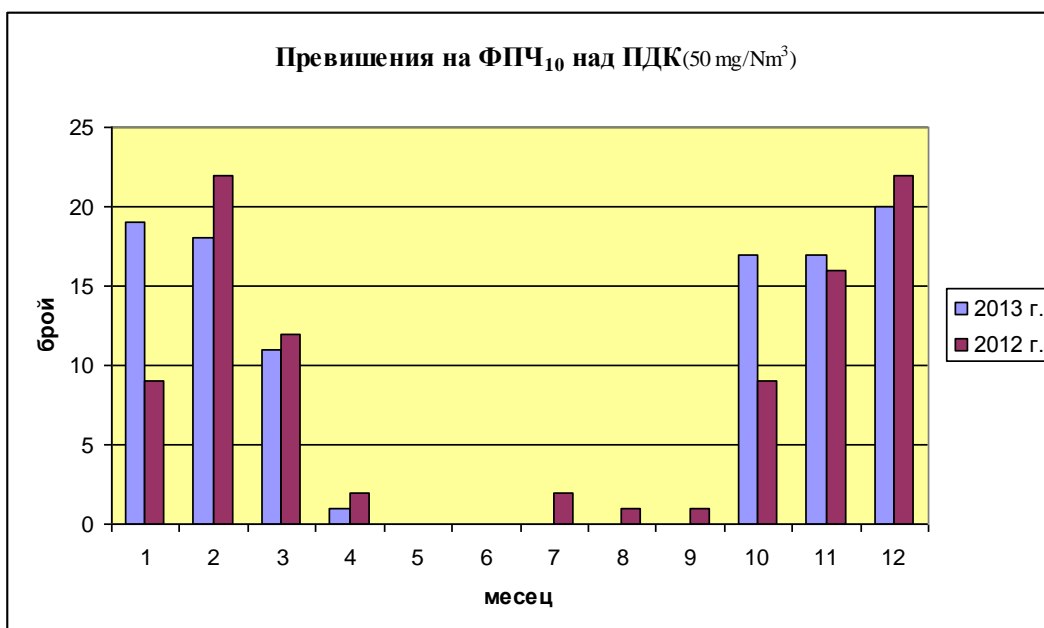
През 2013 г. са извършени 12 проверки по Закона за шума. На 9 обекта бяха извършени контролни измервания на шума, излъчван в околната среда. Резултатите от измерванията са под пределно допустимите норми.

ОЦЕНКА ЗА КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ НА ТЕРИТОРИЯТА НА РИОСВ-ПАЗАРДЖИК

Качеството на атмосферния въздух ежедневно се наблюдава в цялата страна, в т.ч. в по-големите градове и населени места, класифицирани като райони за оценка и управление на КАВ. В тях нивата на един или няколко замърсители превишават установените норми и съществува потенциален здравен риск за експонираното население. Наблюдението и контрола върху състоянието на атмосферния въздух на територията на област Пазарджик се осъществява от една автоматична измервателна станция в горски екосистеми и един пункт с ръчно пробовземане и последващ анализ.

За периода от 01.01 2013 г. - 31.12.2013 г. са извършени 356 /за 2012 г. – 347/ имисионни анализа на КАВ – гр.Пазарджик. Контролираните замърсители са: азотен диоксид, серен диоксид и финни прахови частици. Отчетени са 103 проби над пределно допустимите концентрации (ПДК) за показател фини прахови частици /PM₁₀/, съответно по месеци: /януари - 9, февруари - 22, март - 12, април - 2, юли – 2, август – 1, септември – 1, октомври – 9, ноември – 16 и декември – 22. – за 2013 г./.

Причините за завишените стойности на праха са лошото състояние на пътната мрежа, непочистване и неизмиване на уличните платна, използване на твърдо гориво за отопление в битовия сектор. Превишенията са основно през отоплителния сезон, т.е. основната причина е използването на твърди горива за отопление.

През 2013г. се запазва тенденцията по показатели: NO₂ и SO₂ за спазване на установените норми за територията на общините Пазарджик, Панагюрище, Пещера и Велинград. Разработените програми и заложените мерки за този замърсител са постигнали целите си.

През 2013 г. нивата на олово, бензен, озон и въглероден оксид са значително под нормативно определените пределни стойности.

Битовото отопление, транспортът, неподдържаната пътна и прилежаща инфраструктура са причина за тревожно завишаване нивата на ФПЧ₁₀ /респ. и ФПЧ_{2,5}/. Поради необходимостта от окончателно валидиране на данните преди докладване в Европейската агенция по околна среда са възможни минимални промени в публикуваните данни. Окончателните данни се публикуват в Националния доклад за състоянието и опазването на околната среда, изготвян от ИАОС.

II.2.ВОДИ

1. Кратко описание на основните приоритети при извършване на контролната дейност през годината

Водите на територията на страната са повърхностни; подземни, включително минералните води; вътрешните морски води и териториалното море; водите на р. Дунав, р. Резовска и р. Тимок в рамките на държавната граница на Република България.

Управлението на водите се осъществява на национално и басейново ниво. Районите на речните басейни се определят от естественото разположение на вододелите между водосборните области на една или няколко основни реки. Определянето на речните басейни не следват административно-териториалното

деление на страната. Територията на РИОСВ-Пазарджик попада изцяло в Източнобеломорски район за управление на водите с център Пловдив.

Съгласно изискванията на Закона за водите, министърът на околната среда и водите, чрез регионалните инспекции по околната среда и водите:

- провежда мониторинг на отпадъчните води;
- контролира обектите, формиращи отпадъчни води, параметрите и изпълнението на условията и изискванията в издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води и комплексните разрешителни, издадени по реда на ЗООС;
- контролира аварийните изпускания на отпадъчни води;
- поддържа база данни за извършения мониторинг и за контрол на отпадъчните води;
- поддържа в актуално състояние списъците на обектите, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, общи и специфични замърсители.

2. ОПАЗВАНЕ НА ПОВЪРХНОСТНИТЕ ВОДИ

1. Характеристика и мониторинг на повърхностните води

1.1 Типове повърхностни води

Водните обекти на територията на Източнобеломорски район за басейново управление (ИБР) се отнасят към две категории повърхностни води – “Река” и “Езеро”.

На територията на област Пазарджик са идентифицирани 3 типа води от категория „Река” /Таблица №1-1/:

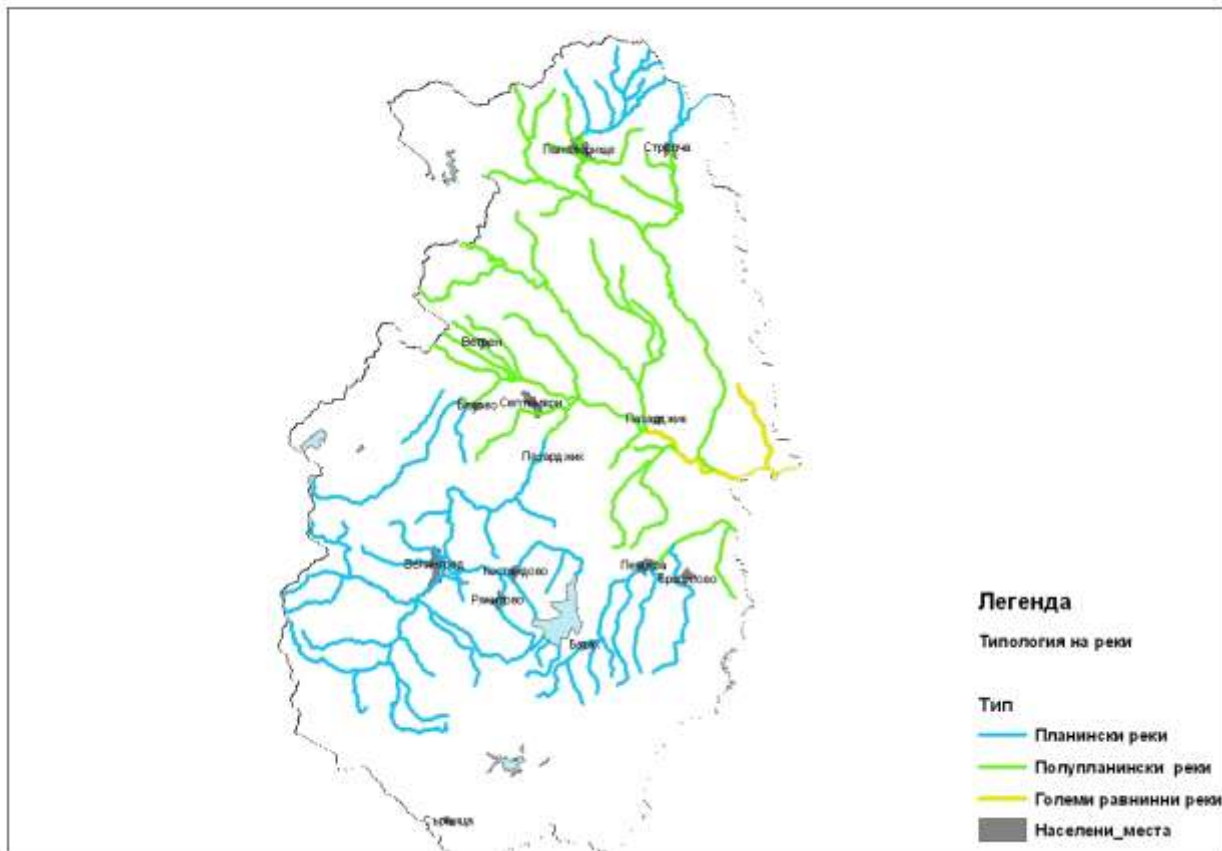
Таблица №1-1 Типология категория “РЕКА” в област Пазарджик

№	Тип ВГ	Име на типа	Водосбор
1	R3	Планински реки	<ul style="list-style-type: none"> - Равногорска река - Стара река и притоци до град Пещера - Река Стрелчанска Луда Яна от извори до град Стрелча - Река Панагюрска Луда Яна от извори до град Панагюрище - Река Чепинска и притоци от извори до кантон Долене
2	R5	Полупланински реки	<ul style="list-style-type: none"> - Стара река от град Пещера до устие - Река Луда Яна от Панагюрище до устие - Река Селска и притоци - р. Марица от гр.Белово до р.Тополница - Река Тополница от язовир Тополница до устие и р.Елшишка - Река Чепинска от начало на корекция до устие и р.Грохоча
3	R12	Големи равнинни реки	<ul style="list-style-type: none"> - р.Марица от р.Тополница до вливане на р.Въча

На територията на област Пазарджик в рамките на посочените типове реки са определени 32 водни тела. Всяко водно тяло е речен участък с еднакво екологично и химично състояние, който има важна роля при управлението на водите. В публикувания през март, 2010 г. План за управление на речните басейни (ПУРБ) в Източнобеломорски район за водните тела са

подготвени конкретни програми от мерки, чрез реализацията на които трябва да се постигне добро състояние на водите.

Карта №1-1 Типология категория “РЕКА” в област Пазарджик

На територията на област Пазарджик са определени 2 типа езера (язовири).
 Всяко езеро (язовир) с площ > 500 ха се определя като самостоятелно водно тяло.
 В обл. Пазарджик са определени 8 самостоятелни водни тела, посочени в Таблица №1-2:

Таблица № 1-2. Типове категория “ЕЗЕРА” в област Пазарджик

№	ТИПОВЕ	Язовири	Брой ВТ
1	L13 Средни и малки полупланински язовири в ЕР 7	яз. Тополница и яз. Малка Мътница	2
2	L3 Планински язовири	яз. Тошков чарк, яз. Голям Беглик, яз. Беглика, яз. Батак, яз. Чаира и яз. Белмекен	6
		ВСИЧКО	8

Карта №1-2 Карта на водните тела от категория "ЕЗЕРА" в област Пазарджик

1.2 Пунктове за мониторинг

• Контролен мониторинг

При проектиране на мрежата за контролен мониторинг на повърхностни води на територията на ИБР са избрани представителни мониторингови пунктове за съответните речни басейни и типове водни тела. Общият брой на пунктовете за контролен мониторинг на територията на РИОСВ Пазарджик през 2013 г. е 3 – 2 пункта на реки и 1 пункт на язовири. От тях пред Европейската Комисия се докладват резултатите от 2 пункта (1 на реки и 1 на язовири). В тези пунктове се извършва мониторинг по биологични и физико-химични елементи за качество.

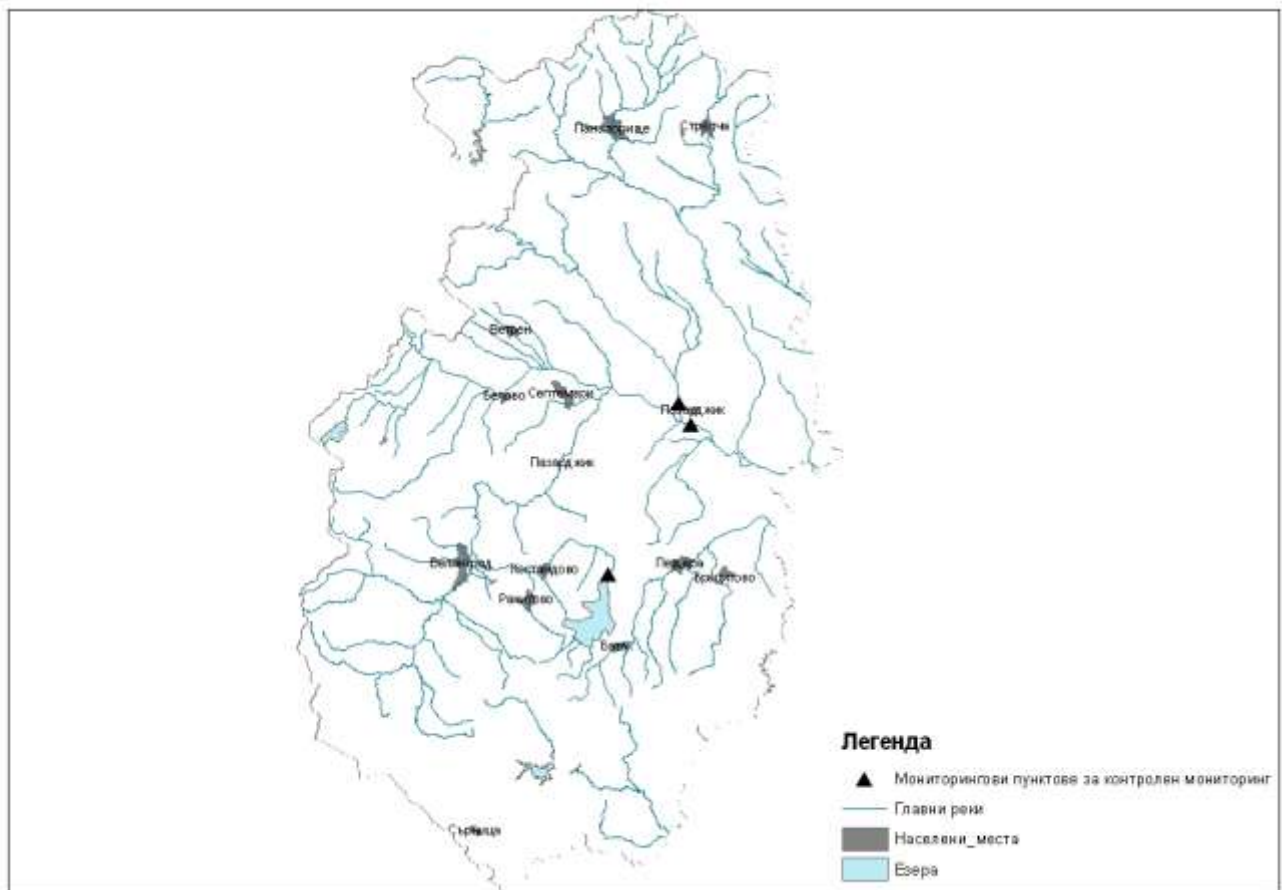
- р. Марица – гр. Пазарджик
- р. Тополница – гр. Пазарджик, преди устие
- яз. Батак

Честотата на контролния мониторинг е съобразена с минималната честота, която се препоръчва в Приложение V на РДВ за отделните показатели:

- Биологични елементи
 - фитобентос в реки – 1 път на 3 години
 - макрофити в реки и езера/ язовири – 1 път на 3 години
 - макрозообентос в реки – 1 път годишно
 - риби в реки и езера/ язовири – 1 път на 3 години
 - фитопланктон в езера/язовири – 1 път на 3 години (4 пъти през летния период).
- Физико-химични елементи

- основни показатели – 4 пъти годишно
- специфични замърсители – 4 пъти годишно
- приоритетни вещества – 12 пъти годишно

Карта № 2-1 Мрежа за контролен мониторинг на повърхностни води на територията на област Пазарджик (чл.8 на РДВ)

• Оперативен мониторинг

При подготовката на програмата за оперативен мониторинг на повърхностните води в ИБР е използвана информация за състоянието на определените водни тела и се прилагат критериите, посочени в т.1.3.2. на Анекс V на РДВ.

Пунктове за оперативен мониторинг се поставят в онези водни тела, които са в лошо състояние и съществува риск да не постигнат добър статус към 2015 г. На територията на обл. Пазарджик през 2013 г. са определени 21 пункта за оперативен мониторинг на реки. От тях пред Европейската Комисия се докладват резултатите от 15 пункта. В тези пунктове се извършва мониторинг по биологични и физико-химични елементи за качество.

- р. Марица – след гр.Белово
- р. Марица - с.Огняново, след р. Луда Яна
- р. Чепинска, гр.Велинград
- р. Чепинска - след гр.Велинград, преди с.Драгиново
- р. Чепинска спирка Марко Николов
- р. Чепинска с. Ковачево
- р. Мътница - гр.Велинград, преди устие
- р. Тополница – с. Драгор, след вливане на р. Елшишка
- р. Елшишка – устие

- р. Луда Яна преди гр.Панагюрище
- р. Луда Яна - след гр.Панагюрище
- р. Банска Луда Яна - с.Бъта
- р. Стрелчанска Луда Яна - след гр.Стрелча
- р. Луда Яна – с.Росен
- р. Луда Яна – преди устие
- р. Стара - между гр.Пещера и с.Бяга
- р. Стара - устие
- р. Селска река, приток на р.Марица
- яз.Тополница - стена
- яз.Тополница – средна част – срещу устие на р.Мъти вир
- яз.Тополница - опашка

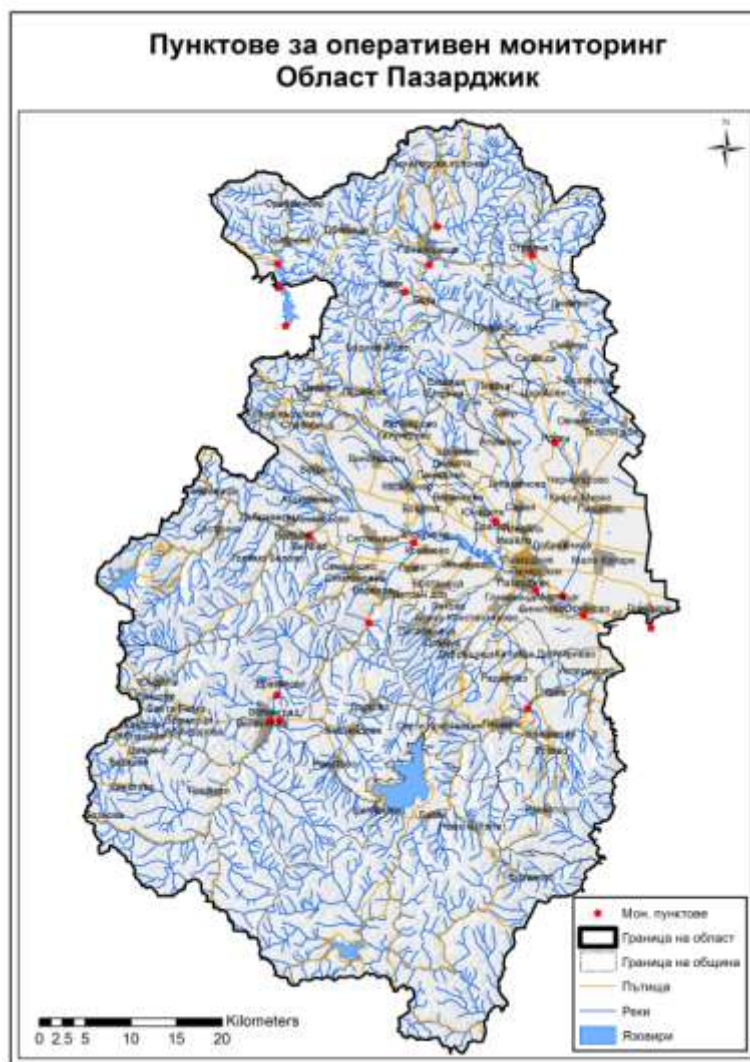
При подбора на показатели за оперативен мониторинг се използват биологичните елементи, индикативни за степента на антропогенно въздействие върху качеството на водите - макрозообентос в реки и фитопланктон в стоящи води. С оглед оперативното установяване на промените във фитопланктонните съобщества се използва показателят Хлорофил А в съчетание с други индикативни физико-химични показатели – прозрачност (SD), разтворен кислород, температура и електропроводимост.

Предвижда се мониторинг на всички физико-химични показатели, превишаващи стандартите за качество на околната среда (за приоритетни вещества) или приетите норми за добро екологично състояние на физико-химичните елементи. Предвижда се и мониторинг на други физико-химични показатели, които са свързани с тези, по които се наблюдават отклонения.

Честотата на оперативния мониторинг е съобразена с минималната честота, която се препоръчва в Приложение V на РДВ за отделните показатели:

- Биологични елементи
 - макрозообентос в реки – 1 път годишно
 - фитопланктон в язовири (заедно с прозрачност) – 1 път на 3 години
- Физико-химични елементи
 - основни показатели – 4 пъти годишно
 - специфични замърсители – 4 пъти годишно
 - приоритетни вещества – 12 пъти годишно

Карта № 2-2 Мрежа за Оперативен мониторинг на повърхностни води на територията на област Пазарджик (чл.8 на РДВ)

1.3 Показатели за мониторинг на повърхностните води

- **Биологични елементи за качество**

Хидробиологичният мониторинг се извършва за макробезгръбначни в реки по Ирландски Биотичен Индекс. Периодично в определени пунктове (през 3 г.) се извършва наблюдение и на останалите биологични елементи съгласно изискванията на РДВ – фитопланктон (язовири), фитобентос, макрофити и риби. Мониторингът и оценката на състоянието на биологичните елементи в реки се извършва по Наредба № Н-4/14.09.2012г. за характеризирани на повърхностните води.

Мониторингът на биологичните елементи в езера и язовири се извършва по методики, приложени в рамките на научна разработка за определяне на референтни условия и класификационна система за оценка на екологично състояние през 2009-2010г.

От провеждания мониторинг за 2013г. на биологичните елементи за качество са налични данни за дънни безгръбначни, фитобентос, макрофити и риби (за реки).

- **Физико-химични елементи за качество**

Мониторингът се извършва по основни физико-химични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества, свързани със замърсяване на повърхностните води с

органични вещества, метали и металоиди. Анализът на планираните показатели се извършва от Регионална лаборатория Пазарджик към ИАОС.

За всеки отделен мониторингов пункт има определена схема за пробонабиране и анализиране по следните групи показатели:

- **Основни физико-химични показатели**
 - **I група** – активна реакция /рН/, температура, неразтворени вещества, електропроводимост, разтворен кислород, наситеност с кислород, БПК5, ХПК, азот амониев, азот нитратен, азот нитритен, фосфати, хлориди, сулфати.
 - **II група** – азот общ, фосфор общ, обща твърдост, желязо, манган, калциево-карбонатна твърдост, общ органичен въглерод.
- **Специфични вещества**
 - **I група** – Органични вещества – нефтопродукти, АОХ.
 - **II група** - Тежки метали и металоиди – цинк, мед, хром-тривалентен, хром-шествалентен, арсен.
 - **III група** – Други вещества – СПАВ анионактивни, цианиди.
- **Приоритетни вещества** – кадмий, хлорпирифос, олово, живак, никел.

2. Определяне на екологичното и химично състояние на повърхностните води

2.1 Химично състояние

При определяне на химичното състояние на повърхностните водни тела са приложени изискванията на Директива 2008/105/ЕО, транспонирана в Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители от 2010г.

През 2013г. в определни водните тела са извършвани анализи за наличие на приоритетни вещества. Резултатите от мониторинга не показват превишаване на стандартите за качество на околната среда, и водните тела са определени в добро химично състояние.

Таблица № 2-1 Брой повърхностни ВТ по химично състояние на територията на обл.Пазарджик

	ВТ	Марица
Химично състояние	Добро	40
	Лошо	0
	общо ВТ	40

2.2 Екологично състояние

Оценката на екологичното състояние/потенциал на повърхностните водни тела се извършва по класификационна система за биологични и физико-химични елементи за качество, и стандарти за качество на околната среда за химични елементи и специфични замърсители, включени в Наредба № Н-4 от 14.09.2012г. за характеризирание на повърхностните води.

Екологичното състояние на повърхностните водни тела се оценява в пет класа: много добро, добро, умерено, лошо и много лошо, които се изобразяват с показаните в таблицата цветове.

Екологично състояние				
много добро	добро	умерено	лошо	много лошо

В Таблица № 2-2 са дадени резултатите от оценката на екологичното състояние/потенциал на повърхностните водни тела в обл.Пазарджик. Анализът на резултатите показва, че съотношението на телата в добро и лошо състояние през 2013г. е 21/19 (53% в добро състояние). При сравняване на резултатите от мониторинга през 2012г. се наблюдава тенденция за подобряване на състоянието на водните тела (през 2012г. 47% от водните тела са в добро състояние). Основните физико-химични показатели, по които се наблюдават отклонения са свързани с органично замърсяване – БПК, амониев азот, нитратен азот, азот общ, фосфати, общ фосфор.

Таблица № 2-2 Брой водни тела разпределени по екологично състояние в Обл. Пазарджик през 2013г.

	Общо ВТ	Марица
Екологично състояние/ потенциал	Много добро	4
	Добро	17
	Умерено	7
	Лошо	12
	Много лошо	0
	ВТ	40

2.3 Общо състояние на водните тела

Общото състояние на водните тела се определя от екологичното и химичното състояние, като се взема по-лошото от двете състояние.

Таблица 2-3 Състояние на водните тела на територията на област Пазарджик

№	Код	Водно тяло	СМ/ ИВТ	Екологично състояние/потенциал			Химично състояние	Общо състояние
				Биологични елементи	ФХ елементи	Екологично състояние/ потенциал (общо)		
1	BG3MA600L137	Яз.Тошков чарк*	да		NO2	Лошо	Добро	Лошо
2	BG3MA600L138	Яз.Голям Беглик*	да		добро	Добро	Добро	Добро
3	BG3MA600L139	Яз. Беглика**	да	много добро	много добро	Много добро	Добро	Добро
4	BG3MA700R143	Р.Марица от р.Тополница до вливане на р.Въча и ГОК-9 и ГОК II		умерено	NH4,PO4	Умерено	Добро	Лошо (умерено)
5	BG3MA700R144	Стара река от гр.Пещера до устие	да	лошо	БПК,NH4,NO3, NO2,Общ, PO4,Робщ	Лошо	Добро	Лошо
6	BG3MA700R145	Равногорска река		добро		Добро	Добро	Добро
7	BG3MA700R146	Стара река от Дериндере до гр.Пещера		добро		Добро	Добро	Добро

8	BG3MA700R147	Река Новомахленска		добро		Добро	Добро	Добро
9	BG3MA700R148	Стара река от извори до река Дериндере – ПБВ		много добро		много добро	Добро	Добро
10	BG3M700R149	Река Луда Яна от вливането на Стрелчанска Луда Яна до устие		лошо	NH ₄ , PO ₄ , Робщ, Mn, Cu	Лошо	Добро	Лошо
11	BG3MA700R150	Панагюрска Луда Яна от Панагюрище до вливането на Струлчанска Луда Яна		лошо	БПК, O ₂ , NH ₄ , NO ₂ , PO ₄ , Нобщ, Робщ, Fe, Mn, Cu	Лошо	Добро	Лошо
12	BG3MA700R151	Р. Панова- с.Оборище, ПБВ*			добро	Добро	Добро	Добро
13	BG3MA700R153	Р.Стрелчанска Луда Яна от извори до гр.Стрелча		добро		Добро	Добро	Добро
14	BG3MA700R154	Р.Панагюрска Луда Яна от извори до гр. Панагюрище		добро	БПК, Робщ	Умерено	Добро	Лошо (умерено)
15	BG3MA700R155	Река Безименна – местност Мулей			добро	Добро	Добро	Добро
16	BG3MA700R156	Р.Селска и притоци и ГОК Чакъша	да	умерено	БПК, Нобщ, Робщ	Лошо	Добро	Лошо
17	BG3MA790R157	Р.Марица от гр.Белово до р.Тополница и ГОК 13 –К1 (ГК1)	да	умерено	БПК	Умерено	Добро	Лошо (умерено)
18	BG3MA800L160	Яз. Тополница	да	Хлорофи л А,	pH, Cu, As	Лошо	Добро	Лошо
19	BG3MA800R158	Р. Тополница от с.Драгор до устие и р.Елшишка		лошо	Cu, Mn	Лошо	Добро	Лошо
20	BG3MA800R159	Р.Тополница от яз.Тополница до вливане на р.Елшишка (с. Драгор)	да	умерено		Умерено	Добро	Лошо (умерено)
21	BG3MA900L188	Яз. Малка Мътница**	да		умерено	Умерено	Добро	Лошо (умерено)
22	BG3MA900L192	Яз.Батак	да	добро	NH ₄	Умерено	Добро	Лошо (умерено)

23	BG3MA900L204	Яз.Чаира**	да		много добро	Много добро	Добро	Добро
24	BG3MA900L205	Яз.Белмекен*	да		добро	Добро	Добро	Добро
25	BG3MA900R184	Река Чепинска от нач. корекция до устие и р.Грохоча	да	умерено	NH4, PO4, P-общ, N-общ	Лошо	Добро	Лошо
26	BG3MA900R185	Р.Чепинска от кантон Долене до Начало корекция		умерено	NO3, NO2, N-общ, PO4, P-общ,	Лошо	Добро	Лошо
27	BG3MA900R186	Р.Чепинска от вливане на р.Мътница до кантон Долене		лошо	БПК, NH4, NO3, NO2, Нобщ, PO4, Pобщ	Лошо	Добро	Лошо
28	BG3MA900R187	Р.Мътница от вливане на Стара река до устие	да	умерено	БПК, NH4, NO3, NO2, PO4, P-общ, N-общ	Лошо	Добро	Лошо
29	BG3MA900R189	Стара река от ПБВ до вливане в р.Мътница		умерено		Умерено	Добро	Лошо (умерено)
30	BG3MA900R190	Р.Мътница след ПБВ до Стара река	да	добро		Добро	Добро	Добро
31	BG3MA900R191	Р.Мътница под яз.Батак до притока и приток ПБВ	да	добро		Добро	Добро	Добро
32	BG3MA900R193	Тупавишко дере*			добро	Добро	Добро	Добро
33	BG3MA900R194	Река Дълбоки дол до яз.Батак		добро		Добро	Добро	Добро
34	BG3MA900R195	Река Боев дол до яз.Батак		добро		Добро	Добро	Добро
35	BG3MA900R196	Река Луковица		добро		Добро	Добро	Добро
36	BG3MA900R197	Р.Чепинска от р.Абланица до устието на на р.Луковица и р.Мътница		лошо	NH4, NO3, NO2, Нобщ, PO4, Pобщ	Лошо	Добро	Лошо
37	BG3MA900R198	Р.Чепинска и притоци от извори до устие на Абланица и Хремщица		Много добро	добро	Добро	Добро	Добро
38	BG3MA900R199	Азово дере ПБВ ***				Много добро	Добро	Добро
39	BG3MA900R200	Река Яденица		добро		Добро	Добро	Добро
40	BG3MA900R202	Баш вада ПБВ*			добро	Добро	Добро	Добро

Забележка: Оценките на водните тела със звездичка () са определени по резултати от проведения мониторинг през 2012 г.*

Оценките на водните тела със звездичка (**) са определени по резултати от проведения мониторинг през 2009 г.

Оценките на водните тела със звездичка (***) са определени по резултати от проведения мониторинг през 2008 г.

Участъци с лошо състояние на водните тела:

Басейн на р.Марица:

- **Река Марица от р.Тополница до вливане на р.Въча и ГОК-9 и ГОК II-** това водно тяло е в умерено екологично състояние по биологични и физико-химични елементи за качество. Изместващи физико-химични показатели са азот амониев и фосфати. В Плана за управление на речните басейни 2010-2015г. за това водно тяло е предвидена мярка за доизграждане на канализационна мрежа на населените места, доизграждане на ПСОВ на гр.Пазарджик, модернизиране на индустриална ПСОВ на АД „ЕЛХИМ-ИСКРА” гр.Пазарджик (завод за производство на акумулаторни батерии), ефективен контрол на изпусканите води от индустриални емитери („Дуропак-Тракия папир” АД гр.Пазарджик, „Огняново К” с.Огняново). За пречиствателната станция на гр.Пазарджик има стартирал проект за пречистване на азот и фосфор. За модернизиране на индустриална ПСОВ на „ЕЛХИМ-ИСКРА” гр.Пазарджик мярката е завършена.
- **Стара река от гр.Пещера до устие** – това водно тяло е в лош екологичен потенциал по основните физико-химични показатели (БПК5, азот амониев, азот нитритен, азот нитритен, ортофосфати, азот общ и фосфор общ), което се дължи на заустване на отпадъчните води на гр.Пещера и други населени места в Стара река. При сравняване на резултатите от проведения мониторинг по биологични и физико-химични елементи през 2013г. с данните от 2012г. не се наблюдава подобряване на състоянието на водното тяло. В Плана за управление на речните басейни 2010-2015г. за това водно тяло е предвидена мярка за доизграждане на канализационна мрежа и осигуряване на подходящо пречистване на н.м. под 2000 еж, изграждане на ПСОВ на гр.Пещера и други населени места, модернизиране на индустриална ПСОВ с денитрификация на „Биовет” АД гр.Пещера. За ПСОВ на гр.Пещера има одобрен и финансиран проект и строителството е в процес на изпълнение. За „Биовет” АД гр.Пещера мярката за модернизиране на индустриална ПСОВ с денитрификация е завършена.

р.Стара след гр.Пещера преди с.Бяга

- **Река Луда Яна от вливането на Стрелчанска Луда Яна до устие**– лошото екологично състояние се дължи на заустване на промишлени и битови отпадъчни води. При извършваните анализи за химично състояние (приоритетни вещества) не се констатира отклонения от стандартите за качество на околната среда, което определя и доброто химично състояние на водното тяло. В пункта „Река Луда Яна с.Росен” през 2013г. са установени стойности за манган и мед надвишаващи стандарта за качество на околната среда по тези показатели.

В Плана за управление на речните басейни 2010-2015г. е предвидена мярка за доизграждане на канализационна мрежа и осигуряване на подходящо пречистване на н.м. под 2000 еж на населените места.

За индустриалните замърсители в ПУРБ е предвидена мярка за тампониране и изграждане на противифилтрационна завеса, управление на повърхностните и дренажни води от рудник „Радка” и хвостохранилище „Радка” и прилежащите отвали (рекултивирани), проучване на биоаккумуляцията на приоритетни и опасни вещества в риби след площадка на „Йонтех”АД.

- **Панагюрска Луда Яна от Панагюрище до вливането на Стрелчанска Луда Яна**–причина за лошото екологично състояние по биологични и физико-химични показатели е вливане на непречистени битови отпадъчни води от гр.Панагюрище, гр.Стрелча и други населени места. Изместващи физико-химични показатели са: БПК5, азот амониев, азот нитритен, ортофосфати, азот общ, фосфор общ и манган.

За гр.Панагюрище и гр.Стрелча в ПУРБ са предвидени мерки за доизграждане на канализационна мрежа и изграждане на ПСОВ, като за гр.Панагюрище има одобрен проект и се очаква финансиране по ОПОС, а за гр.Стрелча проекта е отхвърлен поради лошо качество.

На графиките е показано отклонението от нормата за добро състояние през 2012 и 2013г. за показателите: общ азот и общ фосфор.

р. Банска Луда Яна – с. Баня

- **Река Тополница от с. Драгор до устие и р. Елшишка** – лошото екологично състояние се дължи на заустване на непречистени битови и промишлени отпадъчни води. В двата пункта „Река Тополница при с. Драгор след вливане на р. Елшишка” и „Река Елшишка-устие” се констатира отклонение от СКОС по показателите: манган и мед. Плана за управление на речните басейни 2010-2015г. за това водно тяло е предвидена мярка за доизграждане на канализационна мрежа и осигуряване на подходящо пречистване на населените места под 2000 еж на населените места; модернизиране на индустриална ПСОВ на Свинокомплекс „Свином” АД, с. Априлци, която е в процес на изпълнение.

р.Елишишка преди устие

р.Тополница – гр.Пазарджик, преди устие

- **Река Чепинска от начало на корекция до устие и р.Грохоча-** причина за лошото екологично състояние на водното тяло е вливане на непречистени битови отпадъчни води от населените места. При сравняване на резултатите от проведеният биологичен и физико-химичен мониторинг през 2013г. с данните от 2012г. не се наблюдава подобряване на състоянието на водното тяло.
В Плана за управление на речните басейни 2010-2015г. за това водно тяло е предвидена мярка за изграждане на ГПСОВ 2000-10000 еж на гр.Септември, доизграждане на канализационна мрежа, за чието изпълнение има одобрен проект.
- **Река Чепинска от вливане на р.Мътница до кантон Долене-** в това водно тяло се вливат непречистените битови отпадъчни води на гр.Велинград. В Плана за управление на речните басейни 2010-2015г. за това водно тяло е заложена мярка за изграждане на

ГПСОВ над 10000 еж на гр.Велинград, доизграждане на канализационна мрежа над 10000 еж. За гр.Велинград има проект, който е върнат за преработване.

3.1. Състояние на питейните води

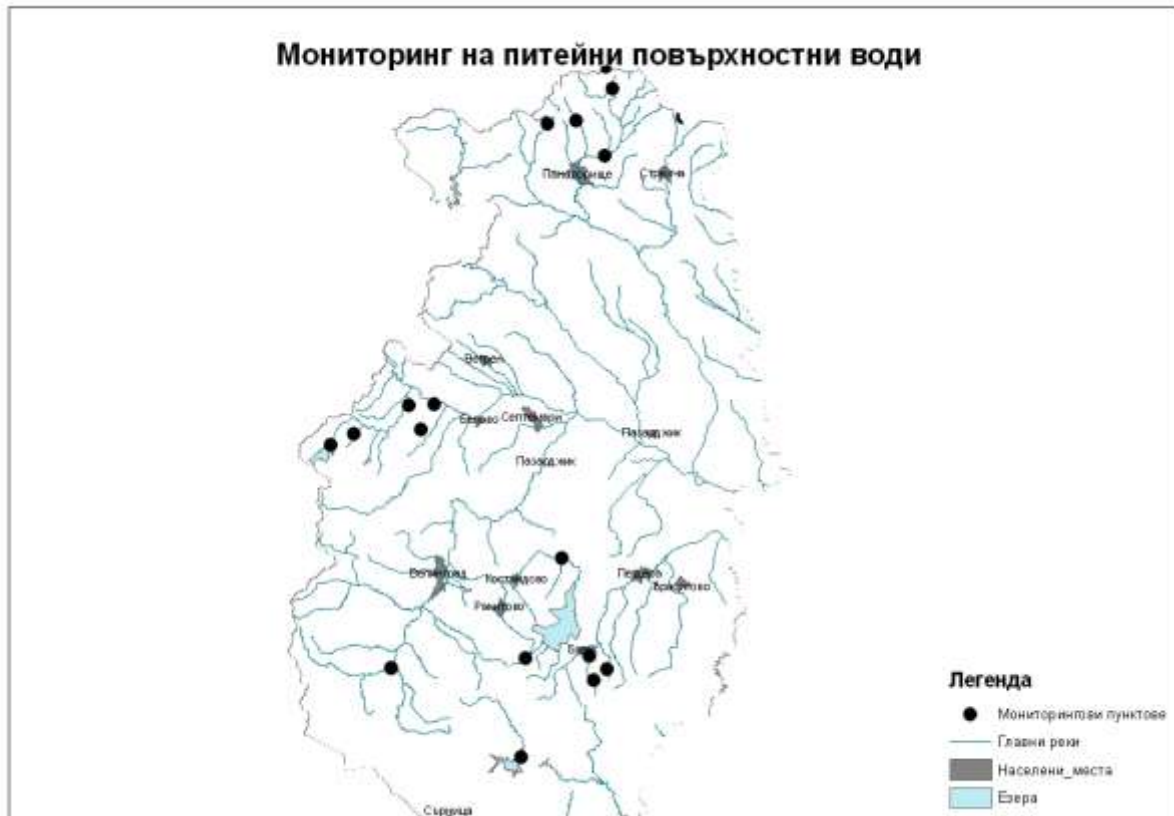
3.1.1. Подход при оценката на повърхностните питейни водни тела

Оценката на състоянието на повърхностните питейни водни тела е извършена в зависимост от категорията на водоизточниците в тях. Категорията на водоизточниците се определя на базата на резултатите от извършвания мониторинг и нормите в Приложение 1 на Наредба № 12 от 2002 г. за оценка на качеството на повърхностните води за питейно-битови цели. Съгласно тази наредба водоизточниците се класифицират в три категории в зависимост от качеството на водите – А1,А2,А3, като А1 е за най-доброто качество.

3.1.2. Резултати от определяне на състоянието на повърхностните водни тела

На територията на област Пазарджик се намират 18 водохващания за питейно-битово водоснабдяване от повърхностни води, разположени в 12 питейни водни тела.

Карта № 3-1 Водохващания за питейно-битово водоснабдяване на територията на област Пазарджик

В Таблица № 3-1 са представени резултатите от определяне категорията на водоизточниците и състоянието на повърхностните питейни водни тела по данни от мониторинга проведен през 2012г.

През 2013г. не се променя състоянието на 12 питейни водни тела (18 водоизточника) и се определят като добро (категория А2).

Таблица № 3-1 Състояние на повърхностните питейни водни тела на територията на област Пазарджик

№	Код на водното тяло	Име на водното тяло		Водоизточник	Категория водоизточник	Състояние водно тяло
1	BG3MA900L205	яз. Белмекен	1	яз.Белмекен	A2	A2
			2	р. Хаджидейца	A2	
			3	канал Джаферица-Белмекен, с.Сестримо	A2	
2	BG3MA900R203	Крива река	4	Дневен изравнител, с. Сестримо	A2	A2
3	BG3MA900R202	Баш вада ПБВ	5	р.Башвада	A2	A2
4	BG3MA900R198	р.Чепинска и притоци от извори до устие на Абланица и Хремщица	6	Бистришка деривация №11, гр.Велинград - р.Грънчарица	A2	A2
			7	Бистришка деривация №12, гр.Велинград - р.Бистрица	A2	
5	BG3MA900R193	Тупавишко дере	8	р. Тепавишко дере	A2	A2
6	BG3MA900R191	р. Мътница под язовир Батак до притока и приток ПБВ	9	р.Мътница	A2	A2
7	BG3MA800R183	р.Златьовица ПБВ	10	р.Златьовица	A2	A2
8	BG3MA700R155	р.Безименна местност Мулей	11	р. Безименна	A2	A2
9	BG3MA700R154	р.Панагюрска Луда Яна от извори до град Панагюрище	12	р. Рогочевец	A2	A2
			13	р.Луда Яна, водохващане "Гешенка"	A2	
10	BG3MA700R151	р.Панова- с. Оборище, ПБВ	14	р. Панова	A2	A2
11	BG3MA700R148	Дерин дере ПБВ	15	р.Дерин дере	A2	A2
			16	р. Каменишко дере	A2	
			17	р.Карлъшко дере	A2	
12	BG3MA600L138	яз.Голям Беглик	18	яз.Голям Беглик	A2	A2

Яз.Голям Беглик

II.2.2 ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ

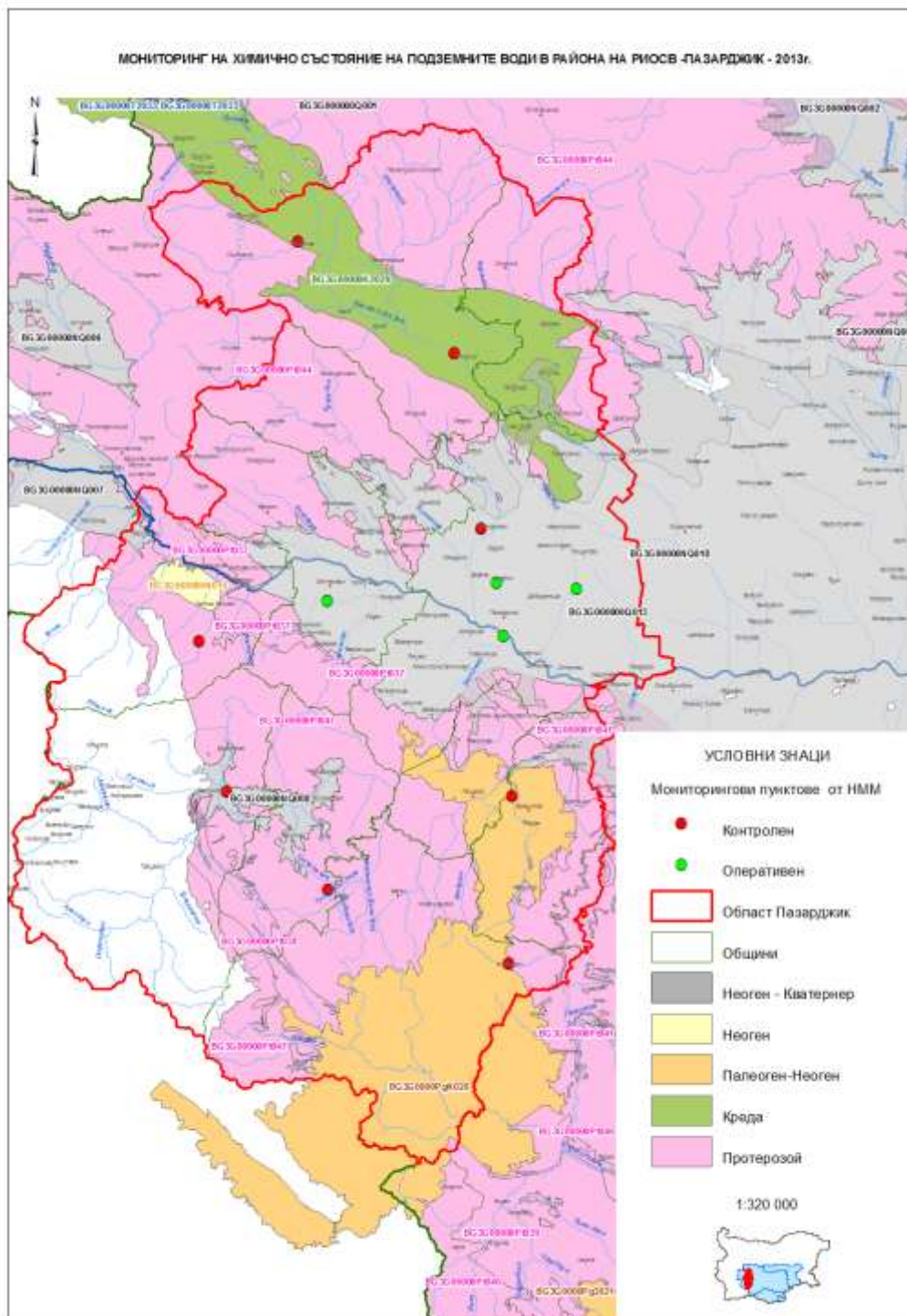
1. Мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води.

В района на РИОСВ-Пазарджик са разположени 14 подземни водни тела (по-голяма или по-малка част от тях). Националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води в този район през 2013 година включва 12 хидрогеоложки пункта:

- 1. BG3G000000QMP018** - Сондаж, гр. Велинград, общ. Велинград (Контрален мониторинг)
- 2. BG3G000000QMP031** - Сондаж - Септември – гара, гр. Септември, общ. Септември (Оперативен мониторинг)
- 3. BG3G000000QMP037** - ПС-ПБВ "Ивайло", гр. Пазарджик, общ. Пазарджик (Оперативен мониторинг)
- 4. BG3G000000QMP039** – Сондаж, с. Мало Конаре, общ. Пазарджик (Оперативен мониторинг)
- 5. BG3G000000QMP041** - Сондаж – ЕРЦ, гр. Пазарджик, общ. Пазарджик (Оперативен мониторинг)
- 6. BG3G00000N2MP055** - Сондаж – ПС, с. Гелеменово, общ. Пазарджик (Контролен мониторинг)
- 7. BG3G00000P_gMP061** - Извор "Шалварище", с. Фотиново, общ. Батак (Контролен мониторинг)
- 8. BG3G00000P_gMP062** - Два извора - СШ, м-т "Студената вода", гр. Брацигово, общ. Брацигово (Контролен мониторинг)
- 9. BG3G00000K2_sMP068** – Дренаж, с. Попинци, общ. Панагюрище (Контролен мониторинг)

10. BG3G00000K2MP069 - Сондаж на савоизлив, с. Оборище, общ. Панагюрище (Контролен мониторинг)
11. BG3G0000APtMP098 - Извор "Мердевен 2", с. Голямо Белово, общ. Белово (Контролен мониторинг)
12. BG3G00000PtMP116 - Извор р. Стара, лет. Цигов чарк, общ. Ракитово (Контролен мониторинг)

Карта: Мониторинг на химичното състояние на подземните води в района на РИОСВ-Пазарджик – 2013 год.

2. Оценка на състоянието и характеристика на подземните водни тела.

Подземните води се оценяват въз основа на информация, която ИАОС изпраща на Басейнова Дирекция за управление на водите в Източнореломорски басейн - център Пловдив. Пробите са анализирани в ИАОС - Регионална лаборатория – Пазарджик. За всеки отделен мониторингов пункт има определена схема за пробонабиране и анализирание, както следва:

1. I група - основни физико-химични показатели - разтворен кислород, рН, електропроводимост, нитратни йони, амониеви йони, температура, перманганатна окисляемост, обща твърдост, калций, магнезий, хлориди, натрий, калий, сулфати, хидрокарбонати, карбонати, сух остатък – анализират се всички или отделни показатели във всички пунктовете за подземни води (с изключение на един МП) сезонно (четири пъти в годината) и само в един пункт - на полугодие (два пъти годишно).

2. II група - допълнителни физико-химични показатели – нитритни йони, фосфати, желязо (общо), манган – анализират се отделни показатели в част от мониторинговите пунктове сезонно (четири пъти в годината) и само в един пункт - на полугодие (два пъти годишно).

3. III група – метали и металоиди – олово, кадмий, арсен, живак, мед, цинк, никел, хром – тривалентен, хром – шествалентен – анализират се всички или отделни показатели в част от мониторинговите пунктове веднъж годишно през трето тримесечие.

4. IV група – органични вещества - еднократно през годината е предвидено да се извършват анализи на пестициди (манкоцеб, циперметрин, хлорпирифос-етил, имидаклоприд, S-металахлор, диметоат, диметоморф, металаксил М, напропамид, метрибузин) - в мониторингови пунктове при гр. Септември, гр. Пазарджик (ПС-ПБВ "Ивайло") и с. Мало Конаре.

Резултатите се сравняват с прагови стойности (ПС) на отделните показатели, а също и със стандарт според Приложение № 1 към чл. 10, ал. 2, т. 1 на Наредба № 1 от 10.10.2007г., обн.ДВ, бр.87 от 30.10.2007 г., изм. ДВ, бр. 28 от 19.03.2013г. за проучване, ползване и опазване на подземните води.

Оценка на химическото състояние на отделен мониторингов пункт и генерална оценка на химическото състояние на отделно ПВТ като цяло се извърши по методика разработена в обществена поръчка с предмет “Определяне на праговете на замърсяване на подземните води и разработване на класификационна система за химичното състояние на подземни водни тела”. Тази методиката е в съответствие с Директива 2006/118/ЕС и Ръководство № 18 за статус на подземни води и тренд оценка.

Таблица: Оценка на химическото състояние на подземни води в района на РИОСВ – Пазарджик – 2013 год.

№ по ред	Код ПВТ	Име ПВТ	Оценка на химическото състояние на подземни води - 2013 год.		
			Параметри с концентрации на РС над ПС	Параметри с концентрации на РС над Стандарт	Състояние
1	BG3G00000NQ007	Порови води в Неоген - Кватернер - котловина Долна баня - Костенец			липсва мониторинг
2	BG3G00000NQ008	Порови води в Неоген - Кватернер - Велинград	н.з.	н.з.	добро
3	BG3G000000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина			липсва мониторинг

4	BG3G00000N016	Порови води в Неоген - Белово			липсва мониторинг
5	BG3G00000NQ018	Порови води в Неоген - Кватернер - Пазарджик - Пловдивския район	н.з.	н.з.	добро
6	BG3G00000Pn020	Пукнатинни води - Пещера-Доспат	н.з.	н.з.	добро
7	BG3G00000K2029	Пукнатинни води - Г. Малинско - Панагюрски район	Амониеви йони - 0,43 mg/l		лошо
8	BG3G00000Pт037	Карстови води - Малко Белово	н.з.	н.з.	добро
9	BG3G00000Pт038	Карстови води - Велинградски басейн			липсва мониторинг
10	BG3G00000Pт039	Карстови води - Настан - Триградски басейн			липсва мониторинг
11	BG3G00000Pт041	Карстови води - Централно Родопски масив			липсва мониторинг
12	BG3G00000Pт044	Пукнатинни води - Западно- и централнобалкански масив			липсва мониторинг
13	BG3G00000Pт046	Пукнатинни води - Централно Родопски комплекс			липсва мониторинг
14	BG3G00000Pт047	Пукнатинни води - Западно Родопски комплекс		Перманганатна окисляемост - 5,05 mgO2/l	лошо

3. Характеристика на подземните водните тела.

1. Подземно водно тяло BG3G00000NQ007 /Порови води в Неоген - Кватернер - котловина Долна баня - Костенец/

В района на РИОСВ-Пазарджик се разполага една съвсем малка част от това ПВТ, няма мониторингови пунктове за наблюдение на химичното състояние на подземни води.

ПВТ е разположено в Костенецката котловина, тава е най-западната част на Източнореломорски район. Тук е горното течение на р. Марица и нейните притоци р. Очушица и р. Стара (Костенецка). ПВТ има площ от 95 км². Водоносния хоризонт е изграден от пясъци, гравелити, валуни, пясъккливи глини, глини, глинести пясъци, а покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване - глини, пясъккливи глини. Средна дебелина на ПВТ - 150 м, среден коеф. на филтрация на ПВТ – 5 м/ден, среден модул на подзем. отток - 2 л/сек/км². Посоката на подземния поток между р. Очушница и р. Марица е от северозапад на югоизток, а между р. Марица и р. Стара (Костенецка) е от югозапад на североизток, а южно от гр. Костенец посоката е от северозапад на югоизток. Подхранва и дренира, пряк обмен с повърхностните води.

2. Подземно водно тяло BG3G00000NQ008 / Порови води в Неоген - Кватернер - Велинград/

ПВТ е разположено в западната част на Източнореломорски район, алувиалните и пролувиални отложения са образувани от р. Чепинска и нейните притоци – р. Мътница и р. Луковица. ПВТ има площ от 54 км². Водоносния хоризонт е изграден от глинести пясъци, пясъци, гравелити, конгломерати, брекчоконгломерати, пясъчници. Средна дебелина на ПВТ - 40 - 140 м, среден коеф. на филтрация на ПВТ - 1 - 5 м/ден, среден модул на подзем. отток - 1 л/сек/км².

В мониторингов пункт при гр. Велинград (Сондаж) показателя рН през второ тримесечие показва стойност под 6,5 – 6,42, но средногодишната стойност е над 6,5 - 6,82.

Подземно водно тяло BG3G00000NQ008 е в добро химично състояние.

3. Подземно водно тяло BG3G000000Q013 /Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина/

Това е най-голямото по площ ПВТ в Източнореломорски басейн, в разглеждания район е неговата западна част. Алувиалните (терасни и алувиални конуси) и пролувиални отложения са образувани от р. Марица, и нейните притоци Пясъчник, Стряма, Стара река, Вълча, Чая. Цялото ПВТ има площ – 2727 кв.км. Водоносния хоризонт е изграден от пясъци, глини, гравелити, валуни. Средна дебелина - 1 – 25 м. Среден коефициент на филтрация - 75 м/ден. Среден модул на подземния отток - 4,1 л/сек/км². ПВТ се подхранва от реките и деретата притоци на р. Марица, от инфилтриралите се валежи и поливни води, от карстовите води на южната оградна верига, които подземно се изливат в алувия.

Това ПВТ няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води за наблюдение в района на РИОСВ-Пазарджик.

4. Подземно водно тяло BG3G000000N016 /Порови води в Неоген – Белово/

ПВТ е разположено западно от гр. Белово, в западната част на Източнореломорски район, между р. Яденица и р. Крива, десни притоци на р. Марица. ПВТ има площ от 20 км². Водоносния хоризонт е изграден от пясъци, глини, брекчо-конгломерати. Средна дебелина на ПВТ - 200 м / мах/, среден модул на подзем. отток - 1 л/сек/км². Посоката на подземния поток северозападно от с. Сестримо, общ. Белово е от югозапад на североизток, между р. Крива и р. Яденица се променя от югоизток на северозапад и от югозапад на североизток.

Района е рядко населен. От ПВТ черпенето е малко, на този етап няма мониторингови точки за наблюдение на химичното състояние на подземните води.

5. Подземно водно тяло BG3G000000NQ018 /Порови води в Неоген - Кватернер - Пазарджик - Пловдивския район/

Разкрива се на повърхността обикновено по периферията на Пазарджик – Пловдивското поле, де факто има повсеместно разпространение, заляга под кватернерните отложения, ПВТ е разположено в източната и централна част на разглеждания район и има обща площ – 3825 кв.км. Водоносния хоризонт е изграден от глини, пясъкливи глини, глинести пясъци, чакъли, конгломерати, брекчи, брекчо-конгломерати, алевролити. Средна дебелина на ПВТ - 1 - 580 м. Среден коефициент на филтрация - 75 м/ден. Среден модул на подземния отток – 0,8 л/сек/км². От извършените наблюдения върху химичното състояние на това ПВТ през 2013 год. в района на РИОСВ-Пазарджик, се констатира:

1. Отклонения на средногодишните съдържания от стандарт според Приложение № 1 към чл. 10, ал. 2, т. 1 на Наредба № 1 от 10.10.2007г., обн.ДВ, бр.87 от 30.10.2007 г., изм. ДВ, бр. 28 от 19.03.2013г. за проучване, ползване и опазване на подземните води, в мониторингов пункт при гр. Пазарджик (ПС-ПБВ "Ивайло") на следните показатели:

- калций (стандарт - 150 mg/l) – 158,25 mg/l, продължава постоянна тенденция на целогодишно завишени съдържания на този показател от предходни години.

- сулфати (стандарт - 250 mg/l) - 299,75 mg/l.

2. Отклонение на средногодишните съдържания от ПС в мониторингов пункт при гр. Пазарджик (ПС-ПБВ "Ивайло") на:

- нитрати – 47,5 mg/l (ПС - 38,28 mg/l).

- твърдост (обща) – 10,5 mgeqv/l (ПС – 10,32 mgeqv/l).

- перманганатна окисляемост – 4,54 mgO₂/l (ПС – 3,95 mgO₂/l).

Релевантните стойности на калций (55 mg/l), нитрати (9,79 mg/l), твърдост (обща) (4,1 mgeqv/l), перманганатна окисляемост (1,74 mgO₂/l) и сулфати (94,13 mg/l) са под ПС и подземно водно тяло BG3G00000NQ018 в района на РИОСВ-Пазарджик се класифицира в добро химично състояние.

6. Подземно водно тяло BG3G0000PgN020 /Пукнатинни води - Пещера-Доспат/

ПВТ е разположено в югозападната част на Източнобеломорски басейн. ПВТ има площ от 748 км². Водоносния хоризонт е изграден от риолити, игнимбрити, туфи, лавобрекчи, брекчоконгломерати, пясъчници, варовици, а покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване - на места конгломерати, пясъци, глини. Средна дебелина на ПВТ - 800 – max м. Подхранване на ПВТ – от инфилтриращите се валежи. Среден модул на подзем. отток - 1,5 л/сек/км².

В мониторингов пункт при с. Фотиново (Извор "Шалварище") за амониеви йони в единична проба (трето тримесечие) се фиксира съдържание над ПС – 0,43 mg/l, но средногодишното съдържание на този показател – 0,14 mg/l е под ПС (0,38 mg/l).

Релевантната стойност на амониеви йони – 0,09 mg/l е под ПС.
Подземно водно тяло BG3G0000PgN020 е в добро химично състояние.

7. Подземно водно тяло BG3G00000K2029 /Пукнатинни води - Г. Малинско - Панагюрски район/

ПВТ е разположено в северозападната част на Източнобеломорски басейн. Тук са р. Буновщица, р. Луда Яна. ПВТ има площ от 542 км². Водоносния хоризонт е изграден от мергели и варовици-напукани. Покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване - на места туфи, туфити, туфозни пясъчници. Среден коеф. на филтрация на ПВТ – 2 м/ден, среден модул на подзем. отток - 1 л/сек/км².

В мониторингов пункт при с. Оборище (Сондаж на савоизлив):
- амониеви йони през трето и четвърто тримесечие показват съдържание съответно над ПС - 0,39 mg/l (ПС – 0,38 mg/l) и стандарт - 1,14 mg/l (стандарт – 0,50 mg/l) и средногодишното съдържание е над ПС – 0,43 mg/l.
- перманганатна окисляемост през второ тримесечие показва съдържание равно на стандарт съответно - 5 mgO₂/l, а през първо и четвърто тримесечие над ПС съответно 4,3 mgO₂/l и 4,4 mgO₂/l, но средногодишното съдържание – 3,67 mgO₂/l е под ПС (3,94 mg O₂/l).

Релевантната стойност на амониеви йони е над ПС - 0,43 mg/l, а на перманганатна окисляемост – 2,85 mgO₂/l е под ПС и подземно водно тяло BG3G00000K2029 в района на РИОСВ-Пазарджик се класифицира в лошо химично състояние.

8. Подземно водно тяло BG3G00000Pt037 /Карстови води - Малко Белово/

ПВТ е разположено в западната част на Източнобеломорски басейн, от двете страни на р. Марица. ПВТ има площ от 42 км². Водоносния хоризонт е изграден от мрамори, гнайси, калкошисти, амфиболити. Средна дебелина на ПВТ - 1 - 400 м. Подхранване на ПВТ – от инфилтриралите се валежи и отчасти от речните води. Среден модул на подземния отток - 2 л/сек/км².

В мониторингов пункт при с. Голямо Белово (Извор "Мердевен 2") през четвърто тримесечие се фиксира съдържание на амониеви йони над стандарт – 0,59 mg/l, но средногодишното съдържание на този показател – 0,18 mg/l е под ПС (0,38 mg/l).

Подземно водно тяло BG3G00000Pt037 е в добро химично състояние.

9. Подземно водно тяло BG3G00000Pt038 /Карстови води - Велинградски басейн/

ПВТ е разположено на югоизток от гр. Велинград, то е една тясна и дълга синклинална структура. ПВТ има площ от 71 км². Водоносния хоризонт е изграден от мрамори, гнайси, калкошисти, амфиболити, а покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване - на места игнимбрити. Средна дебелина на ПВТ - 1 - 1000 м. Подхранване на ПВТ – от реките и валежите, карстовия поток се движи в две посоки: ЮИ към извора "Топлика" и СЗ към извора "Клептуза". Среден модул на подземния отток - 10 л/сек/км².

Подземните води не са защитени от пряко замърсяване, засега те са чисти, защото липсват или са малко замърсителите.

Това ПВТ няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води за наблюдение в района на РИОСВ-Пазарджик.

10. Подземно водно тяло BG3G00000Pt039 /Карстови води - Настан - Триградски басейн/

ПВТ е разположено в югозападната част на Източнобеломорски басейн. В мраморния комплекс са развити типични повърхностни и подземни карстови форми – пропасти, понори, пещери и др., една част от реките (р. Широколъшка) при навлизане в басейна получават само подхранване от басейна, други (р. Буновска, р. Триградска, р. Мугленска) – губят изцяло или по-голяма част от водите си, като в самия басейн водата в коритата им неколккратно се появява и изчезва, но при всяко ново появяване дебитът им се увеличава, р. Кричим взема началото си от карстовия басейн.

Водоносния хоризонт е изграден от мрамори, а покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване – риолити и риодацити. ПВТ има площ от 228 км², средна дебелина - 1 – 500 м, среден модул на подземния отток – 10 л/сек/км². ПВТ се подхранва чрез инфилтрация на валежни води, втичащите се в него реки и дерета, частично от кондензацията на водните пари на въздуха, движещ се в зоната на аерация. Посоки и степен на обмен с повърхностни води – подхранва и дренира, пряк обмен с повърх. води, генерална посока на движение на карстовия поток е от югоизток на северозапад

Това е най-горния хоризонт, пряко изложен на повърхностно замърсяване.

В района на РИОСВ-Пазарджик се разполага една съвсем малка част от това ПВТ, няма мониторингови пунктове за наблюдение на химичното състояние на подземни води.

11. Подземно водно тяло BG3G00000Pt041 /Карстови води - Централно Родопски масив/

Това обединено ПВТ обхваща карстов масив Перушица – Огняново, Михалковски карстов басейн, Куклен-Доброостански карстов басейн, карстов басейн Лъки-Хвойна, разположено е по северната периферия на Западни Родопи и част от Централни Родопи. ПВТ има площ от 612 км². Водоносния хоризонт е изграден от мрамори, амфиболити, шисти, калкошисти, гнайси, а покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване – валуни, пясъци, конгломерати, брекчоконгломерати, пясъчници, варовици, битуминозни шисти, моласови отложения, маломощни въглищни пластове, на места - туфи и туфити. Средна дебелина на ПВТ - 1 - 270 м. ПВТ се подхранва чрез инфилтрация на валежи там, където мраморите се разкриват на повърхността, от подземния поток в алувиалните отложения (там където алувия заляга върху мраморите). Среден модул на подземния отток - 5 л/сек/км².

Това ПВТ няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води за наблюдение в района на РИОСВ-Пазарджик.

12. Подземно водно тяло BG3G00000Pt044 /Пукнатинни води - Западно- и централнобалкански масив/

ПВТ е разположено в северната и северозападната част на Източнореломорски басейн. ПВТ има площ от 4531 км². Водоносния хоризонт е изграден от гранитизирани биотитови и двуслюдени гнайси, мигматити, гранитогнайси, гнайси, амфиболити, силиманитови шисти. Среден модул на подземния отток – 0,5 л/сек/км².

Това ПВТ на този етап няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води за наблюдение в района на РИОСВ-Пазарджик.

13. Подземно водно тяло BG3G00000Pt046 /Пукнатинни води - Централно Родопски комплекс/

ПВТ е разположено в южната част на Източнореломорски басейн, това голямо тяло обхваща части от Западните, Централни и Източни Родопи. Цялото ПВТ има площ от 4367 км². Водоносния хоризонт е изграден от гнайсошисти, гранитизирани биотитови и двуслюдени гнайси, мигматити, шисти.

Това ПВТ няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води за наблюдение в района на РИОСВ-Пазарджик.

14. Подземно водно тяло BG3G00000Pt047 /Пукнатинни води - Западно Родопски комплекс/

ПВТ е разположено в западната част на Източнореломорски басейн, част от Западни Родопи. Това е слабо населен високопланински район. ПВТ има площ от 845 км². Водоносния хоризонт е изграден от гнайси, лептинити, мрамори, амфиболити, кварцити. Среден модул на подземния отток - 1 л/сек/км².

От извършените наблюдения върху химичното състояние на това ПВТ в района на РИОСВ-Пазарджик през 2013 год., в МП при лет. Цигов чарк (Извор р. Стара) се наблюдават съдържания над стандарта според Приложение № 1 към чл. 10, ал. 2, т. 1 на Наредба № 1 от 10.10.2007г. (измен. ДВ, бр.2 от 2010 год., изм. и доп. ДВ, бр.15 от 21.02.2012 год.) при следните показатели:

- в единична проба (трето тримесечие) на амониени йони – 0,5 mg/l (стандарт – 0,50 mg/l). Средногодишното съдържание на този показател е под ПС – 0,18 mg/l (ПС - 0,38 mg/l).

- перманганатна окисляемост – съдържания над стандарт (стандарт - 5 mg O₂/l) през първо и второ тримесечие съответно 6,8 mgO₂/l и 8 mgO₂/l и средногодишното съдържание е над стандарт – 5,05 mgO₂/l.

Подземно водно тяло BG3G00000Pt047 е в лошо химично състояние.

III. СЪСТОЯНИЕ НА ХИДРОТЕХНИЧЕСКИТЕ СЪОРЪЖЕНИЯ /ДИГИ, ЯЗОВИРНИ СТЕНИ/

Във връзка с изготвянето на „Регионален доклад за състоянието на околната среда за 2013г.” от РИОСВ-гр. Пазарджик и извършената контролна дейност от БД-ИБР гр. Пловдив на основание предоставените и правомощия по чл. 188 от Закона за водите, за състоянието на видовете хидротехнически съоръжения през 2013г. е следното:

1.Значим язовир, съгласно Приложение №1 към чл.13 от ЗВ на територията на БД-ИБР гр. Пловдив попадащ в териториалния обхвата на контрол от страна на РИОСВ-гр. Пазарджик, са :

- яз. “Батак” изграден на р. Мътница общ завирен обем- 310.00 мил.м³. Същия е в добро техническо състояние с работещ основен изпускател и изправно облекчително съоръжение (преливник). Проводимостта на речното легло в 500 метрови участък след язовирното съоръжение е осигурена.

яз. “Голям Беглик” изграден на р. Крива десен приток на р.Девинска общ завирен обем- 62.10 мил.м³. Същия е в добро техническо състояние с работещ основен изпускател и изправно

облекчително съоръжение (преливник). Проводимостта на речното легло в 500 метрови участък след язовирното съоръжение е осигурена.

яз. “Тошков чарк” с общ завирен обем- 1.80 мил.м³. Същия е в добро техническо състояние с работещ основен изпускател и изправно облекчително съоръжение (преливник). Проводимостта на речното легло в 500 метрови участък след язовирното съоръжение е осигурена.

яз. “Широка полана” с общ завирен обем- 24,00 мил.м³. Същия е в добро техническо състояние с работещ основен изпускател и изправно облекчително съоръжение (преливник). Проводимостта на речното легло в 500 метрови участък след язовирното съоръжение е осигурена.

яз. “Чаира” изграден на р. Чаирска общ завирен обем- 5.5.00 мил.м³. Същия е в добро техническо състояние с работещ основен изпускател и изправно облекчително съоръжение (преливник). Проводимостта на речното легло в 500 метрови участък след язовирното съоръжение е осигурена.

яз. “Белмекен” изграден на р. Крива общ завирен обем- 144мил.м³. Същия е в добро техническо състояние с работещ основен изпускател и изправно облекчително съоръжение (преливник). Проводимостта на речното легло в 500 метрови участък след язовирното съоръжение е осигурена.

2. Проверки за състоянието на микроязовирите на територията на обл. Пазарджик попадащи във водосборния район на р. Марица са извършвани от представители на БД-ИБР в състава на междуведомствена комисия назначена от областния Управител със заповеди РД-17/23.01.2013г и РД-194/21.08.2013г

При проверките е констатирано, че от проверените язовири попадащи извън обхвата на Приложение №1 от ЗВ държавна собственост стопанисвани от „НС” ЕАД са яз. „Мътница”, общ. Велинград и яз.„Виноградец”, Техническото състояние на яз. стена е добро, изправен основен изпускател.

На територията на област Пазарджик има разположени 54 микроязовира, от които в общините Брацигово -5бр., Пещера-1бр, Пазарджик-13бр., Белово-1бр., Септември -5бр., Лесичово-6бр., Стрелча-10бр., Панагюрище-13бр. Проверени през месец октомври са 25 бр.

За проверка на техническото състояние на микроязовирите е издадена заповед на Областен управител Пазарджишка област –РД-257/12.11,2013 г. При извършената есената проверка на микроязовирите се констатира, че липсва техническа документация за съоръженията, липсват назначени лица със заповед на собственика /ползвателя/ отговарящи за техническата експлоатация на съоръженията, липсват разрешителни за ползване на воден обект съгласно чл.44 и чл.46 от Закона за водите. Предписани са мерки за отстраняване на констатираните нередности от комисия назначена със заповед на областния Управител.

През територията на ИРМ Пазарджик преминават следните по големи реки - Марица, Стара река, Яденица, Тополница, Луда Яна и др. При извършените проверки от междуведомствената комисия назначена от областния Управител не е констатирана нарушена проводимост на речните легла.

3. Във водосборния район на р. Марица на територията на обл.Пазарджик са разположени следните хвостохранилища:

- хвостохранилище „Медет”, „Елшица”, и „Цар Асен”. Същите са рекултивирани и предадени за стопанисване на „Еко Медет” АД

- единственото действащо хвостохранилище е „Люляковица”- собственост на «Асарел Медет» АД .

Във връзка с указания за предприемане на превантивни мерки за недопускане на щети и ограничаване на вредното въздействие на водите бяха извършени проверки по проводимостта на речните корита на територията на Пазарджишка област в периода от 12.02.2013 г.до 16.11.2013 г. Констатациите и предписанията са отразени в изготвения от областния управител отчет за състоянието на водните обекти.

Състоянието и оценката на повърхностните и подземните води на територията на област Пазарджик е изготвено със съдействието на БД ИБР – гр. Пловдив.

II.3. ЗЕМИ И ПОЧВИ

1. Обобщена информация за територията на РИОСВ-Пазарджик:

Общата площ на земята в Пазарджишка област е 4456917дка. Включва земеделски, горски и други площи, в това число урбанизирани и водни площи (виж. таблица 1).

Таблица 1

	Общо	Територия по вид, дка							
		Земеделска			Горска	Населени места и други урбанизирани територии	Водни течения и водни площи	За добив на полезни и изкопаеми	За транспорт, инфраструктура и др.
		Общо	в това число: обработваема площ	в това число: поливна площ					
Област Пазарджик	4456917	1580924	1212733	495854	2438893	121482	114750	174581	26288

От гледна точка на почвеногеографското райониране, областта попада в Южнобългарска ксеротермална зона: Среднобългарска подзона на канелени горски почви и смолници; Тракийско-Тунджанска провинция; Западен Тракийски низинен и хълмист район.

Почвите са дълбоки в равнинните и хълмисти области, предимно върху плиоценски и квартернерни наноси. Преобладават алувиалните и алувиално-ливадните. Тези почви имат преобладаващо лек механичен състав и рохкав строеж, което ги прави подходящи за интензивно и високорентабилно земеделие. Сравнително по-слабо разпространени са ливадни, черноземни, заблатени, ливадно-канелени и др. почви.

2. Замяряване на почвата с тежки метали и металоиди

По почвен мониторинг I-во ниво - широкомащабен мониторинг, броят на пунктовете на територията, контролирана от РИОСВ - Пазарджик е 18. По утвърдената програма за почвен мониторинг - 2013, Регионалната лаборатория в гр. Пазарджик извърши пробонабиране от 4 пункта и съответното изпитване на пробите. Всяка проба се извършва в две дълбочини: от 0-10/10-40 см за необработваемите и 0- 20/20-40 см. за обработваемите почви Следят се следните показатели: почвена реакция, специфична електропроводимост, биогенни елемент - общ азот, органично вещество - общ въглерод и органичен въглерод, обемна плътност, както и тежки метали - Ph (H₂O), гранулометричен състав, мед, цинк, олово, кадмий, никел, кобалт, хром, арсен, живак. След анализ на резултатите е видно, че съдържанието на тежки метали в почвата е под максимално допустимите концентрации (МДК), определени с Наредба № 3 за допустимо съдържание на вредни вещества в почвата.

Съгласно чл. 5, ал. 7 от Наредба № 4 от 12 януари 2009 г. за мониторинг на почвите всички заинтересувани лица или организации могат да получат информация, касаеща НСМП от Изпълнителния директор на ИАОС.

3. Нарушаване на земите и почвите от добивната промишленост

През 2013 година РИОСВ-Пазарджик осъществяваше текущ контрол на минните обекти, на които се извършват рекултивационни дейности на нарушени терени. Завишен бе контрола по работата на действащите хвостохранилища, както и на

състоянието на закритите и рекултивирани хвостохранилища. През годината с Държавна приемателна комисия беше приет обект: Хвостохранилище „Елшица” - Укрепване на предпазната земнонаситна призма в участъка, застрашаващ стабилитета на стената на хвостохранилището от страна на р.Елшишка.

Ежегодно се извършва мониторинг на хвостохранилища „Елшица” и „Радка”

4. Замърсяване на почвите с продукти за растителна защита /пестициди/

През 2013г. на територията, контролирана от РИОСВ- Пазарджик не са регистрирани случаи на замърсявания на площи в резултат на употребата на разрешени продукти за растителна защита (ПРЗ).

През годината са извършени проверки на 13 склада за съхранение на ПРЗ с изтекъл срок на годност. Констатирано е нарушаване на покривната конструкция на склада в гр. Септември и на южната стена на склада в село Смилец. Дадените предписания за отстраняване на нередностите в двата обекта са изпълнени.

Голяма част от складовете за съхранение на ПРЗ с изтекъл срок на годност са стари и в лошо състояние, което предполага евентуално замърсяване на почвите в съседните терени. Чрез стартирания проект на МОСВ за „Екологосъобразно обезвреждане на негодни за употреба пестициди и други препарати за растителна защита”, финансиран от Българо–Швейцарската програма за сътрудничество общините ще имат възможност да решат трайно въпроса със залежалите пестициди. Проблемът е, че в този проект няма да бъдат включени количествата ПРЗ, съхранявани в складове с неясна собственост.

През 2013 г. РИОСВ - Пазарджик извърши проверки на всички площадки, на които са разположени „Б-Б”кубове. Даденото предписание на община Пазарджик е изпълнено. Не се констатира замърсяване на почвите около площадките. Техническото състояние на „Б-Б” кубовете е много добро.

През 2013г. беше извършено заснемане на географските координати на складове и „Б-Б” кубове за съхранение на негодни за употреба ПРЗ изискано от ИАОС.

В таблица 2 е дадена информация за количествата стари и залежали продукти за растителна защита, съхранявани на територията на РИОСВ и за състоянието на складовете и „Б-Б” кубовете.

Таблица 2

№ по ред	Населено място и адрес на склада	Собственик на склада	Състояние на проверения обект					Вид, количество и състояние на съхраняваните материали				Изготвени предл. по чл. 45 от ЗСВ	Образувани ДП	Предприети мерки от контролните органи	Предприети мерки по т. V.3.4.3 от НПУДО
			Налични знаци за опасност	Състояние на сградите	Техн. охрана	Физическа охрана	Обезопасени врати и прозорци	Прахообразни вещества в килограми	Течни вещества в литри	Съхранени вещества в ББ кубове	Установен/неустановен състав и произход				
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

1	гр.Септември, бивш стопански двор	Атанас Трендафило в Митов	не	добро	не	да	да	500	2500	-	не	-	-	предписан ие	не
2	с.Ветрен дол, общ.Септември, бивш стопански двор	Атанас Иванов Карамфилов	не	лошо	не	не	не	1200	1500	-	не	-	-	,	не
3	с.Карабунар, общ.Септември, бивш стопански двор	Мирослав Георгиев Чакрин	не	добро	не	да	да	1500	200	-	не	-	-	,	не
4	с.Ковачево, общ.Септември, бивш стопански двор	ЗК „Трудолюб е”	не	лошо	не	не	не	500	900	-	не	-	-	,	не
5	гр.Ветрен, общ.Септември, бивш стопански двор	„ЕЛ ЕМ Импекс” ООД	не	добро	не	не	да	20000	200	-	не	-	-	,	не
6	с.Лозен, общ.Септември, бивш стопански двор	Държавен поземлен фонд, към момента се експлоатира от „Италфруит ” ЕООД	не	добро	не	да	да	3000	2000	-	не	-	-	,	не
7	с.Лесичово, бивш стопански двор	Тодор Убинов	не	добро	не	да	да	2000	1000	-	не	-	-	предписан ие	не
8	с.Дюлево, общ.Стрелча, бивш стопански двор	ЗК „Братска любов”	не	Подоброно (след изпълнение на дадени предписания)	не	не	да	200	400	-	не	-	-	предписан; предписанието е изпълнено	не
9	с.Смилец, общ.Стрелча, бивше селскостопанск о летище	Общ. Стрелча	да	добро	не	не	да	9300	1280	-	не	-	-	,	не

10	гр.Белово, бивш стопански двор, поземлен имот 03592.2.1014 в м.Кутела	Държавен поземлен фонд-МЗХ	да	Подобро (след изпълнение на дадени предписания)	не	не	да	2000	1000	-	не	-	-	предписане; предписанието е изпълнено	не
11	гр.Велинград, индустриална зона	„Хмела Велинград” АД	не	добро	не	да	да	2770	2180	-	да	-	-	предписан	не
12	Землище на общ.Пазарджик, „Оранжерии Гимел”	„Оранжерии Гимел” АД	не	добро	да	да	да	340	2640	-	не	-	-		не
13	гр.Пазарджик, складова база за продукти за растителна защита на „Агрогарант” ООД, ул. „Царица Йоана” № 4	„Агрогарант” ООД	да	добро	да	да	да	928	2728	-	не	-	-		не
14	гр.Пазарджик, депо за ТБО, съоръжения ББ куб	Общ. Пазарджик	да	добро	не	да	-	-	-	5710	не	-	-		не
15	гр.Панагюрище, депо за ТБО, съоръжения ББ куб	Общ. Панагюрище	да	добро	не	да	-	-	-	8640	не	-	-		не
16	гр.Ракитово, бивш стопански двор, съоръжения ББ куб	Общ. Ракитово	да	добро	не	да	-	-	-	1370	не	-	-		не

Забележка: Посочените количества на ПРЗ са приблизителни, поради това, че са определени при външен оглед по брой, обем и размер на опаковките, или по информация от собствениците на складовете.

5. Замърсяване на почвите с устойчиви органични замърсители, включително с нефтопродукти

За извършване на наблюдение и контрол за замърсяване на почвите с устойчиви органични замърсители е изградена мониторингова мрежа към НСМОС. През 2013г.е извършено пробонабиране от :

- пункт № 137 , с.Варвара;

- пункт № 138 в с.Калугерово;
- пункт №140 в гр.Панагюрище;
- пункт № 151 в с.Нова махала;

Данните от извършените анализи не показват отклонения от нормите.

6. Ерозия на почвите - Ерозията на почвата е процес на разрушаване, пренасяне и отлагане на почвени частици чрез вятър, дъждовни и поливни води при протичане на естествени и/или антропогенни процеси. Загубата на почвен материал оказва съществено влияние върху функциите на почвата, както в мястото на проявлението на ерозията, така и върху прилежащите територии. Ерозията води до намаляване на дълбочината на коренообитаемия слой, количеството на хранителните елементи и запасите на почвена влага; изчерпване на филтриращия и буферния капацитети на почвата; намаляване на съдържанието на почвено органично вещество; загуба на биоразнообразие; деградация на почвената структура - образуване на почвена кора и разпространение и акумулация на замърсители във водните течения. Природните и стопанските условия на територията на България създават предпоставки за разпространението на водна, ветрова и иригационна ерозия. Наред с природно обусловените фактори, степента на проявление на почвената ерозия зависи и от човешката дейност. Неправилната обработка на почвата, обезлесяването и горските пожари също са съществени фактори, оказващи влияние върху този процес. Провежданите мероприятия за борба с това вредно явление са агротехнически, лесотехнически и хидротехнически.

В РИОСВ-Пазарджик няма информация за значителни ерозионни процеси през 2013г. Оценка на водната и ветрова ерозия за всяка година се извършва чрез математически модел в ИАОС.

7. Засоляване и вкисляване на почвите

Засоляване на почви на територията на РИОСВ-Пазарджик не се наблюдава. Вкисляването на почвите е естествено протичащ процес, чийто интензитет зависи от генетична обусловеност и от антропогенни фактори и се характеризира с понижаване на рН на почвата, поява на обменна киселинност и развитие на алуминиева и/или манганова фитотоксичност, обедняване на почвата с бази, молибденов дефицит, подтисната микробиологична активност и киселинна деструкция на глинестите материали.

Една от основните причини за антропогенно вкисляване на почвите е дългогодишното минерално торене с кисели азотни торове, особено когато е самостоятелно, без съпътстващо фосфорно и калиево торене. Периодичното повърхностно преовлажняване на почвите в някои райони е предпоставка за вкисляването им. Успоредно с процеса на вкисляване се променя подвижността и достъпността на редица почвени елементи, които оказват пряко и косвено влияние върху системата почва-растение-човек.

По почвен мониторинг II-ро ниво - "Вкисляване" са определени 4 пункта за наблюдение на територията на инспекцията - периодичността е една, две, три и четири години. През 2013г. са взети почвени проби от Регионалната лаборатория в гр.Пазарджик от два пункта, в градовете Панагюрище и Велинград.

Съгласно указанията на ИАОС - София от 4 точки (Т1 до Т4) са отбрани почвени проби в две дълбочини 0-20 см и от 20-40 см. Анализират се следните показатели: рН в **КСІ- вредна** киселинност, обменни йони и V%. След анализ на резултатите от изпитването не е констатирано превишаване по показатели спрямо базовите показатели за двата пункта.

8. Нерегламентирано изхвърляне на отпадъци върху почвената повърхност (строителни, битови, промишлени и селскостопански отпадъци)

Информация за налични замърсявания от нерегламентирано изхвърляне на отпадъци и предприети мерки е дадена в Раздел „Отпадъци”.

9 . Кратка обобщена оценка за състоянието на почвите на територията на РИОСВ

Почвите са национално богатство, ограничен, незаменим и практически невъзстановим природен ресурс. Опазването им е приоритет и задължение на държавните и общинските органи, а така също и на всеки от нас. Това може да се осъществи посредством прилагане на добри земеделски практики и повишаване информираността на обществото за екологичните и икономически ползи от предприетите мерки за опазване на този компонент на околната среда. Грижата за опазването на земите и почвите е обща отговорност на всички, които живеят на планетата Земя.

След разговори с еколозите на повечето общини на територията на РИОСВ-Пазарджик, същите в съответствие със своите компетенции предприеха действия за недопускане на замърсяване с торов отпад в регулациите на населените места.

При извършване на плановите проверки през 2013 година е констатирано, че няма нарушения на законодателството в областта на опазване на почвите. Самостоятелно или съвместно с общините са извършвани проверки по сигнали и жалби и са предприети мерки за недопускане на замърсяване на почвите чрез даване на предписания и последващ контрол.

Участието на експертите на РИОСВ в 10 комисии по чл. 17, ал.1 т.1 от Закона за опазване на земеделските земи (ЗОЗЗ) през 2013г. способства да бъдат превантивно обхванати обектите, за които се налага промяна предназначение на земеделски земи и за които има издадени решения за преценяване необходимостта от ОВОС, ДОВОС или ЕО.

II.4. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕ

1. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ

РЕЗЕРВАТИ

РЕЗЕРВАТ "КУПЕНА" - обявен за резерват на 24.09.1961 г. със Заповед № 2969/24.11.1961 г. и разширен в последствие със Заповеди № 503/1979 г. и № 530/1992 г. на Министъра на околната среда и водите. Общата площ на резервата, чиято територия се контролира от РИОСВ – Пазарджик днес е 1761,1 ха. Разположен в землището на гр. Пещера, община Пещера, област Пазарджик, "Купена" е обявен за резерват с цел да се опази ландшафта, красивите пейзажи и интересна и ценна флора, фауна и биоценози. Резерватът съхранява вековни смърчово - белоборови, белоборови и букови гори.

От досегашните проучвания на дървесните видове са установени следните видове: Бял бор (*Pinus sylvestris* L.), Черен бор (*Pinus nigra*), Обикновена ела (*Abies alba*), Червена хвойна (*Juniperus communis*), Бук (*Fagus sylvatica*), Зимния дъб (*Quercus sessiliflora*), Едрolistна липа (*Tilia grandifolia*), Клен (*Acer campestre*), Шестил (*Acer*

platanoides), Явор (*Acer pseudoplatanus*), Мъждрян (*Fraxinus ornus*), Обикновен габър (*Carpinus betulus*), Келяв габър (*Carpinus orientalis*), Дива череша (*Prunus avium*), Бреза (*Betula alba*), Трепетлика (*Populus tremula*), Бряст (*Ulmus foliacea*), и др.

От интересните животински видове известни за резервата на първо място трябва да се спомене Дивата коза (*Rupicapra rupicapra*), една от причините за обявяване на резервата. Числеността ѝ и през 80 – те години на миналия век е достигала около 100 индивида, но поради браконьерския лов в началото на 90 – те години е изчезнала. Във високите части навлиза и мечка (*Ursus arctos*). Гнездят различни грабливи птици.

През 1977 г. е включен в списъка на биосферните резервати по програмата "Човек и биосфера" на ЮНЕСКО.

Резерватът е изключителна държавна собственост и се охранява от Регионална инспекция по околната среда и водите – Пазарджик.

На територията на резервата са забранени всякакви дейности, с изключение на преминаването на хора по маркираните пътеки.

РЕЗЕРВАТ "МАНТАРИЦА" - обявен със Заповед № 960 от 08.VI.1968 г. на Министерство на горите и горската промишленост. Целта е да се запазят биотопите на глухара. В Мантарица се срещат и вековни девствени иглолистни гори с дървета над 40 г. Резерватът се намира в Западните Родопи, в землището на гр. Ракитово. Площта на резервата е 1069,2 ха, територията му се контролира от РИОСВ – Пазарджик. Основното местообитание в резервата са вековни смърчови (*Picea abies*) гори. В резервата се срещат глухар (*Tetrao urugalis*), благороден Елен (*Cervus elephas*), Сърна (*Capreolus capreolus*), Дива свиня (*Sus scropha*) и защитения вид кафява мечка (*Ursus arctos*).

Резерват "Мантарица" е биосферен резерват – обявен по програмата "Човек и биосфера" на ЮНЕСКО.

Резерватът е изключителна държавна собственост и се охранява от Регионална инспекция по околната среда и водите – Пазарджик.

На територията на резервата са забранени всякакви дейности, с изключение на преминаването на хора по маркираните пътеки.

РЕЗЕРВАТ „ДУПКАТА“ - обявен за резерват с Постановление №14827/29.06.1951 г. Общата му площ е 1210,8 ха, определена със Заповед №1700 от 17.XII.1961 г. и със Заповед №3899 от 15.IX.1975 г. Предназначението му - да запази неповторимата девствена природа.

Разположен е в землищата на село Фотиново и на град Батак по югоизточните склонове на Родопите. 83% от територията на резервата е заета от вековни иглолистни гори. Най разпространени са обширните гори от бял бор, които често са на възраст над 200 години. Срещат се също смесени гори от бял бор и обикновен смърч. В по-ниските части на резервата, в широколистния пояс преобладават видовете бук, клен, дъб, елша, върба и др. Храстовата растителност е представена основно от дрян, къпина и малина, а тревната от червена и черна боровинка. Резерватът дава убежище на голям брой горски бозайници - благороден елен, сърна, кафява мечка, дива котка, лисица, златка, белка, язовец и др. Една от основните цели със създаването на резервата е опазването на благородния елен. През 1961 година "Дупката" е обявен за биосферен резерват.

Резерватът е изключителна държавна собственост и се охранява от Регионална инспекция по околната среда и водите – Пазарджик.

На територията на резервата са забранени всякакви дейности, с изключение на преминаването на хора по маркираните пътеки.

РЕЗЕРВАТ „БЕГЛИКА” - обявен на 11.05.1960 г. под името “Васил Коларов”. Площта на резервата е 1463,1 ха. Територията му е изключителна държавна собственост и обхваща територии с надморската височина между 1600 и 1900 м. Резерватът е покрит от иглолистни гори. Преобладава смърчът (*Picea abies*) „Беглика” се явява едно от най - южно разположените съобщества на смърча в целия му ареал. Средната възраст на гората се оценява на 130 години. На територията му са установени редки и ендемични растения. Тук е установено единственото находище в България на алпийско сграбиче, известно и като централноалпийски клин (*Astragalus aloprecurus*) - красиво защитено растение превърнало се в емблема на резервата, други редки и защитени растения, установени в резервата са: срещашите се само в България родопска теменуга (*Viola rhodopeia*), български рожец (*Cerastium bulgaricum*); срещашите се само на Балканския полуостров родопско крайснежно звъниче (*Soldanella rhodopaea*), Родопско омайниче (*Geum rhodopaeum*), Родопско великденче (*Veronica rhodopaea*), защитеният вид черно френско грозде (*Ribes nigrum*) и др.

Резерватът е изключителна държавна собственост и се охранява от Регионална инспекция по околната среда и водите – Пазарджик.

На територията на резервата са забранени всякакви дейности, с изключение на преминаването на хора по маркираните пътеки.

ЗАЩИТЕНИ МЕСТНОСТИ

1. ЗМ „Атолука”

Защитена местност „Атолука” е обявена със Заповед № 1900 /1969 г. и увеличена със Заповед № РД-10/1985 г. – площ - 318.2 хектара. Цел на обявяване: опазване на вековна иглолистна гора от бял бор и смърч. Намира се в землището на с. Равногор, община Брацигово. Стопанисва се и се охранява от ДГС „Пещера” под контрола на РИОСВ – Пазарджик.

2. ЗМ „Арамлиец”

Защитена местност „Арамлиец” е обявена със Заповед № 2194/1968 г. и прекатегоризирана със Заповед № РД-411/2003 г. - площ 140.8 хектара. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Намира се в с. Поибрене, община Панагюрище, област Пазарджик. Другата и част попада в област София. Контрол върху режима на ЗМ упражнява РИОСВ – Пазарджик.

3. ЗМ „Арап чал”

Местността е обявена със Заповед №196/19.03.1981 г. - площ 220.8 ха. Цел на обявяване: опазване на застрашени видове - глухар и лещарка. Намира се в землището на с. Света Петка, община Велинград. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Алабак” под контрола на РИОСВ – Пазарджик.

4. ЗМ „Баташки снежник”

Защитената територия е обявена със Заповед № 3700/29.12.1972 г. с площ 1063,0 ха. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на гр. Батак, община Батак. ЗМ се стопанисва и охранява от ДГС „Батак” под контрола на РИОСВ – Пазарджик.

5. ЗМ „Бильов рът”

Защитената местност „Билъов рът” е обявена със Заповед №913/08.04.1972 г. и прекатегоризирана със Заповед № РД-406/03.04.2003 г. и има площ 89.7 ха. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на с. Церово, община Лесичово. Контрол върху режима на ЗМ упражнява РИОСВ – Пазарджик.

6. ЗМ „Бич”

Местността е обявена със Заповед № 2194/ 12.12.1968 г. и прекатегоризирана със Заповед № РД-416/03.04.2003 г. и е с площ 1.8 ха. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на гр. Панагюрище, община Панагюрище. Контрол върху режима на ЗМ упражнява РИОСВ – Пазарджик.

7. ЗМ „Бялата скала”

ЗМ „Бялата скала” е обявена със Заповед № 2194/12.12.1968 г. и прекатегоризирана със Заповед № РД-412/ 03.04.2003 г. и има площ от 86,6 ха. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на гр. Велинград, община Велинград. Контрол върху режима на ЗМ упражнява РИОСВ – Пазарджик.

8. ЗМ „Валявиците”

Местността е обявена със Заповед № 760/12.08.1986 г. и има площ от 73.0 ха. Цел на обявяване: запазване на естествени съобщества на ела и смърч. Намира се в землището на с. Пашови, община Велинград. ЗМ се стопанисва и охранява от ДГС „Белово” под контрола на РИОСВ – Пазарджик.

9. ЗМ „Венеца”

ЗМ „Венеца” е обявена със Заповед № 183/06.02.1968 г. и прекатегоризирана със Заповед № РД-419 03.04.2003 г. и има площ 100.5 ха. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на гр. Панагюрище, община Панагюрище. ЗМ се стопанисва и охранява от ДГС „Панагюрище” под контрола на РИОСВ – Пазарджик.

10. ЗМ „Винище”

Обявена за защитена територия със Заповед № 357/09.02.1973 г. и прекатегоризирана със Заповед № РД-394 /03.04.2003 г. с площ от 148.1 ха. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на с. Равногор, община Брацигово. Контрол върху режима на ЗМ упражнява РИОСВ – Пазарджик.

11. ЗМ „Воденичарска кория”

Обявена със Заповед № 913 / 08.04.1972 г. и прекатегоризирана със Заповед № РД-407/03.04.2003 г. и има площ от 2.2 ха. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт и местообитание на защитени видове птици. Намира се в землището на с. Сбор, община Пазарджик. Контрол върху режима на ЗМ упражнява РИОСВ – Пазарджик.

12. ЗМ „Друма”

ЗМ „Друма” е обявена със Заповед № 2122/21.01.1964 г., прекатегоризирана със Заповед № РД-424 /03.04.2003 г. и увеличена със Заповед № 776 /29.03.1972 г. и има площ от 8.0 ха. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на гр. Батак, община Батак. Контрол върху режима на ЗМ упражнява РИОСВ – Пазарджик.

13. ЗМ „Душков пчелин”

Защитената територия е обявена със Заповед № 183/06.02.1968 г. и прекатегоризирана със Заповед № РД-418/03.04.2003 г. Има площ от 7.4 ха. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт и местообитание на защитени видове птици. Намира се в землището на гр. Панагюрище, община Панагюрище. ЗМ се стопанисва и охранява от ДГС „Панагюрище” под контрола на РИОСВ – Пазарджик.

14. ЗМ „Дъбравата”

Обявена за защитена местност със Заповед № 3962/20.12.1973 г. и прекатегоризирана със Заповед № РД-391/03.04.2003 г. Има площ от 12.0 ха. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на с. Лесичово, община Лесичово. ЗМ се стопанисва и охранява от ДГС „Пазарджик” под контрола на РИОСВ – Пазарджик.

15. ЗМ „Езерото”

ЗМ „Езерото” е обявена със Заповед № 913 /08.04.1972 г. за историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-403/ 03.04.2003 г. Има площ от 5.8 ха и попада в землищата на с. Семчиново и с. Симеоновец, община Септември. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Контрол върху режима на ЗМ упражнява РИОСВ – Пазарджик.

16. ЗМ „ Златин дол”

ЗМ е обявена със Заповед № 913 /08.04.1972 г. за историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-409 /03.04.2003 г., с площ от 8.3 ха. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на с. Семчиново, община Септември. Контрол върху режима на ЗМ упражнява РИОСВ – Пазарджик.

17. ЗМ „ Йорданови поляни”

Защитената територия е обявена със Заповед № 913/ 08.04.1972 г. за историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-405/ 03.04.2003 г., с площ от 71.9 ха. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Намира се в землищата на с. Боримечково и с. Лесичово, община Лесичово. Контрол върху режима на ЗМ упражнява РИОСВ – Пазарджик.

18. ЗМ „ Кавал тепе”

Обявена със Заповед № 449 /25.04.1984 г. с цел: опазване на красива местност за отдих и туризъм. Има площ от 83.0 ха. Попада в землището на гр. Батак, община Батак. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Широка поляна” под контрола на РИОСВ – Пазарджик.

19. ЗМ „ Калпазанов гроб”

ЗМ е обявена със Заповед № 2194/12.12.1968 г. за историческо място и после е прекатегоризирана със Заповед № РД-413/03.04.2003 г. Има площ от 16.2 ха и се намира в землището на гр. Велинград, община Велинград. Контрол върху режима на ЗМ упражнява РИОСВ – Пазарджик.

20. ЗМ „ Балабанлии”

Местността е обявена със Заповед № 3962/20.12.1974 г. за историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-390 /03.04.2003 г. Има площ от 123.5 ха. Попада в

землището на с. Фотиново, общ. Батак. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Борово” под контрола на РИОСВ – Пазарджик.

21. ЗМ „Кемера”

Обявена със Заповед № 3899/15.09.1975 г. с цел: опазване на характерен ландшафт. По-късно, със Заповед № РД-587/08.06.1983 г. е увеличена площта и на 102.9 ха. Попада в землищата на с. Фотиново и гр. Батак. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Борово” под контрола на РИОСВ – Пазарджик.

22. ЗМ „Клептуза”

Защитената територия е обявена със Заповед № 407/09.02.1966 г. с цел: опазване на характерен ландшафт. Има площ от 412.0 ха. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Ракитово” под контрола на РИОСВ – Пазарджик.

23. ЗМ „Конското дърво”

Обявена със Заповед № 2194/12.12.1968 г. за историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-415/03.04.2003 г. ЗМ има площ от 8.0 ха и се намира в землището на гр. Панагюрище. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Контрол върху режима на ЗМ упражнява РИОСВ – Пазарджик.

24. ЗМ „Коритата”

ЗМ „Коритата” е обявена със Заповед № 913 / 08.04.1972 г. и прекатегоризирана със Заповед № РД-410 / 03.04.2003 г. Има площ от 10.7 ха и се намира в землището на с. Варвара, община Септември. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Контрол върху режима на ЗМ упражнява РИОСВ – Пазарджик.

25. ЗМ „Корията I”

Обявена с цел: опазване на характерен ландшафт със Заповед № 2122 /21.01.1964 г. намира се в землището на гр.Батак, община Батак, с обща площ от 8.0 ха. Контрол върху режима на ЗМ упражнява РИОСВ – Пазарджик.

26. ЗМ „Корията II”

Защитената територия е обявена със Заповед № 357/09.02.1973 г. и прекатегоризирана със Заповед № РД-393 /03.04.2003 г. Целта на обявяването и е опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на с. Равногор, община Брацигово. Има площ от 27.5 ха. Контрол върху режима на ЗМ упражнява РИОСВ – Пазарджик.

27. ЗМ „Кървав чучур”

ЗМ е обявена със Заповед № 913/ 08.04.1972 г. и прекатегоризирана със Заповед № РД-398 /03.04.2003 г. Цел на обявяването е опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на гр. Батак, община Батак. Има площ от 3.0 ха. Контрол върху режима на ЗМ упражнява РИОСВ – Пазарджик.

28. ЗМ „Лунгурлии”

Целта на обявяването и е опазване на характерен ландшафт. Обявена със Заповед № 3718/28.08.1975 г. и прекатегоризирана със Заповед № 3718 /28.08.1975 г. с площ от 4.1 ха. Намира се в землището на гр. Батак, община Батак. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Широка поляна”. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

29. ЗМ „Манзул”

Защитената територия е обявена за опазване на вековна букова гора и характерен ландшафт със Заповед № 382/ 03.04.2003 г. Има площ от 36.6 ха. Намира се в землището на гр. Панагюрище, община Панагюрище. ЗМ се стопанисва и охранява от ДГС „Панагюрище. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

30.ЗМ „Марина”

Обявена за опазване на вековни дървета от зимен дъб и характерен ландшафт със Заповед № РД342 /31.03.2003 г. Има площ от 1.5 ха и се намира в землището на с.Варвара, община Септември. ЗМ се стопанисва и охранява от ДГС „Пазарджик”. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

31.ЗМ „Меандри на р. Рибна”

ЗМ е обявена със Заповед № 420 /14.11.1995 г. за опазване на естествения ландшафт и уникалните местообитания в местността Кара тепе. Има площ от 24.5 ха и се намира в землището на с.Кръстава, община Велинград. ЗМ се стопанисва и охранява от ДГС „Чехльово”. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

32. ЗМ „Милеви скали”

Обявена със Заповед № 913 /08.04.1972 г. за историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-404 /03.04.2003 г. за опазване на характерен ландшафт. Има площ от 115.1 ха и се намира в землищата на с.Драгиново, община Велинград и с.Семчиново и с.Симеоновец, община Септември. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

33.ЗМ „Мирчовица”

Защитената местност е обявена със Заповед № 2122/ 21.01.1964 г., прекатегоризирана със Заповед № РД-420/03.04.2003 г. и променена площта и със Заповед №776/29.03.1972 г. с цел : опазване на характерен ландшафт. Има площ от 10.0 ха и се намира в землището на гр.Батак, община Батак. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

34.ЗМ „Несторови поляни”

Обявена със Заповед № 913/ 08.04.1972 г. и прекатегоризирана със Заповед № РД-401 /03.04.2003 г. с цел: опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на гр.Батак, община Батак и има площ от 5.0 ха. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

35.ЗМ „Новаковец и Бенковска поляна”

ЗМ е обявена със Заповед № 913 /08.04.1972 г. и прекатегоризирана със Заповед № РД-421/03.04.2003 г. с цел: опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на с.Церово, община Лесичово и има площ от 35.3 ха. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

36.ЗМ „Оборище”

Обявена с Постановление на МС 1171/ 24.09.1951 г., прекатегоризирана със Заповед № РД-422/03.04.2003 г. и увеличена площта и със Заповед № 256 /25.02. с цел: опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на с.Оборище, община Панагюрище и има площ от 203.8 ха. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

37.ЗМ”Огняново – Синитевски рид”

Обявена със Заповед № РД-384/03.04.2003 г., променена площта (увеличение) със Заповед № РД-408/ 07.07.2008 г. и със Заповед № РД-408 07.07.2008 г. е променен режима на дейностите. Площта на ЗМ е 146.24 ха. Намира се в землищата на с.Синитово и с.Огняново, община Пазарджик. Обявена със следната цел:

- опазване на полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) и псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea*;

- опазване на защитени, редки и застрашени растителни видове, като: текирска мишорка (*Gypsophila tekirae*), игликоцветна айважива (*Alkanna primuliflora*), стрибърнова айважива (*Alkanna stribrnyi*), борзеанов игловрѝх (*Alyssum borzaeanum*) и др.

- опазване на защитени, редки и застрашени животински видове : жаба дървесница (*Hyla arborea*), турска боа (*Eryx jaculus*), малѝк ястреб (*Accipiter nisus*), голям ястреб (*Accipiter gentiles*), орел-змияр (*Circaetus gallicus*), малѝк орел (*Hieraaetus pennatus*), и др. Контрол върху режима на ЗМ упражнява РИОСВ – Пазарджик.

38.ЗМ „Патѝова кория”

Обявена с цел опазване на вековна дѝбова гора и характерен ландшафт със Заповед № РД -383/03.04.2003 г. Има площ от 81.2 ха и се намира в землището на с. Оборище, община Панагюрище. ЗМ се стопанисва и охранява от ДГС „Панагюрище”. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

39.ЗМ”Порт Артур”

ЗМ е обявена със Заповед № 3813/12.12.1974 г. и прекатегоризирана със Заповед № РД-376/ 03.04.2003 г. Има площ от 15.3 ха, намира се в землището на община Велинград. Обявена е с цел: опазване на характерен ландшафт. ЗМ се стопанисва и охранява от ДГС „Чехлъво”. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

40.ЗМ” Пясѝка”

Обявена със Заповед № 3962/20.12.1973 г. и и прекатегоризирана със Заповед № РД-388 /03.04.2003 г. с цел – опазване на характерен ландшафт. Има площ от 4.8 ха и се намира в землището на с.Фотиново, община Батак. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Борово”. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

41.ЗМ”Ровно”

Защитената територия е обявена със Заповед № 357 /09.02.1973 г. и прекатегоризирана със Заповед № РД-395 от 03.04.2003 г. с цел – опазване на характерен ландшафт. Има площ от 47.7 ха и се намира в землището на гр.Батак, община Батак. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

42.ЗМ” Рогачица”

Обявена с цел опазване на елово-смърчова гора съгласно Заповед № 21/ 08.01.1981 г. Има площ от 126. ха и се намира в землището на община Велинград. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Алабак”. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

43.ЗМ”Самодивска поляна”

ЗТ има площ от 132.6 ха и се намира в землището на гр.Батак, община Батак.Обявена е със Заповед №449 /25.04.1984 г. с цел : опазване на красива местност за отдих и

туризъм. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Беглика”. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

44.ЗМ”Сачан дере”

Защитената територия е обявена със Заповед № 3962/20.12.1973 г. и прекатегоризирана със Заповед № РД-389/2003 г. с цел – опазване на характерен ландшафт. Има площ от 14.2 ха и се намира в землището на с.Фотиново, община Батак. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Борово”. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

45.ЗМ”Свети Георги”

Обявена с цел опазване на естествено находище на блатно кокиче, съгласно Заповед № 202 /11.03.1987 г. Има площ от 5.7 ха и се намира в землището на с.Варвара, община Септември. ЗМ се стопанисва и охранява от ДГС „Пазарджик”. Контрола върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

46.ЗМ”Сивата грамада”

Защитената територия е обявена със Заповед № 183/06.02.1968 г. и прекатегоризирана със Заповед № РД-417/03.04.2003 г. с цел – опазване на характерен ландшафт. С площ от 16.0 ха. Намира се в землището на гр.Панагюрище, община Панагюрище. ЗМ се стопанисва и охранява от ДГС „Панагюрще”. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

47.ЗМ”Слънчева поляна”

Обявена за опазване на красива местност за отдих и туризъм съгласно Заповед № 449/25.04.1984 г. Има площ от 69.3 ха, намира се в землището гр.Батак, община Батак. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Широка поляна”. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

48.ЗМ”Студената чучурка”

Обявена за опазване на красива местност за отдих и туризъм, съгласно Заповед № 449 /25.04.1984 г. Има площ от 73.1 ха и се намира в землището гр.Батак, община Батак. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Широка поляна”. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

49.ЗМ”Суватя”

Защитената територия е обявена със Заповед № 913/08.04.1972 г. и прекатегоризирана със Заповед № РД-400 /03.04.2003 г. с цел – опазване на характерен ландшафт. Има площ от 5.0 ха. Намира се в землището на гр.Батак, община Батак. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

50.ЗМ”Суха лъка I”

Защитената територия е обявена със Заповед №3813/12.12.1974 г. и прекатегоризирана със Заповед № РД-377/ 03.04.2003 г. с цел – опазване на характерен ландшафт. Има площ от 5.8 ха и се намира в землището на Велинград, община Велинград. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Чехльово”. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

51.ЗМ”Суха лъка II”

Защитената територия е обявена с цел – опазване на характерен ландшафт, съгласно Заповед № 3813/12.12.1974 г. Има площ от 3.2 ха и се намира в землището на Велинград, община Велинград. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Чехльово”. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

52.ЗМ”Годин гроб”

Защитената територия е обявена със Заповед №913/08.04.1972 г. и прекатегоризирана със Заповед № РД-402 /2003 г. с цел – опазване на характерен ландшафт. Има площ от 5.0 ха и се намира в землището на гр.Велинград, община Велинград. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

53.ЗМ”Тошков чарк”

Обявена за опазване на красива местност за отдих и туризъм съгласно Заповед № 449 /25.04.1984 г. Има площ от 57.4 ха и се намира в землището гр.Батак, община Батак. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Родопи”. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

54.ЗМ”Гъмра”

Защитената територия е обявена със Заповед № 3751/30.11.1973 г. и съгласно Заповед № РД-505 /11.07.1979 г. и № РД-530 07.07.1992 г. площта и е намалена до сегашните 604.1 ха. Обявена е с цел - опазване на характерен ландшафт, скални образувания, стари римски пътища, мостове и развалини от крепостни стени. Попада в землището на с.Розово, община Брацигово. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Пещера”. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

55.ЗМ ”Търнавица”

Обявена с цел опазване на характерен ландшафт, съгласно Заповед № 2122 /21.01.1964 г., прекатегоризирана със Заповед РД-423/ 03.04.2003 г. и увеличена площта и съгласно Заповед № №776/29.03.1972 г. Площта на ЗМ е 10.0 ха и се намира в землището на землището гр.Батак, община Батак. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

56.ЗМ ”Филибелийска поляна”

Обявена за опазване на рядък растителен вид планински божур, съгласно Заповед № 408 /03.04.2003 г. Има площ от 1.2 ха и се намира в землището на Велинград. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

57.ЗМ ”Фотинска река”

Защитената територия е обявена със Заповед № 3962/20.12.1973 г. и прекатегоризирана със Заповед № РД-386/03.04.2003 г. с цел - опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на с.Фотиново, община Батак. Има площ от 314.3 ха. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Борово”. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

58.ЗМ ”Хаджийски чарк”

Защитената територия е обявена със Заповед № 3962/20.12.1973 г. и прекатегоризирана със Заповед № РД-387 /03.04.2003 г. с цел - опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на с.Фотиново, община Батак. Има площ от 12.5 ха.

ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Борово”. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

59.ЗМ ”Хайдушка скала”

Защитената територия е обявена със Заповед № 913/08.04.1972 г. и прекатегоризирана със Заповед № РД-397/ 03.04.2003 г. с цел - опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на гр.Батак, община Батак. Има площ от 3.0 ха. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

60.ЗМ ”Хайдушки кладенец I”

Защитената територия е обявена със Заповед № 22/08.01.1981 г. и прекатегоризирана със Заповед № РД-380 /03.04.2003 г. с цел - опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на гр.Велинград, община Велинград. Има площ от 10.2 ха. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Алабак”. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

61.ЗМ ”Хайдушки кладенец II”

Обявена със Заповед № 2194 /12.12.1968 г. и прекатегоризирана със Заповед № РД-414 /03.04.2003 г. с цел - опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на гр.Панагюрище, община Панагюрище. Има площ от 65.4 ха. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

62.ЗМ ”Хамбарите”

Защитената местност е обявена със Заповед № 913/08.04.1972 г. и прекатегоризирана със Заповед № РД-399/2003 г. с цел - опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на гр.Батак, община Батак. Има площ от 5.0 ха. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

63.ЗМ ”Цигов чарк”

Обявена за опазване на характерния ландшафт съгласно Заповед № 781/19.10.1979 г. и прекатегоризирана със Заповед № РД-381 /03.04.2003 г. Намира се в землището на гр.Ракитово, община Ракитово и има площ от 3.0 ха. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Ракитово”. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

64.ЗМ ”Чатъма”

Обявена за опазване на красива местност за отдих и туризъм, съгласно Заповед № 449/25.04.1984 г. Има площ от 27.3 ха и се намира в землището гр.Батак, община Батак. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Беглика”. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

65.ЗМ ”Чибуците”

Обявена за опазване на единственото у нас находище на върболистен тъжник със Заповед № 2509.01.1989 г. Има площ от 4.8 ха и се намира в землището на Велинград, община Велинград. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

66.ЗМ ”Широка поляна”

Обявена за опазване на красива местност за отдих и туризъм, съгласно Заповед № 449/25.04.1984 г. Има площ от 27.3 ха и се намира в землището гр.Батак, община Батак. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Беглика”. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

67.ПЗ „Арабушка поляна”

Обявена за опазване на скални образувания в землището на гр.Стрелча, община Стрелча. Има площ от 42.0 ха. Обявена със Заповед № 1799 /30.06.1972 г.

68. ПЗ „Габровица”

Обявена за опазване на скални образувания в землището на гр.Стрелча, община Стрелча. Има площ от 42.0 ха. Обявена със Заповед № 1799 /30.06.1972 г.

69.ПЗ ”Гарванов камък”

Обявена за опазване на скални образувания в землището на гр.Стрелча, община Стрелча. Има площ от 42.0 ха. Обявена със Заповед № 1799 /30.06.1972 г.

70. ПЗ ”Герекински гьол”

Намира се в землището на гр. Стрелча, община Стрелча. Има площ от 25.9 ха. Обявена със Заповед № 1799 /30.06.1972 г.

71. ПЗ „Гораница”

Обявена за опазване на скални образувания в землището на гр.Стрелча, община Стрелча. Има площ от 46.7 ха. Обявена със Заповед № 1799 /30.06.1972 г.

72. ПЗ „Жабата”

Обявена за опазване на скално образувание в землището на с.Медени поляни, община Велинград. Има площ от 0.2 ха. Обявена със Заповед № 448 /25.04.1984 г. ПЗ се стопанисва и охранява от ДГС „Селище”. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

73. ПЗ „Киселица”

Обявена за опазване на скални образувания в землището на гр. Стрелча, община Стрелча. Има площ от 60.5 ха. Обявена със Заповед № 1799 /30.06.1972 г. ПЗ се стопанисва и охранява от ДГС „Панагюрище”. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

74. ПЗ „Палеонтологично находище с .Дорково”

Обявена за опазване на уникално палеонтологично находище на кости от плиоценски гръбначни животни в землището на с. Дорково, община Ракитово. Има площ от 1.0 ха. Обявена със Заповед № 90/31.01.1990 г.

75. ПЗ „ Пашови скали”

Обявена за опазване на скален масив със Заповед № 16/08.01.1981 г. Намира се в землището на с.Света Петка, община Велинград. Има площ от 2.1 ха. ПЗ се стопанисва и охранява от ДГС „Белово”. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

76. ПЗ „Пещера Снежанка”

ПЗ е обявена с цел опазване на пещера със Заповед №512/14.03.1961 г. и са настъпили промени с площта : със Заповед № РД -2419/25.12.1967 г. (увеличаване) и със Заповед № 504/11.07.1979 г. (намаляване), като площта и към момента е 122.5 ха. Намира се в землището на гр.Пещера, община Пещера. ПЗ се стопанисва и охранява от ДГС „Пещера”. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

77. ПЗ” Побит камък”

Обявена за опазване на скално образувание в землището на с.Побит камък, община Велинград. Има площ от 0.5 ха. Обявена със Заповед № 295/ 07.02.1962 г.

78. ПЗ”Лепеница”

ПЗ е обявена с цел опазване на пещера със Заповед № 2810 /10.10.1962 г., като със Заповед № РД-132 /11.02.2010 г. е направена промяна в режима на дейностите. Намира се в землището на гр.Ракитово, община Ракитово и има площ от 5.0 ха. ПЗ се стопанисва и охранява от ДЛС „Селище”. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

79. ПЗ „Турчанов камък”

Обявена за опазване на скални образувания в землището на гр. Стрелча, община Стрелча. Има площ от 16.8 ха. Обявена със Заповед № 1799 /30.06.1972 г. ПЗ се стопанисва и охранява от ДГС „Панагюрище”. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

80. ПЗ „Фотински водопад”

Обявена за опазване на водопад съгласно Заповед № 656 /13.09.1979 г. Намира се в землището на с.Фотиново, община Батак и има площ от 12.1 ха.

	Наименование	Категория	Собственост и стопанисване	Площ ха	Община	План за управление /да-не/
1.	Купена	резерват	Изключително държавна	1761.1	Пещера Брацигово	не
2.	Мантарица	резерват	Изключително държавна	1069.2	Ракитово Брацигово	не
3.	Дупката	резерват	Изключително държавна	1210.8	Батак	не
4.	Беглика	резерват	Изключително държавна	1463.1	Батак	не
5.	Атолука	защитена местност	държавна	318.2	Брацигово	не
6.	Арамлиец	защитена местност	държавна	140.8	Панагюрище	не
7.	Арап чал	защитена местност	държавна	220.8	Велинград	не
8.	Баташки снежник	защитена местност	държавна	1063.0	Батак	не
9.	Бильов рът	защитена местност	държавна	89.7	Лесичово	не
10.	Бич	защитена местност	държавна	1.8	Панагюрище	не
11.	Бялата скала	защитена местност	държавна	86.6	Велинград	не
12.	Валявиците	защитена местност	държавна	73.0	Велинград	не

13.	Венеца	защитена местност	държавна	100.5	Панагюрище	не
14.	Винище	защитена местност	държавна	148.1	Брацигово	не
15.	Воденичарска кория	защитена местност	държавна	2.2	Пазарджик	не
16.	Друма	защитена местност	държавна	8.0	Батак	не
17.	Душков пчелин	защитена местност	държавна	7.4	Панагюрище	не
18.	Дъбравата	защитена местност	държавна	12.0	Лесичово	не
19.	Езерото	защитена местност	държавна	5.8	Септември	не
20.	Златин дол	защитена местност	държавна	8.3	Септември	не
21.	Йорданови поляни	защитена местност	държавна	71.9	Лесичово	не
22.	Кавал тепе	защитена местност	държавна	83.0	Септември	не
23.	Калпазанов гроб	защитена местност	държавна	16.2	Велинград	не
24.	Балабанлии	защитена местност	държавна	123.5	Батак	не
25.	Кемера	защитена местност	държавна	102.9	Батак	не
26.	Клептуза	защитена местност	държавна	412.0	Велинград	не
27.	Конско дере	защитена местност	държавна	8.0	Септември	не
28.	Коритата	защитена местност	държавна	10.7	Септември	не
29.	Корията I	защитена местност	държавна	8.0	Батак	не
30.	Корията II	защитена местност	държавна	27.5	Брацигово	не
31.	Кървав чучур	защитена местност	държавна	3.0	Батак	не
32.	Лунгурлии	защитена местност	държавна	4.1	Батак	не
33.	Манзул	защитена местност	държавна	36.6	Панагюрище	не
34.	Марина	защитена местност	държавна	1.5	Септември	не
35.	Меандри на р.Рибна	защитена местност	държавна	24.5	Велинград	не
36.	Милеви скали	защитена местност	държавна	115.1	Велинград	не
37.	Мирчовица	защитена местност	държавна	10.0	Батак	не
38.	Находище на атинска мерендера –	защитена местност	Общинска публична	37.4829	Брацигово	не

	село Исперихово					
39.	Находище на стояново лютиче – село Равногор	защитена местност	Общинска публична	11.8354	Брацигово	не
40.	Несторови поляни	защитена местност	държавна	5.0	Батак	не
41.	Новаковец и Бенковска поляна	защитена местност	държавна	35.3	Лесичово	не
42.	Оборище	защитена местност	държавна	203.8	Панагюрище	не
43.	Огняново – Синитевски рид	защитена местност	държавна	146.24	Пазарджик	не
44.	Патъова кория	защитена местност	държавна	81.2	Панагюрище	не
45.	Порт Артур	защитена местност	държавна	15.3	Велинград	не
46.	Пясъка	защитена местност	държавна	4.8	Батак	не
47.	Ровно	защитена местност	държавна	47.7	Батак	не
48.	Рогачица	защитена местност	държавна	126.9	Велинград	не
49.	Самодивска поляна	защитена местност	държавна	132.6	Батак	да
50.	Сачан дере	защитена местност	държавна	14.2	Батак	не
51.	Свети Георги	защитена местност	държавна	5.7	Септември	не
52.	Сивата грамада	защитена местност	държавна	16.0	Панагюрище	не
53.	Слънчева поляна	защитена местност	държавна	69.3	Батак	не
54.	Студената чучурка	защитена местност	държавна	73.1	Батак	да
55.	Суватя	защитена местност	държавна	5.0	Брацигово	не
56.	Суша Лъка I	защитена местност	държавна	5.8	Велинград	не
57.	Суша Лъка II	защитена местност	държавна	3.2	Велинград	не
58.	Тодин гроб	защитена местност	държавна	5.0	Велинград	не
59.	Тошков чарк	защитена местност	държавна	57.4	Брацигово	не
60.	Тъмра	защитена местност	държавна	604.1	Брацигово	не
61.	Търнавица	защитена местност	държавна	10.0	Брацигово	не
62.	Филибелийска	защитена	държавна	1.2	Велинград	не

	поляна	местност				
63.	Фотинска река	защитена местност	държавна	314.3	Брацигово	не
64.	Хаджийски чарк	защитена местност	държавна	12.5	Брацигово	не
65.	Хайдушка скала	защитена местност	държавна	3.0	Брацигово	не
66.	Хайдушки кладенец I	защитена местност	държавна	10.2	Велинград	не
67.	Хайдушки кладенец II	защитена местност	държавна	65.4	Панагюрище	не
68.	Хамбарите	защитена местност	държавна	5.0	Батак	не
69.	Цигов чарк	защитена местност	държавна	3.0	Ракитово	не
70.	Чатъма	защитена местност	държавна	27.3	Батак	не
71.	Чибуците	защитена местност	държавна	4.8	Велинград	не
72.	Широка поляна	защитена местност	държавна	100.2	Батак	не
73.	Арабушка поляна	природна забележителност	-	42.0	Стрелча	не
74.	Габровица	природна забележителност	-	42.0	Стрелча	не
75.	Гарванов камък	природна забележителност	-	18.0	Стрелча	не
76.	Герикински гьол	природна забележителност	-	25.9	Стрелча	не
77.	Гораница	природна забележителност	-	46.7	Стрелча	не
78.	Жабата	природна забележителност	-	0.2	Велинград	не
79.	Киселицата	природна забележителност	-	60.5	Стрелча	не
80.	Палеонт. находище	природна забележителност	-	1.0	Ракитово	не
81.	Пашови скали	природна забележителност	-	2.1	Велинград	не
82.	Снежанка	пещера	-	122.5	Пещера	не
83.	Побит камък	природна забележителност	-	0.5	Велинград	не
84.	Лепеница	пещера	-	5.0	Ракитово	не

85.	Турчанов камък	природна забележителност	-	16.8	Стрелча	не
86.	Фотински водопад	природна забележителност	-	12.1	Батак	не

Биоразнообразие

Защитени територии и зони

През 2013 г. продължиха съвместните акции между РИОСВ и СПУ – Пловдив за прекратяване на незаконната сеч в резерват „Купена”. При проведените 12 съвместни акции са съставени 7 акта и са отнети от нарушителите пет моторни триона като вещи, послужили за извършване на нарушенията. В другите защитени територии не са установени нарушения.

Благодарение на провеждането на процедурите, разписани в ЗЗТ от страна на РИОСВ-Пазарджик със заповед № РД-141 от 19 февруари 2013 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 33 от 05.04.2013 г.) на територията на община Белово беше обявена нова защитена местност (ЗМ) „Маришко подрумиче”. Новата ЗМ опазва находището на растението маришко подрумиче (*Anthemis argyrophylla*). Единственото място в света, където расте този вид са хълмовете край гр. Белово. Обявяването на находището за защитено значително ще подобри охраната на това растение, ще спомогне за опазването му, за което РБългария има отговорност пред целия свят.

Маришко подрумиче (*Anthemis argyrophylla*)

През 2013 г. бяха извършени проверки по преписки от граждани за премахване на увредени и заболели дървета в границите на ЗМ „Атолука”. При установена необходимост е издавано съгласувателно становище, но за част от исканията е установено, че са неоснователни и в тези случаи е отказано съгласуване на отсичането.

В резултат на извършените планирани проверки, касаещи дейности в защитени зони е установено неизпълнение на условия в Решение по ОС на Директора на РИОСВ – Пазарджик. Констатирано е значително превишаване интензивността на съгласуваните сечи, за което е съставен акт по чл.31, ал.14 от *Закон за биологичното разнообразие*.

През 2013 г. беше упражнен контрол върху дейността на ФЛ, ЮЛ и институции (ДГС и ДЛС) относно ползването на биологичните ресурси. Обекти на проверките бяха общински пазари, цветарски магазини, изкупвателни пунктове на животински видове под режим, колекции и зоологическа градина, зоомагазини, вековни дървета, държавни горски и ловни стопанства.

Проверено беше състоянието на 7 вековни дървета от видовете смърч, орех, липа, ливански кедър, черна топола, летен дъб и секвоя. Защитените обекти са в добро физиологично състояние, обозначени са с табели, без заболявания и увреждания. Дадени са 9 предписания за подобряване условията и обогатяване средата на отглежданите животни в зоологическата градина в гр. Пазарджик.

При проверки на зоомагазините в област Пазарджик не са установени нарушения на българското и европейското законодателство: ЗБР, Регламент 338/97, Конвенция СИТЕS. Издадени са 14 регистрационни карти. Прекратена е регистрацията на 6, поради смяна на собственика на отглеждания екземпляр.

Извършени са 17 регистрации на диви животни чрез издаване на регистрационни карти по реда на чл.22а от ЗЗЖ.

От постъпилите 15 сигнала за защитени видове в безпомощно състояние, 9 са предадени за преглед и лечение в Спасителен център – Стара Загора, други 2 са пуснати на свобода в подходящ за биологията им район.

Мониторинг на биологичното разнообразие

През 2013 г. се проведеха мониторингови дейности над популациите на животинските видове : среднозимно преброяване, кафява мечка и дива коза.

Беше извършено обследване на популацията на кафява мечка в района на Рила. Обходените маршрути бяха на територията на ДГС „Белово” и ДГС ”Костенец”. Събраните данни са нанесени в унифицирани формуляри, въведени в регионалната база на информационната система BIOMON и изпратени на ИАОС.

Лечебни растения

През 2013 г. максимално допустимите количества за събиране от естествени находища на определени видове лечебни растения бяха разпределени със Заповед на Директора на РИОСВ – Пазарджик между 4–ма билкозаготвители от областта. При извършените проверки върху дейността им не са установени нарушения.

При проверки на билкозаготвителни пунктове са констатирани нарушения от различно естество : билкозаготвител изкупува лечебно растение под режим (иглика); непредставени позволителни, неводена отчетност. За установените нарушения са предприети административно-наказателни мерки съгласно ЗЛР. Дадени са 12 предписания, изпълнени в срок. Извършени са проверки по 5 сигнала. По дадени предписания са предприети действия в указания срок.

Генетично модифицирани организми

През 2013 г. са извършени две проверки и пробонабиране от опитни полета с насаждения от тютюн и домати. Изпитване на пробите не установи наличие на генетично модифицирана ДНК. През 2013г. в РИОСВ-Пазарджик не са постъпвали сигнали или жалби за нарушение на ЗГМО.

В териториалния обхват на РИОСВ-Пазарджик има голямо разнообразие от планини и равнини, което обуславя наличието на богат видов състав на растенията и животните, а също така и наличието на много защитени, редки и ендемични видове. Най-богати на защитени видове са Родопите, Бесепарските ридове, Рила и Средна гора. Тези територии са включени в границите

на защитени зони от мрежата „НАТУРА 2000“. В обхвата на РИОСВ-Пазарджик попадат частично или изцяло следните защитени зони от мрежата „НАТУРА 2000“:

№	Защитени зони приети по Директивата за птиците	Решение за приемане на зоната от Министерски съвет №	Заповед за обявяване на министъра на ОСВ № (Подготвя се и се издава от министъра. Съгласно ЗБР зоните трябва да бъдат обявени със Заповед до 2 години след приеманото им от МС)
1	BG0002057 „Бесапарски ридове“	122 от 2 март 2007 г. (ДВ. бр.21 от 9 Март 2007 г.)	РД-786 от 29 октомври 2008 г. (ДВ бр.106 от 12.12.2008 г.)
2	BG0002069 „Рибарници Звъничево“	122 от 2 март 2007 г. (ДВ. бр.21 от 9 Март 2007 г.)	РД 803 от 4 ноември 2008 г. (ДВ бр.106 от 12.12.2008 г.)
3	BG0002063 „Западни Родопи“	122 от 2 март 2007 г. (ДВ. бр.21 от 9 Март 2007 г.)	№ РД-835 от 17 ноември 2008 г. (ДВ бр. 108 от 19.12.2008 г.)
4	BG0002087 „Марица-Пловдив“	122 от 2 март 2007 г. (ДВ. бр.21 от 9 Март 2007 г.)	РД-836 от 17 ноември 2008 г. (ДВ бр. 108 от 19 Декември 2008 год.)
5	BG0000495 „Рила“	122 от 2 март 2007 г. (ДВ. бр.21 от 9 Март 2007 г.)	РД-764 от 28 октомври 2008 г. (ДВ бр. 100 от 21 Ноември 2008 год.)
6	BG0002054 „Средна гора“	802 от 4 декември 2007 г. (ДВ. бр.107 от 18 Декември 2007 г.)	РД-273 от 30 март 2012 г. (ДВ бр. 32 от 24.04.2012 г.)
	Защитени зони приети по Директивата за местообитанията		
1	BG0000254 „Бесапарски възвишения“	122 от 2 март 2007 г. (ДВ. бр.21 от 9 Март 2007 г.)	Няма
2	BG0000578 „Река Марица“	122 от 2 март 2007 г. (ДВ. бр.21 от 9 Март 2007 г.)	Няма
3	BG0000304 „Голак“	122 от 2 март 2007 г. (ДВ. бр.21 от 9 Март 2007 г.)	Няма
4	BG0000365 „Овчи хълмове“	122 от 2 март 2007 г. (ДВ. бр. 21 от 9 Март 2007 г.)	Няма
5	BG0000426 „Река Луда Яна“	122 от 2 март 2007 г. (ДВ. бр. 21 от 9 Март 2007 г.)	Няма
6	BG0001030 „Родопи-Западни“	661 ОТ 16 октомври 2007 г. (ДВ. бр. 85 от 23 Октомври 2007 г.)	Няма
7	BG0000495 „Рила“	122 от 2 март 2007 г. (ДВ. бр. 21 от 9 Март 2007 г.)	Няма
8	BG0001389 „Средна гора“	661 ОТ 16 октомври 2007 г. (ДВ. бр. 85 от 23 Октомври 2007 г.)	Няма

9	BG0001039 „Попинци”	661 ОТ 16 октомври 2007 г. (ДВ. бр. 85 от 23 Октомври 2007 г.)	Няма
10	BG0001386 “Яденица”	661 ОТ 16 октомври 2007 г. (ДВ. бр. 85 от 23 Октомври 2007 г.)	Няма

В град Пазарджик действа Зоологическа градина, лицензирана от министъра на околната среда и водите и контролирана от РИОСВ-Пазарджик. В зоологическата градина се отглеждат 129 животни от 28 вида.

Област Пазарджик е богата на лечебни растения, доказателство за което са регистрираните в инспекцията 74 билкозаготвителни пункта. Най-събираните лечебни растения са от видовете плод от шипка, цветовете от липа, плод от къпина и др. Три от пунктовете имат право, съгласно заповед на министъра, да събират и обработват лечебни растения под специален режим – червен божур, елшовиден зърнастец, лечебна иглика, катраника, лазаркиня, лудо биле, лечебен ранилист, безстъблена решетка, лютивя тлъстига, кисел трън, шапиче. През 2012 година са съставени 10 акта за установени нарушения на Закона за лечебните растения.

Защитени зони от Националната екологична мрежа НАТУРА 2000 попадащи в област Пазарджик

1. 33 „Бесапарски ридове” BG0002057
2. 33 „Западни Родопи” BG0002063
3. 33 „Река Марица” BG0000578
4. 33 „Рибарници Звъничево” BG0002069
5. 33 „Рила” BG0000495
6. 33 „Средна гора” BG0002054
7. 33 „Бесапарски възвишения” BG0000254
8. 33 „Яденица” BG0001386
9. 33 „Родопи – Западни” BG0001030
10. 33 „Луда Яна” BG0000426
11. 33 „Голак” BG000304
12. 33 „Овчи хълмове” BG0000365
13. 33 „Попинци” BG0001039
14. 33 „Рибарници Пловдив” BG0002016

33 „Бесапарски ридове”

Защитена зона „Бесапарски ридове” с код BG0002057 е разположена в югоизпадната част на Тракийската низина, в близост до град Пазарджик, в подножието на Родопите. Мястото обхваща ниски варовити безлесни хълмове и съседните открити пространства на запад до пътя за Пещера, на изток до река Въча. Северна граница е река Марица, а южната преминава през землищата на селата Радилово, Бяга и Козарско и достига до град Кричим. На територията на мястото попадат и рибарниците до село Три водичи. Бесапарските ридове са с надморска височина между 350 и 536 м. Около 90% от територията им е заета от калцифилни и топлолюбиви тревни съобщества. Има отделни петна широколистни и смесени гори. Най-разпространените тревни съобщества са доминирани от белизма /*Dichantium ischaemum*/ поради фактът, че видът е много

издържлив на паша, утъпкване и особено на ерозия. Малък процент от територията е заета от храсти и ниски дървета. Срещат се и изолирани площи със широколистни и смесени гори. Варовитите хълмове се характеризират със специфична растителност, което определя тяхното значение като убежище на редки, ендемични и реликтни видове. На хълмовете расте локален ендемичен растителен вид – текирската мишорка /*Gypsophila tekirae*/. От бозайниците лалугерът /*Spermophilus citellus*/ заслужава особено внимание, тъй като представлява основен хранителен ресурс за хранещите се тук дневни грабливи птици, някои от които много редки и застрашени.

33 „Западни Родопи”

Мястото включва по-високата западна част на Западните Родопи с най-представителните псевдо-бореални иглолистни гори, уникални за Европа. Северната граница следва линията Велинград-Ракитово-Батак-Пещера. Най-голяма площ заемат горите от бял бор /*Pinus sylvestris*/, следвани от смърча /*Picea abies*/. По-малки по площ са еловите /*Abies alba*/ и буковите /*Fagus sylvatica*/ гори. Срещат се също гори от черен бор /*Pinus nigra*/ и издънкови гори от горун /*Quercus dalechampii*/, трепетлика /*Populus tremula*/ и зимен дъб /*Q. sessiliflora*/.

В 33 ”Западни Родопи” са установени 130 вида птици, основно гнездящи, от които 21 са включени в Червената книга на България (1985). От срещащите се видове 43 са от европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). Като застрашени в Европа в категория SPEC2 са включени 15 вида и съответно в SPEC3 - 28 вида. Мястото осигурява подходящи местообитания за 26 вида, включени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, за които се изискват специални мерки за защита. От тях 23 са вписани в приложение I на Директива 79/409 на ЕС. Западните Родопи поддържат най-многочислената популация на глухаря /*Tetrao urogallus*/ в България. Те са едно от най-ценните места в страната от значение за Европейския съюз за опазването на този вид, както и на лещарката /*Bonasa bonasia*/, врабчовата кукумявка /*Glaucidium passerinum*/, пернатоногата кукумявка /*Aegolius funereus*/, козодоя /*Caprimulgus europaeus*/, черния кълвач /*Dryocopus martius*/, белогърбия кълвач /*Dendrocopos leucotos*/, осояда /*Pernis arivorus*/. Територията е една от най-значимите в Европа за опазване популациите на червеногръдката /*Erithacus rubecula*/, чинката /*Fringilla coelebs*/, белогушия дрозд /*Turdus torquatus*/, коса /*Turdus merula*/, жълтоглавото кралче /*Regulus regulus*/ и черноглавото коприварче /*Sylvia atricapilla*/.

33 „Рибарници Звъничево”

Рибарници Звъничево са разположени западно от Пазарджик в района между реките Марица и Тополница в землищата на селата Бошуля, Величково, Юнаците, Драгор, Мокрище, Звъничево и Ковачево. Зоната представлява комплекс от екстензивно ползвани рибарници и малки водоеми, разположени от двете страни на река Марица, както и влажни ливади, оризища и обработваеми площи, разположени между реките Марица и Тополница, коритата на двете реки и мястото на заустване на река Тополница в Марица. Различните басейни на рибарниците са обрасли на 36% до 65% с водолюбива растителност, основно с тръстика /*Phragmites australis*/, езерен камъш /*Scirpus lacustris*/, триръбест камъш /*Scirpus triqueter*/ и морски болбосхъонус /*Bolbochoenus maritimus*/. Откритите водни площи са частично обраснали с дяволски орех /*Trapa natans*/, жабешка водянка /*Hydrocharis morsus-ranae*/, плаваща лейка /*Salvinia natans*/, плаващ роголистник /*Ceratophyllum demersum*/, ръждавец /*Potamogeton* spp./ и др.

Бреговете на река Марица са обрасли с крайречни гори от върби (*Salix alba*, *S. fragilis*), тополи (*Populus nigra*, *P. alba*) и елша */Alnus glutinosa/*.

В ”Рибарници Звъничево” са установени 96 вида птици, от които 24 са включени в Червената книга на България (1985). От срещаните се видове 34 са от европейско природозащитно значение (SPEC) - (BirdLife International, 2004). Като световно застрашени в категория SPEC1 са включени 3 вида, а като застрашени в Европа съответно в категория SPEC2 - 10 вида, в SPEC3 - 21 вида. Мястото осигурява подходящи местообитания за 27 вида, включени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, за които се изискват специални мерки за защита. От тях 22 са вписани също в приложение I на Директива 79/409 на ЕС.

Рибарници Звъничево са единственото място в Тракийската низина, където гнезди белобузата рибарка */Chlidonias hybridus/* и едно от най-важните места в страната от значение за Европейския съюз за този вид и за световно застрашената белоока потапница */Aythya нугоса/*, гнездящи тук в значителна численост. Комплексът има голямо значение по време на прелет и зимуване за много водоплаващи и водолюбиви птици. Той е със световно значение за опазването на голямата бяла чапла */Egretta alba/*, която се струпва тук в количества, надвишаващи 1% от биогеографската и популация. Застрашеният от изчезване в света малък корморан */Phalacrocorax pygmeus/* редовно използва територията като място за хранене през зимата. Сивият жерав */Grus grus/* също е наблюдаван в рибарниците.

33 „Рила”

Планински релеф, отличаващ се със стръмни склонове. Ясно са изразени 4 височинни пояса, а в най-високите части са формирани местообитания от алпийски тип. В зоната на горите преобладават вековни гори от смърч, бял бор, бяла мура, бук. Обектът е с национално, европейско и световно значение. Смесени планински системи със сложно зонирание. Национален парк “Рила” съответства на II-ра категория защитени територии, съгласно изискванията на IUCN. Паркът е една от най-големите защитени територии в Европейски мащаб, където се прилагат редица международни конвенции за защита на биоразнообразието. Национален парк “Рила” е най-значимата територия по представеност в страната на високопланински глациални езера и езерна биота от глациален тип. Общата значимост на естествения ресурс и богатството на хабитатите (11% от Европейските) е от европейско значение, а ендемичната флора и безгръбначна фауна са от световно значение. Особено ценни са горските екосистеми със своя висок процент естественост (94,8%), където има ендемични горски комплекси (например от бяла мура) и едни от най-старите и представителни клекови съобщества в България. В резултат на прилагането на системата CORINE (Paelearctic Classification) е установено, че на територията на НП “Рила” са представени 60 хабитата от планински и високопланински тип. 51,66% от хабитатите имат консервационен статус. Разнообразието на парковата растителност е представено в момента от над 12 класа, 12 разреда, 17 съюза, 92 асоциации и 28 субасоциации. С изключение на разред *Seslerietalia comosae* Simon 1958, който е ендемичен за Балканския п-ов, останалите също са общи с планините на Средна Европа. От съюзите 6 са регионални балкански, 3 са карпато-балкански, останалите 8 са европейски. С малки изключения асоциациите са или български или разпространени само в Рила планина, т.е. ендемични за българската или рилска растителност. Поради труднодостъпната територия на НП, значителна част от горите не са повлияни силно от човешката намеса и са със значителна възраст. Средната възраст на горите в НП е 90 години – 91 за иглолистните и 74г. за широколистните. Горите на възраст над 100 години заемат 13 514,6 ха (31,8%) от

залесената площ. От иглолистните гори 12 748,2 ха (31,7%), а от широколистните 766,4 ха (32,4%) са на възраст над 100 години. При основните лесообразователи тази тенденция е изразена най-силно за смърча и елата, докато за насажденията от бял бор и бяла мура преобладават горите с възраст между 80 и 120 години. Общият брой видове висши растения е 1 400 и представлява 38,35% от висшата флора на България.

Тук се срещат 11 вида Папратовидни, 6 Голосеменни, 80 Едноседелни и 1 303 Двуседелни вида растения. Най-добре проучена е групата на Папратовидните и Голосеменни растения, както и тази на Едноседелните от Покритосеменните растения. Ендемичен компонент (локални, български и балкански) - общо 57 вида.

Локални ендемити са 3 вида, както следва: 1. рилска иглика (*Primula deorum* Vel.); 2. павловско шапиче (*Alchemilla rawlowskii* Assenov); 3. рилски ревен (*Rheum rhaponticum* L.). С най-широко разпространение от тях в НП "Рила" е рилската иглика. Българските ендемити са 18, а балканските ендемити са 36 вида. В парка са установени 2 934 вида и подвида безгръбначни животни, обхващащи 312 редки (стенотопни) вида, 242 ендемита, 244 реликта, 41 вида, включени в световни и европейски списъци на застрашени видове (IUCN, E/ECE/1249, BC, CORINE) и 7 вида, защитени в България. Известното видово и подвидово разнообразие на гръбначните животни в Националния парк "Рила" е както следва: риби – 5 вида, земноводни и влечуги – 20 вида, птици – 99 вида, бозайници – 48 вида (древни бозайници – 22 вида, прилепи – 10 вида и едри бозайници – 16 вида) или общо 172 вида. От особен природозащитен интерес са 162 таксона или над 90% от всички известни досега гръбначни животни от НП "Рила" разделени в следните групи – ендемити, реликти, защитени в България, включени в Червената книга на България, в Червения списък на IUCN от 1996, в Европейския червен списък на животни и растения, заплашени от изчезване в света, в списъците към Бернската и Бонската конвенции, в списъците към Директивата за птиците, Директивата за хабитатите на EMERALD. От рибите 2 вида са балкански ендемита и два вида български. От земноводните и влечугите 1 вид, от птиците 3 вида балкански ендемита, а от бозайниците 2 вида.

33 „Средна гора”

Мястото е разположено на юг от Стара планина и обхваща Същинска Средна гора - от долината на река Тополница на запад до землищата на селата Богдан, Каравелово и Климент на изток. На север мястото граничи с южните склонове на Стара планина и Пирдопското поле. Южната граница преминава над селищата Панагюрище, Стрелча, Старосел и Мътеница. Планината има обширни плоски била със слабо открояващите се върхове Братия (1519 м.), Буная (1572 м.) и Богдан (1604 м). Северните и склонове са по-стръмни и по-слабо разчленени от южните, които имат стъпаловиден характер. Разделена е на две от Копривщенското долинно разширение, откъдето извира реките Тополница и Стрелчанска Луда Яна.

Около 65% от територията на мястото е покрита с гори. Преобладават широколистните. В по-високите и северни части - стари букови (*Fagus sylvatica*), а в по-ниските и южни - дъбови с издънков произход.

Иглолистните са предимно черно-борови насаждения */Pinus nigra/*. Откритите тревни пространства, пасищата и храсталачните съобщества също заемат голям процент от територията. Обработваемите земи съставляват около 10% от общата площ. Средна гора е представителен комплекс от мозаечни местообитания, преходни между високопланинските (в Централен Балкан) и равнинните (в Тракийската низина), които определят и значително разнообразие на орнитофауната. В Средна гора са установени 144 вида птици, от които 24 са включени в Червената книга на България (1985) като

редки или застрашени от изчезване. От срещащите се видове 56 са от европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). Като световно застрашени в категория SPEC1 са включени 3 вида, а като застрашени в Европа, съответно в категория SPEC2 - 20 вида, в SPEC3 - 33 вида.

Мястото осигурява подходящи местообитания за 40 вида, включени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, за които се изискват специални мерки за защита. От тях 35 са вписани в Приложение I на Директива 79/409 на ЕС. В Средна гора гнезди световно застрашения царски орел *Aquila heliaca*, а белошипата ветрушка *Falco naumanni* е гнездила тук в близкото минало. Доскоро в района се намираше едно от гнездовите находища на ловния сокол *Falco cherrug*, който през 2004 г. също е включен в списъка на световно застрашените видове (BirdLife International, 2004). Средна гора е едно от двете места в България, където гнезди уралската улулица *Strix uralensis*. Тя е едно от най-важните места в страната от значение за Европейския съюз за опазването на този вид, както и за малкия креслив орел *Aquila pomarina*, лещарката *Bonasa bonasia*, белоопашатия мишелов *Buteo rufinus*, белогърбия кълвач *Dendrocopos leucotos*, градинска овесарка *Emberiza hortulana*, черночелата сврачка *Lanius minor*, горската чучулига *Lullula arborea* и червеногушата мухоловка *Ficedula parva*. В района се срещат представителни популации и други застрашени видове, вписани в приложение I на Директива 79/409 на ЕС на червеногръдката *Erithacus rubecula*, обикновената чинка *Fringilla coelebs*, въртошийката *Jynx torquilla*, зеленият кълвач *Picus viridis*, пойният дрозд *Turdus philomelos* и косът *Turdus merula*. Те гнездят в 33 "Средна гора" в значителни числености, което прави мястото едно от най-значимите за тези видове в Европа.

33 „Бесапарски възвишения”

Сухи тревни съобщества върху протерозойски карбонатни почви. Растителността е минимална. Мястото е значимо като място за храна на многобройни хищни птици, които гнездят по северните склонове и дерета на Родопите. Предпоставка за това е и съществуването на голяма колония от *S. citellus*. Екосистемата трябва да се развива в една естествена сукцесия с естествената съпътстваща орнитофауна.

Флората Бесапарски възвишения със средиземноморско влияние е уникална и представлява последния етап на деградация на ксеротермните дъбови гори в Южна България. Зоната включва многобройни редки и ендемични растителни видове.

33 „Яденица”

Защитената зона представлява биокоридор между Национален парк Рила и Западни Родопи. Това са слабо засегнати територии, в които се опазват масиви от бял бор и ела (едни от най-големите в България). Крайречните галерии от елша растат в дълбоките долини на реките Яденица и Чепинска. Зоната е място за размножаване и миграция на мечката. Позволява постоянното живеене на няколко мечки и е важна за опазване на връзката между различните части на Рило-Родопската популация на вида.

33” Река Марица”

Първата част от зоната включва участък от 105 км покрай реката. Територията е представена предимно от открити площи, горските терени са рядкост и обикновено присъстват като изкуствено засадени петна от топола. Почти няма блатна растителност (дзука и тръстика). Влажните зони и приспособената изкуствено засадена растителност

са оградени с ограда, като на територията им има ловджийски заслон осигуряващ известна охрана на района. Зоната включва две изкуствени езера за развъждане на риба - Три водици и Звъничево, в които водният режим е регулиран и позволява концентрирането на голямо разнообразие от зимуващи птици. Има няколко езера, които събират около себе си зимуващите птици.

33 „Родопи – Западни”

Защитената зона включва обширни иглолистни и смесени гори. Района е слабо населен. Около Триград са се формирали значими скални образувания. Към зоната са включени и някои долини със средиземноморско климатично влияние (континентално мезо-средиземноморски климат по Rivas-Martinez): реките Въча, Канина, Бистрица, Доспатска. Района е предложен за природен парк.

Това е най-голямата предложена защитена зона в България и едновременно с това ключово място за опазване на мечката – без опазване на тази зона срещу фрагментация и засилване на човешкото влияние, бъдещото на цялата Рило-Родопска популация, включително и гръцката ѝ част, би било несигурно. Огромна заплаха е строителството на нови ски курорти, леглови бази в планината, ски писти и ски съоръжения. Това ще фрагментира зоната и прогони мечката и други редки видове от там. Зоната е застрашена от плановете за строеж на нови малки ВЕЦ, които разрушават крайречните местообитания, променят естествените хидрологични характеристики и вредят на ихтиофауната. Плановете за строителство на вятърни електроцентрали могат да нанесат значителни въздействия на тревни, скалисти и храстови местообитания. Прибъдещо разширяване на автомобилните пътища в зоната и строителство на нови язовири е необходимо да се вземат мерки за опазване на защитените местообитания и дефрагментация местообитанията на мечката и дивата коза.

33 „ Река Луда Яна”

Средното и долно течение на река Луда Яна. Пясъчно-глинесто дъно в средната част и тинесто в долното течение. Значително количество тръстика и в долната част на реката. Реката извира от връх в Същинска Средна гора (1449 м). Горното ѝ течение протича по дълбока обезлесена долина. Близко до Панагюрище навлиза в разширяваща се долина и след това тече пак през дефилето. Ерозията и оголването са много интензивни, особено близо до обезлесените планински склонове близо до Панагюрище. Водата се използва за напояване и част от нея се губи в алувиалните наноси, така че реката пресъхва почти всяка година. Биологичното разнообразие е силно повлияно от отрицателни антропогенни въздействия. Високата степен на естествена защита позволява използването на заливната тераса като екокоридор между Средна гора и река Марица. Зоната е важен биокоридор, свързващ планината с река Марица.

33 ”Голак”

Преобладават широколистните гори но съществуват и изкуствени борови насаждения и смесени гори. Има и обработваеми земи и храстови съобщества. Има и няколко малки селища. Границите му са добре определени – на север шосето; на запад и юг – речните корита, а естествената горска граничи с хълмовете на изток. Почти с центъра на сайта се намира едно уникално селище, а в северозападната част се намират разпръснати къщи. Останалата част от сайта е почти недостъпна поради ерозираните и свлечени черни пътища.

От наблюдаваните 51 вида птици 44 са включени в Закона за биологичното разнообразие, а 31 от тях са от конзервационна значимост за Европа, като 7 вида са посочени като „уязвими“, 1 като „рядък“, 7 като „намаляващи“ и 35 като „стабилни“.

Зоната представлява естествени широколистни гори (бук и дъб), изкуствени иглолистни дървостои (черен и бял бор), естествени и полуестествени тревни площи с ниска степен на човешко въздействие и с добра структура и състояние.

33 „Овчи хълмове“

Защитена зона "Овчи хълмове" с код BG 0000365 за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, включена в списъка от защитени зони, приета от Министерски съвет с Решение № 122 от 02.03.2007 г.(ДВ,21/2007г.). Опазват се природни местообитания и двата вида сухоземни костенурки срещащи се в България.

33 „Попинци“

Защитената зона представлява хълмист район на юг от Същинска Средна гора. Опазва дъбови, храстови и тревни съобщества и местообитания на костенурки. Зоната опазва една от малкото останали жизнени популации на сухоземни костенурки в района планините обграждащи Горнотракийската низина. Местообитанието е основно от дъбови гори са с издънков характер.

33 „Рибарници Пловдив“

Обрасли с блатна растителност рибарници, разположени северно от грПловдив. Общият вид на рибарниците се определя от обрасли с хидрофитна растителност басейни. Преобладават роголистникът /*Cerathophilum* sp./, плаващият ръждавец /*Potamogeton natans*/, дяволският орех /*Trapa natans*/, щитолистната какичка /*Nymphoides peltata*/ и др. Бреговете на басейните са обрасли с папур (*Typha angustifolia*, *Typha latifolia*, *Typha laxmanii*), тръстика /*Phragmites australis*/, ежова главичка /*Sparganium ramosum*/, острица /*Carex* sp./, шавар /*Juncus* sp./ и единични върби /*Salix* sp./ . Тръстиката и папурът образуват на места острови сред басейните. По дигите има ивици от овощни дървета и тополи.

III. АНАЛИЗИ ПО ФАКТОРИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ

III.1.ОТПАДЪЦИ

1.Кратка информация и анализ за разработването, приемането от общинските съвети, актуализирането на общинските програми за управление на отпадъците и общинските наредби.

Екологосъобразното управление на отпадъците се урежда от Закона за управление на отпадъците (ЗУО). На основание чл. 52 от ЗУО общините разработват Общински програми за управление на отпадъците. Програмите се приемат от Общинските съвети и са неразделна част от общинските програми за околна среда. В програмите са предвидени мерки за намаляване или ограничаване

образуването на отпадъци, както и на степента на тяхната опасност, рециклиране, регенериране или други форми на оползотворяване, екологосъобразно обезвреждане, почистване на старите замърсявания с отпадъци.

Информация относно стратегии, планове и програми, които се изпълняват в областта на опазване на околната среда

Община	Разработена (година)	Период на действие (от-до)	Статус на изпълнение на мерките по плановете и програмите	Не е разработена
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Батак	Общинска програма за управление на дейностите с отпадъци - разработена 2009г.	2009г. - 2013г.	33	
Белово	Общинска програма за опазване на околната среда - разработена - 2012г.	2012г. - 2016г.	в процес на изпълнение	
Брацигово	Общинска програма за опазване на околната среда-разработена - 2009г.	2009г. - 2013г.	9	
Велинград	Общинска програма за опазване на околната среда			не е разработена
Лесичово	Общинска програма за опазване на околната среда			В процес на разработване
Пазарджик	ПООС - 2000г.	2000г. - 2004г.		В процес на актуализация
	ПУО -2009г.	2009г. - 2013г.		Изготвя се регионална ПУО- на 9 общини
	ПКАВ - 2010г.	2010г. - 2015г.	2010г. - 2015г.	
Панагюрище	Общинска програма за опазване на околната среда на община Панагюрище-разработена 2011г.	2011г. - 2015г.		
Пещера	Общинска програма за опазване на околната среда на община Пещера-разработена 2009г.	2009г. - 2013г.	17	
Ракитово	Общинска програма за опазване на околната среда -разработена 2009г.	2009г. - 2013г.	3	

	Общинска програма за управление на дейностите с отпадъци - разработена 2008г.	2008г. - 2013г.	1	
	Общинска наредба дза управление на дейностите с отпадъци- разработена - 2011г.	2009г. - 2013г.	1	
Септември	Общинска програма за опазване на околната среда - разработена - 2013г.	2013г. - 2018г.	11	
Стрелча	Общински план за развитие - разработен 2007г.	2007г. - 2013г.	5	

Общинските съвети са приели наредби, с които са определени реда и условията за:

- изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови, включително биоразградими, строителни, опасни отпадъци, образувани от физически лица и масово разпространени отпадъци на своя територия;
- заплащането за предоставяне на съответните услуги по реда на Закона за местните данъци и такси.

2. Битови отпадъци

Основната цел на провежданата национална политика по управление на отпадъците е да се постигне интегрирана рамка за управлението им, която да доведе до намаляване на въздействията върху околната среда от генерираните отпадъци, подобряване на ефективността на използване на ресурсите, увеличаване отговорностите на замърсителите и до стимулиране на инвестициите в управление на отпадъците.

Интегрираната система за управление на отпадъците има за цел да се предотврати, намали и ограничи вредното въздействие на отпадъците върху човешкото здраве и околната среда. Въвеждането на йерархия при управлението им определя като основен приоритет предотвратяване образуването на отпадъци при източника им, а при невъзможност, осигуряване на тяхното рециклиране или оползотворяване. Депонирането на отпадъците или изгарянето им без използване на енергията се разглежда като последен и най-нежелан изход.

На територията, контролирана от РИОСВ - Пазарджик всички 11 общини са изпълнили условията на чл.19, ал.2 от ЗУО да осигурят условия, всеки притежател на битови отпадъци да се обслужва от лица, на които е предоставено право да извършват дейностите по събиране, транспортиране, оползотворяване или обезвреждане на тези отпадъци. Населението в областта е обхванато на 100%. Общинските системи за управление на отпадъците обхващат 116 населени места с общо 276 286 жители. Увеличаването на броя на специализираните съдове за битови отпадъци и точките на разполагане е залегнало като задача в общинските програми за управление на

отпадъците със съответно необходимите финансови средства за реализация. Успешното реализиране на мярката ще доведе до оптимизиране на организираното сметосъбиране и предотвратяване на замърсяванията с отпадъци.

Справка 4.2. Събиране и транспортиране на битови отпадъци (БО)

№	Община	Брой жители	Брой населени места в общината	Брой населени места с въведена система за събиране и транспортиране на БО	Населени места в които не е въведена система за събиране и транспортиране на БО (изписват се поименно)	% население, обхванато в организирана система за събиране и транспортиране на БО	Брой на обслужваното население
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Батак	6144	3+2 вилни зони	3+2вилни зони	-	100,0	6144
2	Белово	8891	8+2 вилни зони	вилни зони	-	100,0	8891
3	Брацигово	9648	7+2вилни зони	7+2вилни зони	-	100,0	9648
4	Велинград	40707	24+4 вилни зони	24+4 вилни зони	-	100,0	40707
5	Лесичово	5408	7	7	-	100,0	5408
6	Пазарджик	114817	32	32	-	100,0	114817
7	Панагюрище	25263	9	9	-	100,0	25263
8	Пещера	18899	3+1вилни зони	3+1вилни зони	-	100,0	18899
9	Ракитово	15802	3+2вилни зони	3+2вилни зони	-	100,0	15802
10	Септември	25794	15	15	-	100,0	25794
11	Стрелча	4913	5	5	-	100,0	4913
Общо		276286	11 + 13 вилни зони	11 + 13 вилни зони		100,0	276286

Забележка: 1. В справката не е включен броят на летуващите във вилните зони.

2. За гр. Велинград брой нощувки на почиващи в хотелите за 2013год - 291 900 (809 екв.жители)

След въвеждане на разделното събиране на отпадъци от опаковки във всички общини на територията на РИОСВ-Пазарджик се извършва контрол на точките с разположени контейнери за разделно събиране на отпадъци от опаковки, но поради все още непромененото съзнание на населението, разделното събиране се осъществява трудно, има изгорени и липсващи контейнери. В повечето общини системата за разделно събиране на отпадъците действа само в по-големите населени места. Всяко тримесечие общините изпращат в РИОСВ отчет за направените проверки на точките за разделно събиране, а РИОСВ от своя страна обобщава и отчита данните в МОСВ. През 2013г. повече общини предприеха мерки за разделното събиране и на други масово разпространени отпадъци : негодни за употреба батерии и акумулатори, излезли от употреба моторни превозни средства, електрическо и електронно оборудване и отработени масла.

Справка 4.3 Масово разпространени отпадъци (МРО)

Община	Въведени системи за разделно събиране на МРО, в.т. ч.:	% население, обхванато от системите за разделно събиране	Брой на обслужваното население	Брой на пунктовете за разделно събиране на различните видове МРО
1	2	3	4	5
Община Пазарджик	Отпадъци от опаковки *	100%	114 817	<p>204 бр. тип „бобър“-жълти и 82 бр. тип „иглу“-зелени, - общо 286 бр. контейнери, разположени на територията на гр.Пазарджик, с.Мокрище и с.Главиница, собственост на „Екобулпак“ АД;</p> <p>В останалите 28 бр. населени места с население под 5 000 жители са разположени още общо 53 контейнера (бобър 1 100 л) и 53 контейнери тип ”иглу” от 1 400 л), собственост на „Екобулпак” АД</p> <p>– общ бр. по селата - 106 бр. -общо 392 бр. съдове</p> <p>- 38 точки (фирми), на които са предоставени: 65 жълти бобри-1100 л., 11 жълти кофи-360л и 2 бр. зелени тип „иглу“-1 400л., собственост на „Екобулпак” АД;</p> <p>- 87 точки с трицветни контейнери, собственост на „Екопак- България” АД (87 бр. жълти, 87 бр. зелени и 87 бр. сини контейнери), разположени на територията на гр.Пазарджик и с.Ивайло</p> <p>- общ брой съдове - 261 бр.</p>
	Негодни за употреба батерии и акумулатори	100%	114 817	<p>договор с "Норд Елрециклинг"ЕАД - 15 точки с общ брой: 15 съдове за портативни батерии ; 1 точка за автомобилни батерии (тук не влизат обекти, които предлагат автомобилни батерии, в които също има разположени контейнери)</p>
	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентни лампи и други лампи, съдържащи	100%	114817	<p>договор с "Норд Елрециклинг"ЕАД - събирането ще се извършва кампанийно - 2-пъти годишно</p>

	живак			
Община Пещера	Отпадъци от опаковки *	100%	24 068	договор с "Екопак-България" АД 66 точки (66 сини контейнера, 66 жълти контейнера и 66 зелени контейнера) - от тях 56 т. за гр. Пещера, 4 т. за с. Радилово, 5 т. за с. Капитан Димитриево и 1 т. за летовище "Св. Константин"- общо 198 контейнера.
	Негодни за употреба батерии и акумулатори	100%	24 068	договор с "Екобатери" АД - 20 точки (14 за гр. Пещера, 3 за с. Капитан Димитриево и 3 за с. Радилово)
	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентни и лампи и други лампи, съдържащи живак	100%	24 068	договор с "Елтехресурс" АД - площадка върху общински имот - събирането ще се извършва кампанияно- определена 1 точка
Община Септември	Отпадъци от опаковки *	100%	28387-общината 9176 -гр. Септември	договор с "Екобулпак" АД - 50 точки (30бр.жълти-660л., 60бр.жълти-360л. и 50бр. иглу-1100л.)- гр.Септември; 15т.-гр.Ветрен; 12т. - с.Варвара; 9т. - с.Ветрен дол; 6т.-с.Симеоновец; 13т.-с.Семчиново; 10т.-с.Виноградец; 10т.-с.Карабунар; 5т.-с.Бошуля; 3т.-с.Злокучене; 13т.-с.Ковачево; 7т.-с.Лозен. Всички населени места, с изключение на гр.Септември са под 5 000 жители разположени контейнери с общ обем - 83 720л За гр.Септември с население - 9176 жители са разположени контейнери с общ обем – 96 400 л. Общ получен обем: 180 120л
	Негодни за употреба батерии и акумулатори	100%	24 387	договор с организация по оползотворяване на НУБА -"Нуба Рециклиране" АД 7т. -гр.Септември; 4т. -гр.Ветрен; 2т. -с.Варвара; 2т. -с.Ветрен дол; 2т. -с.Симеоновец; 2т. - с.Семчиново; 2т. -с.Виноградец; 2т. - с.Карабунар; 2т. -с.Бошуля; 1т. -с.Злокучене; 2т. -с.Ковачево; 2т. -с.Лозен.

	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентни и лампи и други лампи, съдържащи живак	100%	24 387	договор с организация по оползотворяване на ИУЕЕО- "ИУЕЕО Рециклиране" АД точки за събиране на дребно електронно оборудване: 7т- гр.Септември; 4т.- гр.Ветрен; 2т.- с.Варвара; 2т.-с.Ветрен дол; 2т.- с.Симеоновец; 2т.-с.Семчиново; 2т.-с.Виноградец; 2т.- с.Карабунар; 2т.-с.Бошуля; 1т.- с.Злокучене; 2т.-с.Ковачево; 2т.- с.Лозен.
Община Белово	Отпадъци от опаковки *	100%	9 813	40 точки за гр. Белово; 6 т.- кв. Малко Белово; 1т.- с. Момина Клисура; 1 т. – с.Голямо Белово; 1 т. –с.Дъбравите; 1т. – с.Сестримо; 1 т. – с.Габровица; 1 т. – с.Мененково; 1 т. – с.Аканджиево. Населените места са с население под 5 000 жители; 41 бр. контейнери тип бобър - 1 100л, 56 бр.контейнери тип кофа -120л и 26 бр. контейнери тип „иглу”- 1 400л
	Негодни за употреба батерии и акумулатори	100%	9 813	договор с организация по оползотворяване на НУБА -"Нуба Рециклиране" АД -11 точки: 4т. - гр.Белово; 1т. -кметство с.Голямо Белово; 1т. - кметство с.Дъбравите; 1т. - кметство с.Момина клисура; 1т. - кметство с.Сестримо; 1т. - кметство с.Габровица; 1т. - кметство с.Аканджиево; 1 т. - кметство с.Мененково
	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентни и лампи и други лампи, съдържащи живак	100%	9 813	договор за събиране на ИУЕЕО от всички населени места на територията на общината кампанийно 2 пъти годишно (прекратен- изтекъл срок)
Община Стрелча	Отпадъци от опаковки *	100% (съгласно чл. 133 от ЗУО)	4 456- за гр. Стрелча	договор с "Екопак -България" АД 13 точки по 3 бр. пластмасови контейнери (39 бр.) само за гр. Стрелча с население- 4 456 жители; Останалите 4 населени места са с население под 5 000 жители всяко едно поотделно. Общо 1 034 жители са останалите населени места

	Негодни за употреба батерии и акумулатори	88%	4 808	договор с организация по оползотворяване на НУБА-"Нуба Рециклиране"АД, гр. София общо 5 точки - 4точки на територията на гр. Стрелча и 1точка в с. Смилец
	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентни лампи и други лампи, съдържащи живак	100%	5 490	договор с "ИУЕЕО рециклиране"АД, гр. София - кампанийно 2-пъти годишно
Община Панагюрище	Отпадъци от опаковки *	100% (съгласно чл. 133 от ЗУО)	19 601- за гр.Панагюрище с.Панагюрск и колони; с. Баня	общо 58 точки 53 точки - гр.Панагюрище с население- 19 601 жители; 2 точки - с.Панагюрски колони; 2 точки-с Баня (общо 172 бр.контейнери- от тях 57бр. сини, 57бр. жълти и 58бр. зелени)Останалите 9 населени места, в т. ч. и с.Баня и с.Панагюрски колони са с население под 5 000 жители всяко едно поотделно -общо 7 900 жители
	Негодни за употреба батерии и акумулатори	100%	27 501	договор с организация по оползотворяване на НУБА-"Нуба Рециклиране"АД -13 т. (18 бр. контейнери) -8т. за останалите 8 населени места (по 1т. с 1бр. контейнер, в с. Попинци и с. Оборище с по 2бр. контейнера)
	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентни лампи и други лампи, съдържащи живак	100%	27 501	договор с "ИУЕЕО рециклиране"АД, гр. София - кампанийно - 2-пъти годишно

Община Велинград	Отпадъци от опаковки *	100%	45 404	102 точки за гр.Велинград - 26 587 жители (140 бр. контейнери тип бобър по 1100 л, 6 бр кофи по 360 л, 9 бр. кофи по 240 л и 72 бр. контейнери тип „иглу” по 1400л); Всички останали места са с население под 5 000 жители: - в гр.Сърница са разположени 6 бр. контейнери тип бобър по 1 100 л, 30 бр кофи по 360 л, и 9 бр. контейнери тип „иглу” по 1 400л; - в с.Грашево - 2 бр кофи по 360 л, и 1 бр. контейнери тип „иглу” по 1 400 ; - в с.Драгиново - 6 бр кофи по 360 л, 14 бр. кофи по 240 л и 5 бр. контейнери тип „иглу” по 1 400 л; - в с.Кръстава - 7 бр кофи о 360 л и 2 бр. контейнери тип „иглу” по 1 400 л; - в с.Медени поляни - 1 бр кофи по 360 л и 1 бр. контейнери тип „иглу” по 1 400 л; - в с.Пашови - 4 бр кофи по 360 л и 1 бр. контейнери тип „иглу” по 1 400 л; - в с.Побит камък - 1 бр кофи по 360 л и 1 бр. контейнери тип „иглу” по 1 400 л; - в с.Света Петка - 11 бр кофи по 360 л и 4 бр. контейнери тип „иглу” по 1 400 л; - в с.Юндола - 5 бр кофи по 360 л и 2 бр. контейнери тип „иглу” по 1 400 л; - в с.Биркова - 2 бр кофи по 360 л и 1 бр. контейнери тип „иглу” по 1 400 л; В с.Албаница, с.Бозьова, с.Бутрева, с.Враненци, с.Горна Дъбева, с.Рохлева, с.Цветино и с.Чолакова са разставени по 1 бр кофи по 360 л и 1 бр. контейнери тип „иглу” по 1 400 л; разположени контейнери с общ обем от 324 500 л
	Негодни за употреба батерии и акумулатори	100%	45 404	договор с "Екобатери" АД
	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентн и лампи и други лампи, съдържащи живак	100%	45 404	договор с "Елтехресурс" АД

Община Ракиово	Отпадъци от опаковки *	100%	16 463	47 точки- от тях 32т. за гр. Ракиово, 10т. за гр. Костандово и 5т. за с. Дорково - общ бр. контейнери- 141бр.
	Негодни за употреба батерии и акумулатори	100%	16 463	договор с "Екобатери"АД - 7 точки (3 за гр. Ракиово, 3 за гр. Костандово и 1 за с. Дорково)
	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентн и лампи и други лампи, съдържащи живак	100%	16 463	договор с "Елтехресурс"АД - събирането ще се извършва кампанийно
Община Брацигово	Отпадъци от опаковки *	100% (съгласно чл. 133 от ЗУО)	4 308 за гр.Брацигово	17 точки (13бр. сини, 17бр. жълти и 19 бр. зелени) само за гр.Брацигово с население - 4 308 жители; Останалите 6 населени места са с население под 5 000 жители всяко едно поотделно. Общо 5 743 жители са останалите населени места
	Негодни за употреба батерии и акумулатори	100%	10 051	13 точки по 1бр. - 50л.контейнер (от които-8 точки за гр.Брацигово и по 1 точка за 5 населени места - кметство Исперихово; кметство Козарско; кметство Розово; кметство Равногор; кметство Бяга, без с.Жребичко-75 жители) договор с организация по оползотворяване на НУБА - "Екобатери"АД
	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентн и лампи и други лампи, съдържащи живак	100%	10 051	договор с лице, притежаващо документ по чл.35 от ЗУО за събиране на ИУЕЕО от всички населени места на територията на общината
Община Батак	Отпадъци от опаковки *	100% (съгласно чл. 133 от ЗУО)	3 353 - гр.Батак; 3 000 - 4 000 летувачи в к.к. „Цигов Чарк”	13 точки по 3 бр.пластмасови контейнери (10 точки за гр.Батак и 3 точки за местност ”Цигов чарк”) Останалите необхванати 2 населени места са с население под 5 000 жители (- с.Нова Махала - 2 087 жители; - с.Фотиново - 704 жители)

	Негодни за употреба батерии и акумулатори	100%	6 144	договор с "Екобатери"АД - 7 точки, вкл. и селата - все още не са доставени контейнери
	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентни лампи и други лампи, съдържащи живак	100%	6 144	договор с "Елтехресурс"АД - 7 точки, вкл и селата-все още не са доставени контейнери
Община Лесичово	Отпадъци от опаковки *	100% (съгласно чл. 133 от ЗУО)	5 600	18 точки (21 контейнери тип бобър по 660л. и 22 контейнери тип „иглу” по 1 100 л.) (обхванати са всички населени места – с.Лесичово - 5 точки; с.Церово -3 точки; с.Динката -3 точки, с.Калугерово - 3 точки, с.Щърково - 1 точка; с.Памидово - 2 точки; с.Боримечково - 1 точка
	Негодни за употреба батерии и акумулатори	100%	5 600	договор с "Екобулбатери"АД - 7 точки, вкл. и селата
	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентни лампи и други лампи, съдържащи живак	100%	5 600	договор с "Екобултех"АД - събирането ще се извършва кампанийно-определена 1 точка

Забележка: * Отпадъци от опаковки – в графа 5 се попълва кратка информация за вида и броя на контейнерите за разделно събиране, в случай, че те са елемент от системата

През 2013г. са закрити 3 депа за неопасни отпадъци – на с. Юндола и с. Медени поляни, община Велинград и с. Исперихово, община Брацигово с издадени Решения за закриване на депата от Директора на РИОСВ-Пазарджик.

До този момент са закрити общо 99 от депата за неопасни отпадъци, които не отговарят на изискванията на Наредба № 6/2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и нямат утвърдени планове за привеждане в съответствие с тази наредба. 9 от селските депа за битови отпадъци са със спряна експлоатация, но не е приключила процедурата по закриването им. След падане на мост над р. Яденица, до едно от депата – това, в с.Голямо Белово, община Белово няма достъп и закриването му към настоящия момент е отложено. В общините Пещера, Панагюрище, Стрелча, Септември, Батак и Ракитово са закрити всички селски депа.

Общински депа за неопасни отпадъци, които са в експлоатация на територията на РИОСВ-Пазарджик

№	Общинско депо, община	Местност, землище	Вид на отпадъците	Наличие на проект за рекултивация/стойност	Площ /дка/	Срок за прекратяване на експлоатацията	Наличие на Заповед на Директора на РИОСВ за спиране на експлоатацията на депото
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Батак	“Ралева къшла”, гр.Батак	битови	Не	8,6	§4, ал.2 от ПЗР на Наредба №6 / 2013 год . за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци	Заповед № 053/09.03.2004 г
2	Белово	“Савови ниви”, с.Дъбравите	Битови, производствени неопасни от „Завод за хартия-Белово“А Д	Не	10,71	§4, ал.2 от ПЗР на Наредба №6 / 2013 год	Заповед № 053/09.03.2004 г
3	Брацигово	„Клисурата”, гр.Брацигово	битови	Не	5,0	§4, ал.2 от ПЗР на Наредба №6 / 2013 год	Заповед № 053/09.03.2004 г
4	Брацигово	„Ботвица”,с.Равногор	битови	Не	4,0	§4, ал.2 от ПЗР на Наредба №6 / 2013 год	Заповед № 053/09.03.2004 г
5	Велинград	“Дълбокото дере”, гр.Велинград	битови	Не	39,8	§4, ал.2 от ПЗР на Наредба №6 / 2013 год	Заповед № 053/09.03.2004 г
6	Лесичово	“Дупките”,с.Лесичово	битови	Не	3,0	§4, ал.2 от ПЗР на Наредба №6 / 2013 год	Заповед № 053/09.03.2004 г

7	Пазарджик	“Башикаровски баир”-с.Ал.Константиново	Битови, производствени (неопасни) от „Дуропак Тракия” АД	Не	123,0	§4, ал.2 от ПЗР на Наредба №6 / 2013 год	Заповед № 053/09.03.2004 г
8	Панагюрище	„Братаница”, гр.Панагюрище	Битови	Не	37,5	§4, ал.2 от ПЗР на Наредба №6 / 2013 год	Заповед № 053/09.03.2004 г
9	Пещера	“Грамадите”, гр.Пещера	Битови	Не	21,4	§4, ал.2 от ПЗР на Наредба №6 / 2013 год	Заповед № 053/09.03.2004 г
10	Ракитово	“Кацата”	Битови	Не	10,0	§4, ал.2 от ПЗР на Наредба №6 / 2013 год	Заповед № 053/09.03.2004 г
11	Септември	“Горни батали”-гр.с.Ветрен	Битови	Не	30,27	§4, ал.2 от ПЗР на Наредба №6 / 2013 год	Заповед № 053/09.03.2004 г
12	Стрелча	“Окопана”, гр.Стрелча	битови	Не	5,0	§4, ал.2 от ПЗР на Наредба №6 / 2013 год	Заповед № 053/09.03.2004 г

През 2013 год. са извършени 41 проверки на общинските депа за битови отпадъци, които имат утвърдени планове за привеждане в съответствие с нормативната уредба. Основната им цел беше контрол на изпълнението на мерките, залегнали в плановете и правилната експлоатация на съоръженията. Не са констатирани нарушения. Неизпълнени предписания по отношение правилната експлоатация има от оператора на общинско депо – Пазарджик, за което са съставени 2 акта.

Във връзка с изпълнение изискванията на Наредба № 14 от 15.11.2010 г. за реда и начина за изчисляване на размера на отчисленията и разходване на събраните средства за дейностите по закриване и следексплоатационни грижи на площадките на депата за отпадъци и Постановление № 207 от 16 септември 2010 г. за определяне на размера за отчисленията по чл.71е (чл.64) всички общини, като **собственици на** действащи депа за неопасни отпадъци ежесечно представят справки за депонираните количества отпадъци по общини, както и преведените суми по чл.60 и чл.64 от ЗУО. За 2013 г. само общините Панагюрище, Пещера и Лесичово предоставиха обезпечението за закриване и следексплоатационни грижи за функциониращите общински депа и направиха отчисленията, които ще се изразходват за нови съоръжения за третиране на битови и строителни отпадъци. Останалите общини - Пазарджик, Велинград, Батак, Белово, Септември, Стрелча, Ракитово и Брацигово не изпълниха своите задължения във връзка с Наредба №14/2010 г. и ПМС № 207/2010 г. С писма, същите бяха уведомени за дължимите суми по сметката на РИОСВ-Пазарджик и определен срок, в който да изпълнят задълженията си. На общините, които не изпълниха в срок задълженията си бяха съставени 3 акта и наложени имуществени санкции.

В таблица 2 е систематизирана информацията за постъпилите суми по чл.60 и чл.64 от Закона за управление на отпадъците за периода 01.01.2013 г. – 31.12.2013 г. по общини.

Анализът показва, че въведените общински системи за разделно събиране на отпадъци нямат добра ефективност. Това е една от причините размерът на отчисленията и обезпеченията да е голям. Целта на разделното събиране е именно намаляване на количествата отпадъци, отиващи на депата, а оттам и на дължимите отчисления.

Таблица 2

№	Община	Постъпили по чл. 60	Постъпили по чл. 64	Общо
1	БАТАК	16538.80	6440.00	22978.80
2	БЕЛОВО	24796.00	112627.65	137423.65
3	БРАЦИГОВО	32000.00	20000.00	52000.00
4	ВЕЛИНГРАД	137835.89	12962.00	150797.89
5	ЛЕСИЧЕВО	25220.97	67701.06	92922.03
6	ПАЗАРДЖИК	31622.62	282952.35	314574.97
7	ПАНАГЮРИЩЕ	97241.00	285723.00	382964.00
8	ПЕЩЕРА	40264.48	310587.42	350851.90
9	РАКИТОВО	22281.32	73480.00	95761.32
10	СЕПТЕМВРИ	91807.54	14695.00	106502.54
11	СТРЕЛЧА	23210.45	31746.48	54956.93
	ОБЩО	542819.07	1218914.96	1761734.03

Основен проблем в региона е изпълнението на регионалната мярка за управление на отпадъците и изграждане на регионалното депо - Пазарджик, EUROPEAID 117409/D/SV/BG, в която са включени общините Пазарджик, Белово, Брацигово, Батак, Велинград, Ракитово, Лесичово, Септември и Пещера. Забавянето в процедурите по реализиране на мярката идва от община Пазарджик. Регистрирано е сдружение на общините в региона по чл. 196 от ЗУО. Има **положително решение по ОВОС**. До този момент 7 общини са разработили общинската програма за управление на отпадъците (част от общинската програма за опазване на околната среда), за която има направена преценка за ЕО, по реда на ЗООС.

За регионалната мярка за управление на отпадъците и изграждане на регионалното депо - Панагюрище, обхващащо общините Панагюрище и Стрелча има положително решение по ОВОС, КР и се работи с добри темпове. Двете общини са разработили общински програми за управление на отпадъците (част от общинската програма за опазване на околната среда) и имат направена преценка за ЕО, по реда на ЗООС. Издадено е разрешение за строеж на регионалното съоръжение по реда на Закона за устройство на територията.

3. Строителни отпадъци

На територията на област Пазарджик няма действащи депа за строителни отпадъци. Единственото такова, намиращо се в община Панагюрище е закрито с Решение № 07-044/16.06.2012г. на директора на РИОСВ-Пазарджик.

От извършените проверки по общини се установи, че е масова практика откриването на строителните площадки за обекти, получили разрешение за строеж да става без да се изисква документ по чл.35 от ЗУО за третиране и транспортиране на строителни отпадъци, вкл. изкопни земни маси и хумус. Това наложи подготвяне и изпращане на предупредителни писма до всички общини с напомняне, че при управлението на строителните отпадъци е задължително спазването на приоритетния ред (йерархията), посочена в чл.6 от ЗУО. Въпреки, че плановете за управление ще се изискват от юли 2014 г., то управлението на тези отпадъци трябва да бъде съобразено с изискванията на новия закон с всички необходими документи по чл.35 от ЗУО или писмен договор по чл.8, ал.1 от ЗУО. Законодателят е предвидил тази практика така, че да се затвори кръга на контрол по отношение на дейностите по СООРС.

На територията на РИОСВ – Пазарджик са постигнати добри резултати в това отношение. Голяма част от фирмите, занимаващи се със строителство приведоха дейността си към изискванията на ЗУО. Затова очакваме добри резултати по отношение на отчетността и достоверността на данните за образуваните и третирани отпадъци.

На територията, контролирана от РИОСВ-Пазарджик има действащи инсталации за третиране на отпадъци от строителство и разрушаване на сгради, чиято дейност е проверена през 2013 г.

4. Производствени и опасни отпадъци

През 2013 г. беше извършен контрол на обекти, които генерират опасни и производствени отпадъци на база на определения риск от въздействие върху компонентите и факторите на околната среда. Определянето на риска се извърши въз основа на обобщен анализ на следните индикатори на въздействие:

- *Сложност на инсталациите.* Това са инсталациите за сепариране на отпадъци от опаковки и инсталации за рециклиране на пластмасови и хартиени опаковки и опаковки от дървесни материали, както и инсталация за физикохимично третиране на гума и гумирани тъкани (линия за производство на каучуков регенерат и мленки), инсталациите за рециклиране на хартиени опаковки с издадени КР.

- *Генериране на отпадъци.* За обекти, генериращи опасни отпадъци съобразно количеството за една година с висок риск – над 50т/год. е определен обект - ЕТ”Мечо-Кр. Николова”. Обектите, които генерират неопасни производствени отпадъци - от 100 до 1 000т/год. – обекти със среден риск са два - (Сплавметал ООД и Трансметал ЕООД)

- *Ниво на съответствие* според факторите на типичен риск са:

Наличие на изискуемите разрешителни – това са нови обекти за привеждане на дейността съгласно изискванията на ЗУО и подзаконовите нормативни актове, както и такива извършвали дейност без документ за дейности с отпадъци през 2012г., лица, които имат разрешение за дейности по третиране на отпадъци от ИУЕЕО, ИУМПС, НУБА, отработени масла и ОЧЦМ дали изпълняват условията си по издаденото разрешение.

Изхождайки от направения анализ през 2013 г. са проверени 367 обекта. Дадени са 169 предписания за привеждане на дейностите към изискванията на ЗУО и ограничаване вредното влияние на отпадъците върху околната среда.

Проверките на обекти, генериращи отпадъци от хуманната медицина доведоха до привеждане в съответствие с изискванията на Закона за управление на отпадъците на общо 151 частни лекарски и стоматологични кабинети, както и до регламентирано предаване на опасните отпадъци от група 18.

За установени пропуски във воденето на отчетност на отпадъците и в сключените договори за предаване на обезвредените болнични отпадъци са съставени 2 акта на собственика на инсталация за обезвреждане на болнични отпадъци.

Справка 4.5. Отпадъци от хуманната медицина

№	Община	Брой лечебни заведения на територията на общината	Наименование на лечебното заведение	Наличие на изградена система за разделно събиране на отпадъци	Наличие на изградено помещение за временно съхранение на ОО	Наличие на договор с транспортна фирма и фирмата, извършваща обеззаразяване/обезвреждане на отпадъците		Метод на третиране
				да/не	да/не	Наименование на транспортната фирма		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Пазарджик	11	"МБАЛ-Пазарджик" АД	да	да	да	"МЛ България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
2			МБАЛ"Ескулап" ООД	да	да	да	"МЛ България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
3			МБАЛ"Хигия"О ОД	да	да	да	"МЛ България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
4			Групова практика по първична дентална помощ-Пазарджик"ООД	да	да	да	"Джи ем кей"	предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница

5	Пазарджик	11	МБАЛ"Здраве" ООД	да	да	да	"МЛ България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
6			МБАЛ"Света Екатерина" ООД	да	да	да	"МЛ България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
7			ДКЦ-Пазарджик	да	да	да	"МЛ България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
8			ФСМП- гр.Пазарджик- община Пазарджик	да	да	да	"МЛ България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
9			ДКЦ"Ескулап- цитомед" ООД	да	да	да	"МЛ България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
10			Индивидуални практики - дентална медицина	да	да	да	"Джи ем кей"	предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
11			Индивидуални практики - хуманна медицина	да	да	да	Джи ем кей	предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
12	Панагюри ще	4	ФСМП- гр.Пазарджик- община Панагюрище	да	да	да	"МЛ България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
13			МБАЛ"Събо Николов"ЕООД	да	да	да	"МЛ България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница

14			МЦ " Асарел Медет"	да	да	да	"МЛ България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
15			ДКЦ I - Панагюрище" ЕООД	да	да	да	"МЛ България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
16	Пещера	3	"ДКЦ - Хипократ"ЕООД	да	да	да	"МЛ България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
17			"МБАЛ- проф.Димитър Ранев" ЕООД	да	да	да	"МЛ България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
18	Пещера		ФСМП- гр.Пазарджик-община Пещера	да	да	да	"МЛ България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
19	Брацигово	1	ФСМП- гр.Пазарджик-община Брацигово	да	да	да	"МЛ България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
20	Велинград	9	"МБАЛ- Велинград" ЕООД	да	да	да	МЛ България АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
21			СБПФЗ"Св.Петка Българска"ЕООД	да	да	да	"МЛ България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница

22			МЦ"Хигия"	да	да	да	"МЛ България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
23			ДКЦ I - Велинград"	да	да	да	"МЛ България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
24	Велинград		МБДПЛР "Вита"ЕООД	да	да	да	"МЛ България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
25			"МБАЛ Здраве-Велинград" ЕООД	да	да	да	"МЛ България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
26			"СБР-НК"ЕАД, филиал Велинград	да	да	да	"МЛ България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
27			"Джи -Пи Медикс-АПИМП-ГП" ООД	да	да	да	"МЛ България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
28			ФСМП-гр.Пазарджик-община Велинград				"МЛ България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
29	Батак	1	ФСМП-гр.Пазарджик-община Батак	да	да	да	"МЛ България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница

30	Септември	2	"Медицински център Г"ЕООД	да	да	да	"МЛ България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
31			ФСМП-гр.Пазарджик-община Септември	да	да	да	"МЛ България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
32	Белово	2	"Медицински център Г" - ЕООД	да	да	да	"МЛ България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
33			ФСМП-гр.Пазарджик-община Белово	да	да	да	"МЛ България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
34	Ракитово	1	ФСМП-гр.Пазарджик-община Ракитово	да	да	да	"МЛ България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
35	Стрелча	2	ЕТ"Иван Трифонов-ИППМП"	да	да	да	"МЛ България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
36			ЕТ"Хипократ 2004 - д-р Златка Бояджиева-ИППМП"	да	да	да	"МЛ България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
Общо	12	47	36					

Извършените през 2013г. проверки на инсталации за оползотворяване на дървесни отпадъци целяха проследяване движението на отпадъците, образувани от дейността на дървообработващите и дървопреработвателните фирми и предотвратяване на нерегламентираното им изхвърляне. В резултат на консултиране и издадени предписания дружествата приведоха дейността си съгласно разпоредбите на ЗУО и получиха необходимите разрешителни и регистрационни документи за извършване на дейностите по третиране на отпадъци. Такъв беше резултатът и от проверките на дружества, извършващи компостиране на растителни отпадъци и отпадъци от производство на алкохолни напитки.

Анализът от извършени проверки на действащи инсталации и съоръжения за третиране на строителни отпадъци показва, че наличието им води до спазване на йерархията на чл.6 от ЗУО и намаляване на количествата депонирани строителни отпадъци. Проверките бяха фокусирани върху воденето на отчетност на отпадъците с цел проследяване на движението им от мястото на образуване до тяхното оползотворяване/обезвреждане. Значително е увеличен броят на сключените договори за приемане и предаване на отпадъци с лица, притежаващи документ по чл.35 от ЗУО.

Извършените проверки по жалби и сигнали на граждани за образувани нерегламентирани сметища и нерегламентирани дейности с отпадъци доведоха до успешното им решаване. Основен проблем остава разкомплектоването на излезли от употреба моторни превозни средства и дейностите с отпадъци от черни и цветни метали без необходимото разрешение по реда на ЗУО, предимно от физически лица.

В сравнение с 2012 г. броят на фирмите, които са привели дейностите си съгласно изискванията на ЗУО и подзаконовите нормативни актове през 2013г. се е увеличил. Наблюдава се по-голяма ангажираност и отговорност на фирмите към спазване разпоредбите на Закона за управление на отпадъците.

6. Кратка обобщена оценка за състоянието и разрешаването на проблемите с отпадъците на територията на РИОСВ

През 2013г. са почистени 40 локални сметища, при което са възстановени качествата на 281 дка земеделски земи. Почистени са и крайпътни участъци във входно-изходни зони на населените места в общините Пазарджик, Септември, Белово, Лесичово, Пещера, Велинград, Брацигово, Батак и Стрелча.

Закрити са две депа за битови отпадъци със спряна експлоатация в с. Юндола, община Велинград и в с. Исперихово, община Брацигово. Към настоящия момент 92 % от депата със спряна експлоатация на територията на РИОСВ-Пазарджик са закрити. В общините Батак, Брацигово, Пещера, Панагюрище, Стрелча, Септември, Ракитово закритите депа са 100%.

Бяха проверени и съоръжения за предварително третиране на отпадъци от бетон, от строителство и разрушаване на сгради, както и инсталации за оползотворяване на строителни отпадъци, което в значителна степен ще доведе до повторното им използване, рециклиране и минимизиране на количествата, постъпващи на депа за битови отпадъци.

Проблемът с разделното събиране на масово разпространени отпадъци на общинско ниво все още не е решен навсякъде, тъй като не във всички общини има

определени общински площадки за тази цел. Факт е, че през 2013 г. общините, които не бяха предприели мерки за разделното събиране на всички масово разпространени отпадъци, сключиха нови договори с организации по оползотворяването им, както и с фирми, привели дейностите си с масово разпространени отпадъци, съгласно изискванията на ЗУО и подзаконовите нормативни актове, но в повечето случаи договорите са фиктивно сключени, а ефективността на системата слаба.

Голяма част от фирмите, занимаващи се със строителство, машиностроене и металообработване, млекопреработка, дървообработване, химическа дейност, консервиране, фармация, винопроизводство, леене на метали привелоха дейността си към изискванията на ЗУО и в резултат на това очакваме добри резултати по отношение на отчетността и достоверността на данните за образуваните и третираните отпадъци.

III.2.ШУМ

Шумовият фактор има най-силно въздействие в урбанизираните райони. Той засяга хората както физически, така и психически, смущавайки основни дейности като съня, почивката, ученето и общуването. В допълнение, въздействията на шума се увеличават, когато влизат във взаимодействие с други стресови фактори на околната среда, например замърсяването на въздуха и химикалите. Това особено важи за градските зони, където повечето от тези стресови фактори съществуват едновременно.

Нивото на акустичното натоварване на средата зависи от редица фактори, позначими от които са:

- непрекъснато увеличаващ се транспортен трафик, състоянието и вида на пътните настилки по уличната мрежа (първостепенната улична мрежа, брой ленти и платна за движение, наличие/ отсъствие на разделителна ивица и др.);
- грешки в градоустройственото планиране и продължаващото застрояване на терени, разположени около шумни улици и булеварди;
- строително - ремонтни дейности;
- индустриален шум от промишлени обекти обособени в промишлените зони и/ или в границите на населеното място
- шумът, излъчван от заведенията за обществено хранене, увеселителните заведения, различните сервиси и авторемонтните работилници, разположени в непосредствена близост до жилищните сгради;
- липсата на подходяща шумозащитни пояси и ограждения до пътните артерии и жилищните райони; подходящо озеленяване.

Съгласно изискванията на чл. 12, т.1 от Закона за защита от шума в околната среда (ДВ. бр.74 от 2005 год с посл. изм. и доп.), РИОСВ – Пазарджик организира извършването на измерването, оценката, управлението и контрола на шума, излъчван в околната среда от промишлени дейности.

Съгласно изискванията на чл.18 на ЗЗШОС (ДВ бр. 74/2005г.) Директорът на РИОСВ – Пазарджик или упълномощени от него длъжностни лица осъществяват превантивен, текущ и последващ контрол върху инсталациите и съоръженията от промишлеността, включително за категориите промишлени дейности по приложение № 4 към чл. 117, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда.

Контролните и собствените измервания се извършват от акредитирани лаборатории, като се спазват изискванията на „Методика за определяне на обща звукова мощност, излъчвана в околната среда от промишлено предприятие и определяне нивото на шум в мястото на въздействие”, утвърдена със Заповед на Министъра на околната среда и водите № РД 199/19.03.2007 год

През 2012 год. са извършени общо 10 броя контролни проверки на 10 броя промишлени обекти по отношение на фактора “шум” в околната среда, от които:

- 11 броя контролни проверки на промишлени източници, във връзка с изискванията на чл. 12 от Закона за защита от шума в околната среда (ЗЗШОС);
- 3 броя проверки по жалби и сигнали
- 10 броя контролни измервания, съгласно изискванията на „Методика за определяне на обща звукова мощност, излъчвана в околната среда от промишлено предприятие и определяне нивото на шума в мястото на въздействие” (утвърдена със Заповед на Министъра на околната среда и водите №РД-199/19.03.2007г), съвместно с Регионална лаборатория – Пазарджик към ИАОС-София.

- Участие в 6 броя проверки по изпълнение на условия и срокове в Комплексни разрешителни на:

1. "Биовет" АД, гр.Пещера
2. "Когенерация" на "Биовет" АД, гр.Пещера
3. "Завод за хартия- Белово" АД гр. Белово
4. "Дуропак" АД, гр.Пазарджик
5. "Елхим Искра" АД, гр.Пазарджик
6. "Свиком" АД, гр.Пазарджик

При контролните проверки няма констатирани нарушения на ЗЗШОС.

В инспекцията са представени 4 броя доклади от проведени собствени периодични измервания на нивата на шум, излъчвани в околната среда от промишлени източници. Не са констатирани превишения на граничните стойности на нивата на шума, въз основа на извършените собствени периодични измервания.

През отчетния период няма съставени Актове за установяване на административно нарушение за неспазване на изискванията на Закона за защита от шума в околната среда.

При контролни или собствени измервания граничните стойности на еквивалентните нива на шума не са превишени, когато едновременно;

1. еквивалентните нива на шума по границата на промишлената площадка, намираща се в урбанизирана територия, не превишава граничните стойности за производствено-складови територии и зони (70 dB(A))
2. еквивалентните нива на шума в местата на въздействие не превишават граничните стойности за съответната територия или устройствена зона, съгласно Приложение 2, Таблица 2 на Наредба №6/2006г (ДВ бр. 58 от 2006г).

Промислени инсталации с издадени Комплексни разрешителни попадащи в обхвата на Приложение № 4 към чл. 117 от Закона за опазване на околната среда са задължени да провеждат собствен периодичен мониторинг и да докладват резултатите от проведените измервания пред РИОСВ – Пазарджик. При проверените обекти с издадено Комплексно разрешително нормите за шум са спазени.

Община Пазарджик

Основните източници на шум в границите на град Пазарджик са средствата за транспорт – леки и товарни автомобили, масов градски транспорт, ЖП. Натоварени от движението на превозни средства са по-голямата част от улиците и булевардите в града и входно изходните направления. Въздействие оказват различните дейности на населението – работилници, търговски обекти и др. Големите промишлени източници са разположени в съществуващи индустриални зони. През 2012 г. на територията на община Пазарджик са проведени 7 бр. контролни измервания на шум, излъчван в околната среда от дървообработващи предприятия. Няма превишения на нормите за шум.

Община Велинград

Основните източници на шум са свързани с: ЖП, вътрешноградския и транзитно преминаващ автомобилен транспорт. Натоварени от движението на превозни средства са по-голямата част от улиците и булевардите в града и входно изходните направления (Пазарджик, Сърница, Юндола). Въздействие оказват различните дейности на населението – работилници, търговски обекти и др. Големите промишлени източници са разположени в съществуващи индустриални зони. През 2012 г. на територията на община Велинград не са провеждани контролни измервания .

Община Белово

Основните източници на шум са свързани с транзитно преминаващ автомобилен и ЖП и вътрешно селищния транспорт. Натоварени от движението на превозни средства са преминаващия през територията автомобилен път по направление Пазарджик - София (международен път Е52). Въздействие оказват различните дейности на населението – работилници, търговски обекти и др. Големите промишлени източници са разположени в съществуващи индустриални зони. През 2012 г. на територията на община Белово не са провеждани контролни измервания .

Община Септември

Основните източници на шум са свързани с транзитно преминаващ автомобилен и ЖП и вътрешно селищния транспорт. Натоварени от движението на превозни средства са преминаващия през територията автомобилен път по направление Пазарджик - София (международен път Е52). Въздействие оказват различните дейности на населението – работилници, търговски обекти и др. Големите промишлени източници са разположени в съществуващи индустриални зони. През 2012 г. на територията на община Септември са извършени 2 бр. собствени измервания на промишления шум, излъчван в околната среда от „Феникс Агро” ЕООД и „Балкан Райс” АД. Няма превишения на регламентираните нива на шум.

Община Батак

Основните източници на шум са свързани с транзитно преминаващ автомобилен и вътрешно селищния транспорт. Оказващ въздействие от движението на превозни средства е преминаващия през територията автомобилен път по направление Пазарджик – Ракитово-Велинград. Въздействие оказват различните дейности на населението – работилници, търговски обекти и др. През 2012 г. на територията на община Батак не са провеждани контролни измервания .

Община Брацигово

Основните източници на шум са свързани с вътрешно селищния и транзитно преминаващ автомобилен транспорт, както и различните дейности на населението – работилници, търговски обекти и др. През 2012 г. на територията на община Брацигово е извършено 1бр. контролно измерване на шум, излъчван в околната среда . Няма превишения на регламентираните нива на шум.

Община Ракигово

Основните източници на шум са свързани с вътрешно селищния и транзитно преминаващ автомобилен транспорт, както и различните дейности на населението – работилници, търговски обекти и др. През 2012 г. на територията на община Ракигово не са провеждани контролни измервания .

Община Пещера

Основните източници на шум са свързани с транзитно преминаващия автомобилен и ЖП транспорт по направления Пазарджик – Батак, Брацигово - Батак и др., както и дейности с промишлен характер, работилници, търговски обекти и др. Основни източници на промишлен шум са: когенерационата централа на „Биовет” АД, основната площадка на „Биовет” АД, площадките на „Гудекс” АД и „Винпром Пещера” АД. През 2012 г. на територията на община Пещера са проведени 2 контролни измервания на промишления шум, излъчван в околната среда от „Биовет” АД. Няма превишения на регламентираните нива на шум.

Община Лесичово

Основните източници на шум са свързани с транзитно преминаващия автомобилен транспорт по направления София -Пазарджик – Пловдив, както и дейности с промишлен характер, работилници, търговски обекти. През 2012 г. на територията на община Лесичово не са провеждани контролни измервания .

Община Панагюрище

Основните източници на шум са свързани с транзитно преминаващия автомобилен и ЖП транспорт по направления Пазарджик – Стрелча, Панагюрище - Хисар и др., както и дейности с промишлен характер, работилници, търговски обекти и др. През 2012 г. на територията на община Панагюрище не е извършвано контролно измерване на шум, излъчван в околната среда.

Община Стрелча

Основните източници на шум са свързани с транзитно преминаващ и вътрешно селищния автомобилен и ЖП транспорт. Натоварени от движението на превозни средства са преминаващите през територията пътни участъци по направление Стрелча – Хисар и Стрелча-Панагюрище. Въздействие оказват – работилници, търговски обекти и др. Промислени източници са групирани в индустриални зони. През 2012 г. на територията на община Стрелча не са провеждани контролни измервания .

III.3. РАДИАЦИОНЕН КОНТРОЛ

1. Радиационния гама фон и атмосферна радиоактивност.
2. Кратка информация за радиологичните характеристики на необработваеми почви и води от повърхностни реки и водоеми.
3. Обобщени изводи за радиационното състояние на околната среда.

На територията, контролирана от РИОСВ-Пазарджик не се извършва радиационен контрол.

III. 4. ХИМИКАЛИ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ОТ ГОЛЕМИ АВАРИИ

1. Кратко описание на състоянието в областта на управлението на химикалите

На територията на област Пазарджик извършват дейност над 70 промишлени, търговски и др. обекти, които подлежат на контрол по Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, подзаконовите нормативни актове и регламентите, обхванати от закона.

Операторите на тези обекти имат задължения по Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета относно класифицирането, етикетирването и опаковането на вещества и смеси (CLP) и по Наредбата за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси, приета с ПМС № 152 от 30.05.2011 г.

Два обекта попадат под обхвата на Регламент (ЕО) № 648/2004 на Европейския парламент и на Съвета относно детергентите. Над 10 са обектите, които подлежат на контрол по спазване изискванията на Регламент (ЕО) № 850/2004 на Европейския парламент и на Съвета относно устойчивите органични замърсители.

2. Кратко описание на основните приоритети при извършване на контрола през 2013г., съгласно различните нормативни актове.

Националната политика по контрола и управлението на химичните вещества и смеси е пряко свързана с общата европейска политика за оценка, разрешаване, регистрация и ограничаване на химикали.

Контрол на предприятия, попадащи в обхвата на Глава седма, Раздел първи на ЗООС - Регламент ЕО №1907/2006 г. на Европейския парламент и на Съвета за регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH)

Основни приоритети

- Изпълнение на третия европейски координиран проект *REACH EN-FORCE-3* за контрол на регистрациите – през първото полугодие на 2013г. бяха извършени проверки на фирми, потенциални регистранти, за спазване на крайния срок (31.05.2013 г.) за регистрация на вещества, които се произвеждат или внасят в общността в количества, достигащи и надвишаващи 100 тона на година.
- Провериха се производителите на дървени въглища за задължението им за регистрация на вещества.

- Провериха се производители на пластмасови изделия за употребата на хексабромциклододекан (HBCDD) – вещество, включено в списъка за ограничаване.

Регламент (ЕО) № 1272/2008 за класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси (CLP)

Извършените проверки на обектите целяха контрол на изпълнение на изискванията, свързани с класифициране на веществата.

Регламент № 684/2004 относно детергентите

Провериха се формулаторите на детергенти на територията на РИОСВ-Пазарджик по отношение забраните за употреба и пускане на пазара на определени повърхностно активни вещества (ПАВ).

Регламент (ЕО) № 850/2004 относно устойчивите органични замърсители (УОЗ)

Провериха се производители на пластмасови и каучукови изделия, вносители на изкуствени кожи и материали за тапициране на мебели по отношение на ограниченията, свързани с употребата и съдържанието на веществата PFOS и PBDE.

Наредба за реда и начина на съхранение на химични вещества и смеси

Всички обекти, които подлежат на контрол в областта на химикалите бяха проверени за спазване изискванията на *Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси*.

Може да се заключи, че към момента, фирмите не са постигнали пълна степен на съответствие с изискванията на Наредбата, по-конкретно, по отношение прилагането на достатъчни мерки за осигуряване на добра организация за безопасното складиране и съхранение на химикали. Това налага проверките по Наредбата да продължат през 2014 г. и да бъде разширен обхвата на контролираните лица.

През 2013 г. бяха извършени и проверки по сигнали и жалби, свързани с химикали /3/. Два от сигналите са неоснователни, а един е основателен, за наличие на два бидона с неустановена течност с остра, задушлива миризма, намиращи се в двор на жилищен имот в с. Ковачево, община Септември. Жилищният имот е бил закупен от нови собственици, които сигнализираха за бидоните. Проверката установи наличието им. Бяха дадени предписания на кмета на с. Ковачево да установи предишния собственик, произхода и вида на химикалите и да не допусне нерегламентираното им изхвърляне. В резултат на предприетите действия беше установен предишният собственик, който прие и транспортира бидоните до производствен обект, негова собственост, намиращ се в гр. Раkitово и представи информация за съдържанието - 3% воден разтвор на амоняк. При повторна проверка на производствения обект се установи, че бидоните са складиращи в закрито помещение, с трайна непропусклива настилка. Няма разливи и замърсяване на компонентите на околната среда.

Контрол на риска

Приоритетна през 2013 г. беше контролната дейност на комисиите по чл. 157 а от ЗООС. Съвместните проверки установиха, че операторите на предприятията/ съоръженията с висок и нисък рисков потенциал изпълняват условията в издадените разрешителни.

3. Кратко описание на резултатите от контролната дейност - Брой проверки

През 2013 г. бяха извършени 68 проверки за контрол по изпълнение на изискванията на нормативната уредба в областта на химикалите и предотвратяването на аварии с опасни вещества.

Проверките в областта на предотвратяването на големи аварии с опасни вещества обхванаха 4 обекта, класифицирани като „предприятия с висок и нисък рисков потенциал” и бяха фокусирани основно върху прилагането на системите за управление на мерките за безопасност.

Анализ на констатираните несъответствия и нарушения и предприетите коригиращи мерки

През 2013 г. не бяха констатирани нарушения на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси и на изискванията на Глава седма, Раздел I от ЗООС. Основните пропуски бяха свързани със слабости в управлението на местата, където се извършва съхранение на химикали, липса на документи (оценка безопасността на съхранение на ОХВС, инструкции и др.) и недобра организация. По-рядко срещани бяха пропуски, свързани с техническите изисквания, на които трябва да отговарят местата за съхранение на химикали. За отстраняването им бяха дадени 38 предписания, които фирмите изпълниха в срок.

Положителни/отрицателни констатации спрямо предходната година

През последните две години не са установени нарушения на разпоредбите в областта на химикалите, но се наблюдават пропуски, свързани с управление на дейностите с химикали.

4. Проведени информационни кампании

Във връзка с участие в третия европейски координиран проект REACH ENFORCE-3 бяха проведени консултации с фирми, потенциални регистранти на вещества. При посещенията на обектите се провеждаха консултации с операторите във връзка с крайните срокове за регистрация и разрешаване на вещества, включване на нови вещества в списъците за разрешаване и ограничаване, забраната за употреба на устойчиви органични замърсители, изискванията към професионалните потребители на химикали и др. Целта на консултациите беше навременна информираност на засегнатите лица по отношение на конкретните разпоредби и насоки за действие.

IV. ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ И КОНТРОЛ

1. ОВОС и Екологична оценка

Направление „Превантивна дейност” в РИОСВ е отговорно за обобщаване на информацията за хода на процедурите по ОВОС, включително и от контрола на решенията по ОВОС.

Основни политики на превантивния контрол:

◆ Създаване на благоприятна и здравословна среда на живот за гарантиране на личното и общественото здраве.

◆ Опазване на представителни за Република България и за Европа типове природни местообитания и местообитания на застрашени, редки и ендемични растителни, животински и гъбни видове в рамките на Националната екологична мрежа.

Инструменти за реализиране на тези политика са:

◆ оценка на въздействие върху околната среда от реализацията на инвестиционни предложения (ОВОС);

◆ екологична оценка на планове и програми (ЕО);

◆ оценка за съвместимост на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, които не са непосредствено свързани или необходими за управлението на защитените зони, но поотделно и във взаимодействие с други планове, програми, проекти и инвестиционни предложения могат да окажат отрицателно въздействие върху защитени зони(ОС).

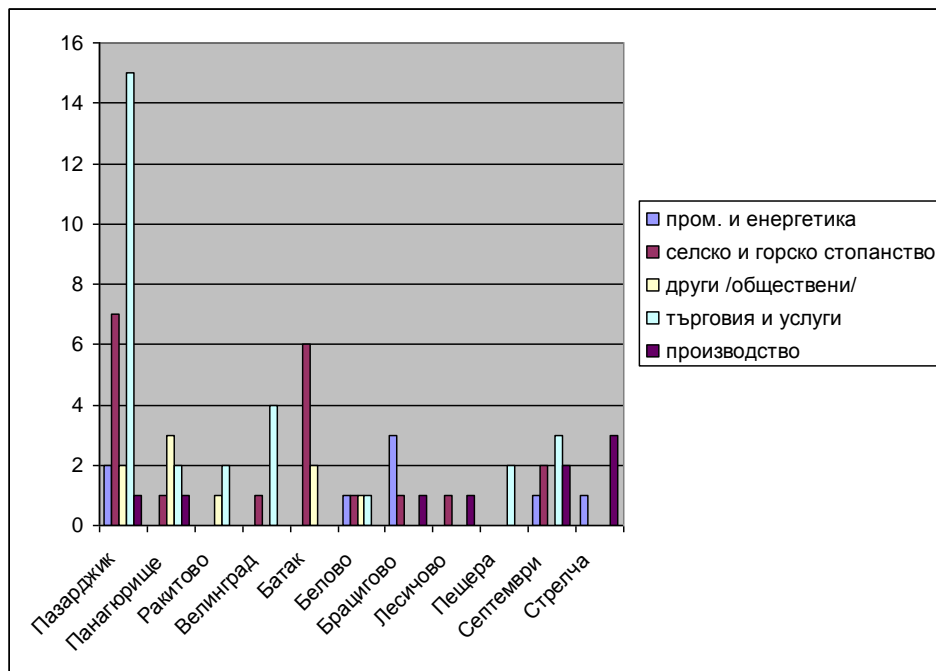
При провеждането на процедурите по ОВОС за инвестиционни предложения, ЕО на планове и програми и ОС спрямо зоните, РИОСВ-Пазарджик взаимодейства с Регионална здравна инспекция (РЗИ) – Пазарджик, БД Източнореломорски район, БД Западнореломорски район и с 11-те общински администрации в териториалния обхват на РИОСВ-Пазарджик.

През 2013 година граждани, фирми и общински администрации подадоха в РИОСВ-Пазарджик 1036 уведомления за инвестиционни предложения. Постъпилите искания за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС са 82. Издадени са 75 решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС. Четири от тях са със заключение „подлежи на ОВОС”, а останалите 71 със заключение „не подлежи на ОВОС”. За 948 от постъпилите уведомления са издадени становища, че не подлежат на преценяване или оценка за въздействие върху околната среда.

Проведени са четири заседания на Експертния екологичен съвет на инспекцията. Постановени са три решения по ОВОС за одобряване на инвестиционните предложения: „Кариера за добив на подземни богатства - строителни материали” в землището на с. Мирянци, „Реконструкция на инсталация за производство на хартия и Пречиствателна станция за отпадни води на площадката на „Дуропак Тракия” АД в кв. Главиница, „Изграждане на вилно селище” в землището на община Батак, както и становище по екологична оценка на изменение на действащ подробен устройствен план на село Говедаре.

Запазва се процентното съотношение на инвестиционните предложения по сектори. Преобладават тези в селското, горско и водно стопанство, в минно дело, в енергийно стопанство и в обекти с обществено предназначение. Увеличен е броят на инвестиционните предложения, свързани с добив на подземни води, предприятия в хранителната промишленост, туризъм и отдих. Експертите от Дирекция „Превантивна дейност” отчитат значително намален интерес към реализиране на инвестиционни намерения за производство на електроенергия от фотоволтаични инсталации.

Спрямо 2012 г. се констатира увеличение с близо 26% на издадените решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС.

Фиг.6 Разпределение на инвестиционни предложения по отрасли и общини, за които е издадено решение за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС през 2013г.

Спрямо предходната година се запазва процента на инвестиционни предложения в секторите: селско, горско и водно стопанство; минно дело; енергийно стопанство; обекти с обществено предназначение;

Увеличава се броят на инвестиционните предложения, свързани с добив на подземни води, предприятия в хранителната промишленост, туризъм и отдих.

Издадени решения по ОВОС за инвестиционни предложения за строителство, дейности и технологии и становища по ЕО:

През 2013 година в РИОСВ-Пазарджик бяха проведени четири заседания на Експертния екологичен съвет, постановени три решения по ОВОС за одобряване на инвестиционни предложения, както и едно становище по ЕО:

1. „Кариера за добив на подземни богатства - строителни материали” с местонахождение находище „Изток” в землището на с. Мирянци, общ. Пазарджик, обл. Пазарджик, с възложител: „КАРИЕРИ ПАЗАРДЖИК” ООД.

2. „Реконструкция на инсталация за производство на хартия и ПСПОВ; промени в работата на инсталация за производство на топлоенергия и изграждане на инсталация за производство на клишета за флексопечат” на площадката на „Дуропак Тракия” АД в

кв. Главиница, общ. Пазарджик, обл. Пазарджик, с възложител: „ДУРОПАК-ТРАКИЯ” АД.

3. „Изграждане на вилно селище” в имот с идентификатор 02837.9.22 по Кадастралната карта на гр. Батак, местност „Радецки”, общ. Батак, обл. Пазарджик, с възложител „СТИЛ ЕМ” ЕООД.

4. Изменение на действащ ПУП-ПРЗ на с. Говедаре, засягащо стопански двор I, стопански двор II, земеделски земи и жилищна територия в северозападната част на с. Говедаре, общ. Пазарджик, обл. Пазарджик, с възложител : „ЕЛИНОРД МЕТАЛС” ЕООД.

Постановени решения за преценяване необходимостта от ЕО за планове и програми

През 2013г. в РИОСВ-Пазарджик постъпиха три искания за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО, свързани с подробни устройствени планове.

Издадени са 3 Решения за преценяване необходимостта и обхвата за Екологична оценка. За всички преценката е „да се не се извършва ЕО”, както следва:

- ◆ „Интегриран план за градско възстановяване и развитие на гр. Пазарджик”
- ◆ „Интегриран план за градско възстановяване и развитие на гр. Велинград”
- ◆ „Интегриран план за градско възстановяване и развитие на гр. Панагюрище”

Решения за прекратяване в направление ОВОС и ЕО

Общият брой издадени решения за прекратяване на процедури по ОВОС и ЕО за 2013 г. е 58.

Констатира се увеличение (130% спрямо 2012г.) на Решенията за прекратяване на процедури по преценяване на ОВОС и преценяване на ЕО сравнено с 2012 г. (25 броя), което се дължи на последното изменение в Наредбата по ОВОС и Наредбата за ЕО за прекратяване на процедури, по които повече от 12 месеца възложителят не е изпълнил дадени указания от компетентния орган.

Издадени са 51 решения за прекратяване на процедури по преценяване на необходимостта от ОВОС и 7 решения за прекратяване на процедури по преценяване на необходимостта от ЕО.

За внесени преписки през 2013 г., за които от компетентния орган е поискана допълнителна информация и не е представена в нормативно определения срок, са издадени 11 решения за прекратяване на процедури по ОВОС и 6 решения за прекратяване на процедури по ОВОС, които са недопустими, съгласно 5 становища на БДУВ ИБР-Пловдив и 1 становище на БДУВ ЗБР-Благоевград.

Останалите 40 решения за прекратяване са за процедури, по които повече от 12 месеца възложителят не е изпълнил дадени указания от компетентния орган.

Контрол по изпълнение на условията, поставени в решения по ОВОС

През 2013 г., от направление ОВОС и ЕО се извърши контрол на условията и мерките на 5 решения по ОВОС, издадени от Министъра на околната среда и водите и на 11 решения по ОВОС, издадени от Директора на РИОСВ-Пазарджик в т.ч. две от проверките са по чл.99, ал.8 от ЗООС.

Наблюдение и контрол по изпълнение на мерки и условия в становища по ЕО - проведен е контрол на 2 становища по ЕО, издадени от директора на РИОСВ-Пазарджик.

2. Комплексни разрешителни

Комплексното предотвратяване и контрол на замърсяването (КПКЗ) е най-модерният подход за контрол на замърсяването от големи промишлени източници. В разрешителното се изисква всяка инсталация да работи съгласно най-добрите налични техники. Целта е да се гарантира, че предприятията, подлежащи на КПКЗ, работят по най-добрата международна практика в техния промишлен отрасъл.

На територията на област Пазарджик има 14 оператора с издадено комплексно разрешително. Въз основа на определените критерии е извършена класификация на обектите с издадено КР и са определени 8 обекта с „висок риск“, 2 със „среден риск“ 1 с „нисък“, за 1 обект класификация не е извършена, тъй като инсталацията не е изградена. Честотата на проверките през 2013 г. е съобразена с извършения анализ на риска. За обектите с „висок риск“ са заложили проверки веднъж годишно.

Въз основа на извършена системна оценка на риска по чл.154а, ал.3 от ЗООС през 2013 г. са извършени 11 проверки на оператори с издадено КР и издадени две нови КР : на „Аргус С“ООД, гр.Пазарджик - КР № 445-Н1/2013 г. и на „Промислени системи“ ООД, гр.Пазарджик - КР № 464-Н0/2013 г.

През 2013 г. са извършени проверки на всички заложили в графика за контрол инсталации с издадено КР – 11. С цел привеждане в съответствие с условията на разрешителните са издадени 27 предписания.

Извършените 11 комплексни проверки на условията в издадените КР са във връзка с годишния график за контрол на:

- „Биовет“АД, гр.Пещера – КР № 28-Н0-И0-/2005 г. Дадени 6 предписания.
- „Биовет“АД, гр.Пещера за Когенерираща инсталация – КР № 419-Н0/2011г. Дадени 3 предписания, изпълнени в срок.
- „Дуропак Тракия“АД, гр.Пазарджик – КР № 114/2006 г. Дадено 1 предписане, изпълнено в срок.
- „Огняново К“АД, завод „Огняново“, гр.Пазарджик - КР № 81/ 2005г. На оператора са дадени 3 предписания.
- „Елхим Искра“ АД, гр.Пазарджик - КР № 137/2006г. На оператора са дадени 3 предписания.
- „Илма-Ил“ ООД, гр.Пазарджик - КР № 278-Н0/2008г. На оператора са дадени 3 предписания. През 2012 г. е наложена принудителна административна мярка – пломбиране на части от инсталацията с цел ограничаване на капацитета до провеждане на процедура за промяна на КР. Операторът е в процедура по издаване на ново КР.
- „ЗХ Белово“ АД, гр.Белово - КР № 136/2006 г. По време на годишната комплексна проверка на оператора са дадени 6 предписания.
- „Свиком“ АД, гр.Пазарджик - КР № 374-Н1/2010 г. Дадени 5 предписания, изпълнени в срок.
- „Асарел Медет“ АД, гр.Панагюрище - КР № 404-Н0/2010г. Дадени са 2 предписания.
- „Панагюрска медна компания“ ООД, площадка с.Цар Асен - КР № 117/2006г. Дадено е 1 предписание, изпълнено в срок. Инсталацията не е експлоатирана през 2013 г.
- „Регионално депо за БО за общините Стрелча и Панагюрище“ – КР № 434-Н0/2012 г. Инсталацията не е изградена. Предвидена е проверка през 2014г. във връзка с изпълнение на условия с индивидуален срок.

Изготвени са 11 Доклада за резултатите от извършените проверки.

Извършени са 4 извънредни проверки, от които:

- за контрол на поставени пломби на части от инсталации на „ИЛМА ИЛ“ООД, гр.Пазарджик и „АРГУС-С“ООД, гр.Пазарджик и препломбиране на съоръжения в инсталация на „АРГУС С“, гр. Пазарджик. По искане на оператора, поради влошаване на жизнената среда на птиците, на пломбираните съоръжения е извършено препломбиране.

За неспазване условия в КР на фирмите „СВИКОМ“ АД, площадка с.Априлци и „Дуропак Тракия“АД, гр.Пазарджик са наложени актове за установени административни нарушения. Като цяло се наблюдава тенденция за увеличаване съответствието на инсталациите с издадено КР с нормативната уредба по околна среда. Броят на операторите, за които е установено, че не спазват условията в издадените КР е по-малък, в сравнение с предходната година. Наблюдава се тенденция за намаляване броя на несъответствията с условията в издадените комплексни разрешителни.

3. Екологична отговорност и отстраняване на минали екологични щети

Обобщена информация за случаите на непосредствена заплаха или щета върху околната среда – Във връзка с прилагане на *Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети*. През 2013 г. няма установени случаи на възникване на непосредствена заплаха или щета върху околната среда. Поради това не са издавани заповеди за прилагане на превантивни/оздравителни мерки.

Обобщена информация за резултатите от контролната дейност на задълженията на операторите по ЗОПОЕЩ – през 2013 год. са извършени 6 проверки с дадени 8 предписания по *Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети (ЗОПОЕЩ)* във връзка с годишния график за контрол. Всички дадени предписания са изпълнени в срок.

Извършени са 14 извънредни проверки по прилагане изискванията на ЗОПОЕЩ в резултат на което се е увеличи информираността на операторите по смисъла на Закона.

5. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ЗА АКТИВНО ФОРМИРАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНО ПОВЕДЕНИЕ ЗА ГРИЖА КЪМ ОКОЛНАТА СРЕДА

За периода 01.01.2013 г. – 31.12.2013 г. в РИОСВ-Пазарджик постъпиха и бяха обслужени по Закона за достъп до обществена информация /ЗДОИ/ 38 заявления на граждани, фирми и НПО, от които 35 писмени и 3 електронни. Издадени са 37 решения за предоставяне на информация и 1 уведомително писмо. На 37 от заявителите беше предоставен свободен достъп до информация, а на 1 – частичен. За движението им е създаден и се актуализира ежемесечно електронен Регистър, публикуван е на интернет страницата на РИОСВ-Пазарджик.

През 2013 г. от правото си на достъп до информация за състоянието на околната среда се възползваха 25 институции и фирми, 8 граждани и 5 неправителствени

организации. Всички заявители получиха исканата информация. Няма издадени решения за отказ. 18 от заявленията са свързани с упражняване на законови права и интереси, 13 – с процес на вземане на решения, свързани с опазване на околната среда, 3 – с контролната дейност на инспекцията (копия на документи за проведени процедури, на протоколи от замервания и водни проби, за постъпили в РИОСВ инвестиционни предложения в защитени зони от НАТУРА 2000), 3 – с отчетност на институцията и 1 – с изразходване на публични средства. Гражданите най-често се интересуват дали имотите им попадат в защитени зони или територии и от наложените от екологичното законодателство ограничения или забрани при трайното им ползване. Юридическите лица най-често се интересуват от издадени разрешителни документи, регистри, картен материал на имоти и концесионни площи, координати на лицензирани фирми и т.н. Интересът на неправителствения сектор е с приоритет издадени от РИОСВ решения и съгласувателни становища.

От месец февруари 2013 г. административният уеб-сайт на РИОСВ-Пазарджик е с нова визия. Актуализирането на информацията за потребителите е важна задача с постоянен срок за експертите, към която всички се отнасят отговорно. Регистрираните посещения на интернет страницата на инспекцията в годишен план са 34 361. В подниво „Последни новини” са публикувани 69 прессъобщения с резултати от контролната дейност, информация за важни природозащитни дати, за дейности и инициативи по информационните кампании, както и Доклад за състоянието на околната среда в област Пазарджик за 2012 г.

През 2013 г. РИОСВ-Пазарджик организира и реализира успешно дейности и прояви, заложи в програмата за участие в информационните кампании на МОСВ :

Участие в кампании - реализирани инициативи по повод отбелязването на :

1.Световен ден на влажните зони.

Експерти на РИОСВ- Пазарджик и БДЗП-Пловдив се включиха в отбелязването на Световния ден на влажните зони – 2 февруари в СОУ „Александър Чапай”– гр. Белово и СОУ „Д-р Петър Берон” – гр. Пазарджик.

Обобщение на резултати от януарското преброяване на водолюбивите птици във влажните зони на област Пазарджик и презентация на тема „Важни Рамсарски места в България” бяха на вниманието на учители и ученици от 6,7 и 9-ти клас в двете училища.

2.Световен ден на водата

С дискусия на тема „Водно сътрудничество” РИОСВ-Пазарджик стартира поредица от инициативи по повод Световния ден на водата - 22 март

В Регионалния инспекторат по образование се състоя награждаване на призьорите от областния конкурс за есе, стихотворение, постер, рисунка, картичка, макети, модели, и презентации на тема „Вода за живот“ в награди, осигурени от РИОСВ-Пазарджик.

На 20-ти март експерти на РИОСВ участваха в открит урок за уникалните свойства на водата с третокласници в СОУ „Д-р Петър Берон”, гр. Пазарджик. Третокласниците показаха сръчност и оригинално мислене в интерактивна игра и комикс и бяха поощрени с награди от РИОСВ-Пазарджик.

На 22 март бяха проведени моментни анализи на водите на река Марица при с. Габровица, с. Мененкьово и гр. Пазарджик. Освен експертите в пробовземането взеха участие над 80 ученици от СОУ „Александър Чапай” – Белово, Математическа гимназия „Иван Аксаков” и Професионална гимназия по строителство и архитектура – гр. Пазарджик.

3.Международен ден на биологичното биоразнообразие

Експерти на РИОСВ-Пазарджик участваха в открит урок, посветен на уникалното биоразнообразие на България, проведен с ученици от III-а клас на СОУ „Д-р Петър Берон”- Пазарджик. В центъра на вниманието бяха защитени животински, растителни видове и ендемити на територията, контролирана от РИОСВ - Пазарджик.

4.Световен ден на околната среда

На 5-ти юни експерти на РИОСВ-Пазарджик изнесоха първият открит урок в новооткритите зелени класни стаи на СОУ „Александър Иванов - Чапай”, гр. Белово. Темите: глобално затопляне, изменение на климата, парников ефект бяха коментирани с петокласници и шестокласници от училищата в гр. Белово и с. Мененкьово.

По повод Световния ден на околната среда 5-ти юни РИОСВ-Пазарджик подпомогна финансово издаването на аудиодиск със „Зелени приказки” на ученици от СОУ „Васил Левски” – гр. Велинград и направи дарение от специализирана литература, енциклопедии и информационни материали на читалището в с. Юнаците и на ОУ ”Отец Паисий”, с.Мененкьово.

5.Изнесен открит урок под наслов „За природата – сред природата”- пред 140 млади планинари – ученици от 1-ви до 7-ми клас в местността „Стъргоджи поляни” край с. Црънча. Темата: „Как РИОСВ-Пазарджик участва в опазването на билките - безценно природно богатство на България” – 03.07.2013 – организация, участие, изработка на идеен проект и предоставяне на школата по планинарство на 7 табели за онагледяване на туристически маршрути.

6.Европейска седмица на мобилността

Регистрирани на сайта на кампанията като участващи или подкрепящи кампанията 6 общини от област Пазарджик от общо 48 за страната. Регистрираха се общините: Панагюрище, Пазарджик, Пещера, Брацигово, Ракитово и Лесичово. Ден без автомобили организираха Панагюрище и Пазарджик.

Открит урок беше изнесен пред ученици от IV „а” и IV „б” клас от ОУ „Отец Паисий”, гр. Пазарджик на 18.09.2013г под наслов: „Какво научихме за въздуха от Флупи. Директорът на РИОСВ-Пазарджик подари светлоотразители на всички участници в инициативата на НУ”Отец Паисий” - „Мобилен без автомобил”

Бази данни и регистри , публикувани на сайта на РИОСВ-Пазарджик **Издадени от РИОСВ-Пазарджик - Решения, Разрешения, Одобрени Доклади и др.**

1. Постъпили Уведомления за инвестиционни намерения;
2. Съобщения на основание чл.39, ал.5 от Наредбата за ОС;
3. Обществени обсъждания на доклади по ОВОС;
4. Издадени Решения по ОВОС;
5. Издадени Становища по Екологична оценка;
6. Издадени Решения за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС;
7. Издадени Решения за преценяване на необходимостта и обхвата за Екологична Оценка;
8. Доклади от приключили комплексни проверки на оператори с издадени Комплексни разрешителни;
9. Доклади от приключили комплексни проверки на инвестиционни предложения с издадени Решения по ОВОС;
10. Доклади от приключили комплексни проверки извън ОВОС, инвестиционни намерения и Комплексни разрешителни;
11. Решения по оценка за съвместимост на планове, програми, проекти и инвестиц. предложения с предмета и целите на защитени зони;
12. Одобрени доклади за оценка на въздействие на инвест.предложения върху целите и предмета на опазване на защитени зони;
13. Издадени решения за прекратяване, спиране и възобновяване - ОВОС и ОС;
14. Издадени разрешения за дейности с отпадъци по чл.37;
15. Издадени регистрационни документи по реда на чл.12, ал.4 от ЗУО;

Публични регистри – РИОСВ-Пазарджик

1. Регистър на административните структури и на актовете на органите на изпълнителната власт;
2. Регистър на процедурите по ОВОС;
3. Регистър на процедурите по Екологична оценка;
4. Регистър на постъпилите Заявления по ЗДОИ и движението им;

2. Административно-наказателна отговорност и принудителни административни мерки

Анализ на санкционната дейност на РИОСВ- Пазарджик – през 2013г. са съставени 54 акта (АУАН) и издадени 41 наказателни постановления (НП). За сравнение, през 2012 г. са съставени 88 акта. По-малкият брой може да се обясни, от една страна със засилената дейност по превенция, осъществявана от експертите – даване на предписания и разясняване на ангажиментите и отговорностите на различните субекти във връзка с изискванията на екологичното законодателство. От друга страна постепенното привеждане на дейността на по-големите обекти в съответствие със законовите разпоредби през годините.

Във връзка с гореизложеното следва да се акцентира върху обстоятелството, че даваните от експертите предписания се изпълняват от задължените лица в значително по-голяма степен от предходната година. За сравнение : през 2012 г. са съставени 16 акта и издадени 16 НП за неизпълнени предписания, докато през 2013 г. такова нарушение е констатирано само в 6 случая. Едно от образуваните административнонаказателни производства е дори прекратено, защото е установено, че преди издаване на наказателното постановление даденото предписание е изпълнено и случаят може да се квалифицира като маловажен.

По две от образуваните административнонаказателни преписки през 2013 г. и три от образуваните през 2012 г. не са издадени наказателни постановления, поради маловажност на нарушението, на основание чл.28 от ЗАНН (за четири от тях), а две са прекратени, поради допуснати съществени процесуални нарушения още при съставяне на АУАН. В тези случаи са спазени императивните разпоредби на ЗАНН и действащите Вътрешни правила, като е отчетена и съдебната практика.

През 2013 г. се наблюдава по-висока събираемост на сумите от наложени с НП административни наказания. Събраните суми са общо в размер на 69 482лв. (8 710 лв. от глоби и 60 772 лв. от имуществени санкции). За сравнение през 2012г. събраната сума по този показател е в размер на 59 150 лв.

През годината са изпратени 48 преписки на НАП за образуване на изпълнителни производства за принудително събиране на неизпълнени в срок задължения по НП за обща сума 191 599 лв. (15 450 лв. от глоби и 176 149 лв. от имуществени санкции). При възникнал спор между НАП – ИРМ Пазарджик и РИОСВ-Пазарджик, относно отказ за събиране от органите на НАП на публични държавни вземания (по влезли в сила НП) срещу общини, е отправено писмо до Изпълнителния директор на НАП. В резултат на това, преписките по влезли в сила НП на Директора на РИОСВ-Пазарджик, по които длъжниците са общини, са приети за образуване на изпълнителни производства от органите на НАП – ИРМ Пазарджик.

Обжалвани са 9 от връчените НП (15 през 2012 г.) като и тук се наблюдава тенденция към намаляване броя на обжалване, във връзка с по-малкият брой съставени АУАН, съответно - издадени НП през годината. От тях едно НП, с което е наложено наказание „глоба” в размер на 500 лв. на физическо лице по ЗЧАВ е отменено. Едно НП, с което е наложено наказание „глоба” в размер на 2000 лв. на физическо лице по ЗУО е потвърдено и влязло в сила. Производствата по обжалване на 6 НП, с които са наложени наказания „имуществена санкция” (3 по ЗВ, 2 по ЗУО и 1 по ЗООС-КР) са висящи към момента, като някои чакат окончателното решение на Административния съд, а други - първоинстанционното решение. Едно НП, с което е наложено наказание „имуществена санкция” в размер на 30 000лв. на юридическо лице по ЗУО е потвърдено и влязло в сила.

През 2013 г. са оспорени общо шест административни акта на Директора на РИОСВ-Пазарджик по реда на АПК – пет по съдебен и един по административен ред. Три от образуваните дела са приключени в полза на РИОСВ-Пазарджик: едното оспорване е отхвърлено като неоснователно (решението е влязло в сила с окончателното произнасяне на ВАС), а другите две са прекратени с определения (влезли в сила след произнасяне на ВАС) като съответно са в сила и оспорените решения. Висящи са две дела: пред ВАС - едно административен характер дело по обжалвано решение на Административен съд-Пазарджик, с което е отменено и върнато за ново разглеждане решение на Директора на РИОСВ-Пазарджик; по другото дело очакваме влизане в сила или подаване в срок на касационна жалба срещу определение на Административен съд-Пазарджик, с което е прекратено образуваното производство. Един административен акт на Директора на РИОСВ-Пазарджик е оспорен по административен ред пред министъра на околната среда и водите. С решението си министърът оставя жалбата без разглеждане и производството е прекратено. Очакваме влизане в сила на решението или подаване в срок на жалба пред съда.

За периода 01.01.2013 г. – 31.12.2013 г. са наложени 3 санкции за замърсяване на води (две текущи и една еднократна) по реда на чл.69 и следващите от ЗООС в общ размер на 6 373 лв. Същият брой санкции са наложени и през 2012 г. Наложена еднократна санкция е обжалвана и е влязла в сила, след потвърждаването ѝ от съда. Отменени са две текущи санкции в размер на 303 лв. и 49 лв., поради прекратяване замърсяването на водите. Общият размер на получените суми от наложени по реда на чл.69 от ЗООС санкции е 69 614 лв.

През изтеклата година няма заповеди за налагане на принудителни административни мерки (ПАМ).

.Жалби и сигнали

Вид	Брой	Основателни (брой)	Неоснователни (брой)	Препратени по компетентност (брой)	Брой проверени обекти	Брой извършени проверки	Предприети мерки							
							Дадени предписания		Съставени актове (брой)	НП		Наложени санкции по чл.69		ПАМ
							Брой	Неизпълнени (брой)		Брой	Лева	Брой	Лева	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>	<i>14</i>	<i>15</i>
Жалби	37	15	20	2	38	48	41	1	4	4	5 600	0	0	0
Сигнали	47	21	26	8	39	43	22	0	3	3	11 000	0	0	0
Общо	84	36	46	10	77	91	63	1	7	7	16600	0	0	0

Политики по околна среда на местно ниво

Политиката по околна среда на регионално ниво, следва политиката по околна среда на национално ниво, а именно:

Оперативна програма по околна среда, направление „ВОДИ“:

- В момента на територията на РИОСВ-Пазарджик има изградена само една ГПСОВ в гр.Пазарджик.

Технологичната схема не позволява отстраняването на азота и фосфора в състава на отпадъчните води и по тази причина Община Пазарджик е сключила договор с МОСВ по Оперативна програма „Околна среда” за реконструкция и модернизация на ГПСОВ Пазарджик.

- Проектна готовност за изграждане на ГПСОВ имат и всички агломерации над 10 000 екв. жители: Велинград, Пещера, Панагюрище, с невъзможност да се спази срока за изграждане, съгласно договора за присъединяване към ЕС - Директива 91/271/ЕЕС, изм. с Директива 98/15/ЕЕС (Наредби 6 и 7).

- Проектна готовност имат и агломерации от 2000 до 10 000 екв. жители: Батак, Брацигово, Белово и Септември. Повечето от общините са кандидати за бенефициенти по различни програми.

Общински програми по околна среда:

Общинските програми по направление „Води”, са насочени към продължаване подобряване на инфраструктурата на населените места и кандидатстване като бенефициенти.

Община	Разработена (година)	Период на действие (от-до)	Брой изпълнени мерки по плановете и програмите	Не е разработена
1.	2.	3.	4.	5.
Пазарджик	ПООС- 2000г., последна актуализация - 2011г.	2011-2015г.	-	В процес на актуализация
Батак	2009г.	2009-2013г.	31	
Белово	2012г.	2012 – 2016г.	В процес на изпълнение	
Брацигово	2008г.	2008 - 2013 г.	6	
Велинград	2004г.			Не е разработена
Панагюрище	2011г.	2011 – 2015г.	-	
Пещера	2009г.	2009 – 2013 г.	4	
Лесичово	2009г.	2008 - 2013г. – актуализирана		
Ракитово	2009г.	2009 – 2013 г.	3	
Септември	2006г.- последна актуализация – 2013г.	2013 – 2018 г.		03.2013г. – предстои приемане от Общ. Съвет
Стрелча	2011г.	2011 – 2015 г.	-	

Стратегии, планове и програми, които се изпълняват в областта на опазване на околната среда

Община	Наименование на документа	Приет (година)	Период на действие(от-до)	Брой изпълнени мерки по плановете и програмите
1.	2.	3.	4.	5.
Пазарджик	Програма за управление на дейностите по отпадъците	2009г.	2009 – 2013г.	9 Изготвя се регионална ПУДО – на 9 общини
Пазарджик	Общинска програма за управление на КАВ	2010г.	2010 – 2014г.	10
Батак	Програма за управление на дейностите по отпадъците	2008г.	2008-2013г.	-
Белово	Програма за управление на дейностите по отпадъците	2007г.	2007- 2013г.	-
Велинград	Програма за управление на дейностите по отпадъците	2010г.	2010 – 2014г.	27
Велинград	Общинска програма за управление на КАВ	2011г.	2011– 2014г.	15
Панагюрище	Програма за управление на дейностите по отпадъците /актуализирана/	2011г.	2011 – 2015г.	15
Панагюрище	Общинска програма за управление на КАВ /актуализирана /	2011г.	2011 – 2014г.	13
Пещера	Програма за управление на дейностите по отпадъците /актуализирана/	2009г.	2008 - 2013г.	-
Пещера	Актуализирана програма за управление на качеството на атмосферния въздух на Община Пещера	2011г.	2011-2014г.	-
Пещера	План за развитие на Община Пещера	2008г.	2007-2013г.	Мерките са дългосрочни
Пещера	Програма за управление на утайките от пречистване на отпадъчни води в ПСОВ-гр. Пещера и с. Капитан Димитриево	2009г.	2010-2015г.	

Лесичово	Програма за управление на дейностите по отпадъците	2009г.	2008-2013г.	-
Ракитово	Общинска програма за опазване на околната среда	2009г.	2009-2013г.	3
Ракитово	Програма за управление на дейностите по отпадъците	2010г.	2008-2013г.	-
Септември	Общинска програма за опазване на околната среда	2013 – 2018г.	03.2013г. – престои приетото решение от Общ. съвет	
Септември	Програма за управление на дейностите по отпадъците	2009 г.	2008– 2013г.	17
Стрелча	Програма за управление на дейностите по отпадъците	2011г.	2011-2015г.	5
Стрелча	Общински план за развитие	2007г.	2007–2013г.	9
Стрелча	Наредба за изграждане и опазване на зелената система на общ. Стрелча	2012г.		17
Стрелча	Програма ЗА - Управление на община Стрелча с раздел околна среда	2011г.	2011-2015г.	8

V. Изпълнявани проекти/ обекти с екологично значение

Изпълнение на инфраструктурни проекти за изграждане и развитие на необходимата инфраструктура за събиране, пречистване и отвеждане на отпадъчните води:

- община Панагюрище : „Интегриран инвестиционен проект В и К Панагюрище”. Изграждане на ВиК и ПСОВ - в процес на изпълнение;

- община Пещера : „Модернизация на интегрирания воден цикъл на гр. Пещера”, „Доизграждане и рехабилитация на съществуващата водоснабдителна и канализационна мрежа и изграждане на ПСОВ, гр. Пещера”. Приключиха СМР по доизграждане и рехабилитация на съществуващата водоснабдителна и канализационна мрежа, подписан е Акт №16. Предстои изграждане на ГПСОВ, с пусков срок - септември 2014 г.;

- община Пещера: „Реконструкция и рехабилитация на ВиК мрежата на с. Радилово и с. Капитан Димитриево и изграждане на ПСОВ в с. Капитан Димитриево”. Изпълнени са СМР по доизграждане и рехабилитация на ВиК мрежата в двете села;

- община Велинград: „Строителство, реконструкция и рехабилитация на ВиК мрежи и съоръжения в с. Биркова, с. Враненци и с. Горна Дъбева - община Велинград”. Работните проекти са в процес на изпълнение.

- община Велинград: „Строителство, реконструкция и рехабилитация на В и К мрежи и съоръжения в с. Грашево, община Велинград”. В процес на изпълнение.
- община Ракитово: „Изграждане на канализационна мрежа и ПСОВ за отпадни води, доизграждане, реконструкция и рехабилитация на водоснабдителната мрежа на гр. Ракитово”. Изпълнението е на етап - прединвестиционно проучване.
- община Септември : „Интегриран ВиК проект” - в процес на изпълнение.
- община Батак : „Изграждане на канализация и водопровод /400 м/, с.Нова махала , община Батак”. Проектът е изпълнен.

Няма обекти, заустващи отпадъчни води в повърхостни водни тела, включени в плана за контрол през 2013 година, на които да не е извършена проверка, като на някои са извършени повече проверки от заложените. Това основно се отнася за по-големите обекти с висок рисков потенциал : „ЗХ Белово”АД, гр.Белово, „Дуропак Тракия” АД, гр. Пазарджик, „Биовет” АД, гр. Пещера и „Асарел Медет” АД, гр. Панагюрище.

Оперативна програма Околна среда, направление „Отпадъци”:

По проект „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Панагюрище”, след проведени обществени поръчки са избрани изпълнители за следните дейности: на строително-монтажните работи, за доставка на машини и съоръжения и обучение на персонала, както и на съдове и техника за транспортиране и разделно събиране на "зелени" отпадъци. Провежда се обществена поръчка за избор на изпълнител за извършване на одит по проекта. Изпълнението на строително-монтажните работи и доставка се очаква да приключи до 31.12.2014 г.

Един от важните, но все още нереализирани екологични проекти в област Пазарджик е изграждането на Регионална система за управление на отпадъците – регион Пазарджик. Проектът включва : изграждане на регионално депо за отпадъци в землището на с. Алеко Константиново и претоварна станция в гр. Ракитово. Бенефициенти са 9 общини. В момента проектът е на Първи етап - изграждане на „Регионално депо за неопасни отпадъци-регион Пазарджик, клетка 1 - съпътстваща инфраструктура”. Подготвя се изискуемата документация за кандидатстване пред ПУДООС. Подписани са Договори за изготвяне на : Инвестиционен проект в работна фаза, Оценка на съответствието на работен проект, изготвяне на Заявление за КР и класификация на отпадъците, изготвяне на Регионална програма за УО и Инвестиционна програма за УО. До края на месец март 2014 г. се очаква да бъде готов работният проект. За реализиране на първия етап на проекта – изграждане на първата клетка на регионалното депо е осигурено финансиране от 12 милиона лева. Строителните дейности се очаква да стартират до края на 2014 г.

През 2013 година 11-те общински администрации в област Пазарджик разработиха и внесоха за одобрение и финасиране по различните оперативни програми над 100 проекта. Реализирането им ще даде съществен принос към **подобряване** състоянието на компонентите и факторите на околната среда в региона, а оттам и на качеството на живот на населението на област Пазарджик.

Изпълнявани проекти/ обекти с екологично значение

Наименование на проекта	Кратка характеристика	Източници на финансиране	Стойност на проекта	Етап на изпълнение
1	2	3	4	5
„Изпълнение на дейности по устойчиво управление на резервати „Купена”, „Мантарица”, „Беглика” и „Дупката” по Оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г.”	Изготвяне на планове за управление за всеки от четирите резервата на територията на РИОСВ-Пазарджик; благоустрояване на пътеките за посетители в тях; създаване на интернет сайт за 4-те резервата.	Европейския фонд за регионално развитие и национално съфинансиране от държавния бюджет на Република България	415 000,00 лв.	Проведена е обществената поръчка и е сключен договор с победителя за най-важната дейност по проекта - изготвяне на планове за управление; предстои провеждане на обществената поръчка за изпълнител на благоустрояването на пътеките.
Пазарджик-„Подобряване и реновиране на градската среда на територията на Община Пазарджик” ДОГОВОР № BG161PO001/1.4-09/2012/002	Планиране на градското развитие чрез изработване на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на гр. Пазарджик за устойчиво развитие на града с времеви хоризонт 2014-2020г., за повишаване качеството на живот, екологичните условия и физическата среда в града и прилежащия агломерационен ареал, като част от по-широкообхватна стратегия за икономическо, социално и екологично развитие	ОП"Регионално развитие"	8 800 402.25 лева - обща стойност на допустими разходи , от които 4 433 431,48 лв. от ОП „Регионално развитие” и 233 338,50 лева задължителен собствен финансов принос на Община Пазарджик	На 10.06.2013 г. Община Пазарджик подписа Договор № BG161PO001/1.4-09/2012/002 за безвъзмездна финансова помощ с МРР по ОП „Регионално развитие” за финансиране на проекта

<p>Пазарджик - Разширение на ПСОВ за отстраняване на биогенни елементи за азот и фосфор, рехабилитация и разширение на ВиК мрежа на гр. Пазарджик</p>	<p>Подготвителни и инвестиционни дейности за разширяване на ПСОВ гр. Пазарджик за отделяне на биогенни елементи азот и фосфор от отпадъчна вода на съществуващ ПСОВ; рехабилитация на съществуваща канализационна мрежа за отвеждане на отпадъчните води от южната промишлена зона към ПСОВ, изграждане на нови облекчителни клонове за отвеждане на дъждовните водни количества към р. Марица; изграждане на нова канализационна мрежа, с цел присъединяване на нови жители; рехабилитация на съществуващата водопроводна мрежа по трасето, по което се полага канализационна инфраструктура</p>	<p>ОП”Околна среда” Обща стойност на проекта: Европейско съфинансиране, чрез Кохезионния фонд: Национално съфинансиране:</p>	<p>49 822 725,34 лв. 39 858 180,27 лв. 9 964 545,07 лв.</p>	<p>Начална дата на проекта: 14.09.2011г., Крайна дата на проекта: 14.09.2015г.</p>
<p>Пазарджик - „Регионална система за управление на отпадъците – регион Пазарджик”</p>	<p>Изграждане на регионално депо за отпадъци в землището на с.Алеко Константиново и претоварна станция в Ракитово. Бенефициенти са 9 общини. Първи етап - изграждане на «Регионално депо за неопасни отпадъци- регион Пазарджик, клетка 1 съпътстваща инфраструктура». Подготвя се изискуемата документация за кандидатстване. Подписани са Договори за изготвяне на: Инвестиционен проект в работна фаза, Оценка на</p>	<p>ПУДООС ОП”ОС 2014-2020г”</p>		<p>Подготовка на изискуемата документация за кандидатстване за финансиране от ПУДООС</p>

	съответствието на работен проект, изготвяне на Заявление за КР и класификация на отпадъците, Изготвяне на Регионална програма за УО и Инвестиционна програма за УО. II етап - кандидатстване за финансиране по ОП»ОС 2014-2020г» за изграждане на съоръжения за предварително третиране на отпадъците.			
Пазарджик - „Поддържане и ремонт на сфетофарни уредби на територията на гр.Пазарджик и с.Звъничево през 2014г.”	Поддържане и ремонт на сфетофарните уредби на 32 улици и булеварди в гр. Пазарджик и в с. Звъничево	Община Пазарджик	3 664лв. Без ДДС	Стартирал на 30.12.2013г.Срок за изпълнение - 30.12.2014г.
Пазарджик - „Вертикална планировка, външни и Ел. и ВиК връзки и други строителни дейности в и обслужващи общински сгради в УПИ XIX и XVII в кв.2а и УПИ I – 1036,1037 в кв.83б, гр. Пазарджик и УПИ XIV – 138 в кв.20, с.Звъничево, включващо: топлоизолация, ВиК присъединяване, външен тротоар, осветелни и др.	Строителни дейности в и обслужващи общински сгради в УПИ XIX и XVII в кв.2а и УПИ I – 1036,1037 в кв.83б, гр. Пазарджик и УПИ XIV – 138 в кв.20, с.Звъничево, включващо: топлоизолация, ВиК присъединяване, външен тротоар, осветелни и др.	Община Пазарджик	59763,02 без ДДС	Стартирал на 19.12.2013г. Срок на изпълнение: 45 календарни дни, считано от 19.12.2013г.
Пазарджик - „Изпълнение на строително-монтажни работи в прогимназия „Асен Златаров” в с.Черногорово, община Пазарджик, във връзка с оптимизиране на училищната мрежа за 2013-2014г”	Строително-монтажни работи в прогимназия „Асен Златаров” в с.Черногорово: ремонт на покрив, препокриване на покрив, доставка и монтаж на водосточни тръби, доставка и монтаж на PVC дограма, топлоизолация на външни стени и др.	Община Пазарджик	70710,96лв. без ДДС	Стартирал на 16.12.2013г. Срок на изпълнение: 240 календарни дни, считано от дата на възлагателно писмо

Пазарджик - "Текущ ремонт на помещения в общинска сграда в УПИ IV, кв.140 по плана на гр.Пазарджик"	Текущ ремонт на помещения в общинска сграда в УПИ IV, кв.140 по плана на гр.Пазарджик, включващ: вътрешен ремонт и ремонт на ВиК	Община Пазарджик	57944,72 лв. без ДДС	Стартирал на 26.11.2013г. Срок на изпълнение: 40 календарни дни, считано от 26.11.2013г.
Пазарджик - „Ремонт на читалище Виделина- гр.Пазарджик	Ремонт на читалище Виделина- гр.Пазарджик, включващо: монтиране на окачен таван, шпакловка, грундиране, боядисване на стени и др.	Община Пазарджик	5376,96 лв. без ДДС	Стартирал на 13.11.2013г. Срок на изпълнение: 30 работни дни, считано от 13.11.2013г.
Пазарджик - Ремонт в ЦДГ "Върбица"- гр. Пазарджик	Ремонт в ЦДГ "Върбица"- гр. Пазарджик, включващ: ремонт на покрив-полагане на битомен грунд, изкърпване на хидроизолация, вътрешен ремонт-шпакловка, грундиране, боядисване	Община Пазарджик	8495,94. лв. без ДДС	Стартирал на 13.11.2013г. Срок на изпълнение: 30 работни дни, считано от 13.11.2013г.
Пазарджик - Текущ ремонт на покрив- високо тяло и зала за балет на читалище "Христо Ботев", гр.Пазарджик	Текущ ремонт на покрив- високо тяло и зала за балет на читалище "Христо Ботев", гр. Пазарджик, включващ: ремонт на покрив и шпакловка, грундиране, боядисване на балетна зала и др.	Община Пазарджик	3695,05 лв. без ДДС	Стартирал на 01.11.2013г. Срок на изпълнение: 10 работни дни, считано от 01.11.2013г.
Пазарджик - "Газифициране на сграда за интегрирани услуги за деца от 0 до 7 години и родителите им от уязвими и рискови групи"	Газифициране на сграда за интегрирани услуги за деца от 0 до 7 години и родителите им от уязвими и рискови групи	Община Пазарджик и „Овергаз Юг” АД		70 работни дни
Пазарджик - "Текущ ремонт на общинска сграда в УПИ IV- 623 в кв.75 по плана на гр.Пазарджик"	Текущ ремонт на общинска сграда в УПИ IV- 623 в кв. 75 по плана на гр. Пазарджик, включващ: доставка, монтаж на PVC дограма, изкърпване на мазилка около врати и прозорци и др.	Община Пазарджик	8400,40 лв. без ДДС	Стартирал на 28.10.2013г. Срок на изпълнение: 20 работни дни, считано от 28.10.2013г.

Пазарджик - "Ремонт на детска градина /източно крило/ и преустройство в ЦНСТ за лица с умствена изостаналост с. Хаджиево"	Ремонт на детска градина /източно крило/ и преустройство в ЦНСТ за лица с умствена изостаналост с. Хаджиево, включващ: окачен таван, доставка, монтаж на PVC дограма, облицовка с гипсокартон на метална облицовка, направа на алея, ремонт на ВиК, ЕЛ, канализация и др.	Община Пазарджик	14696,60 лв. без ДДС	Стартирал на 25.10.2013г. Срок на изпълнение: 60 календарни дни, считано от 25.10.2013г.
Пазарджик - "Ремонт на IV-класна пътна мрежа PAZ1125, Пазарджик-Главиница- Алеко Константиново-Црънча /III-3706/"	Ремонт на IV-класна пътна мрежа PAZ1125, Пазарджик-Главиница- Алеко Константиново-Црънча /III-3706/" , включващ участъци с ръчно възстановяване на асфалтовата настилка и участъци с машинно изкърпване на асфалтовата настилка	Община Пазарджик	единични цени в размер до 257 035,00	Стартирал на 15.10.2013г. Срок на изпълнение: 12 календарни дни, считано от 15.10.2013г.
Пазарджик - "Текущ ремонт на покрива на Информационен център в кв.Изток, гр.Пазарджик"	"Текущ ремонт на покрива на Информационен център в кв. Изток, гр. Пазарджик", включващ: почистване, полагане на битомен грунд, хидроизолация	Община Пазарджик	3260,40 лв. без ДДС	Стартирал на 30.09.2013г. Срок на изпълнение: 10 работни дни, считано от 30.09.2013г
Пазарджик - "Аварийна подмяна на част от водопровод по улична мрежа на с. Паталеница"	Аварийна подмяна на част от водопровод по улична мрежа на с. Паталеница	Община Пазарджик	39796,43 лв. без ДДС	Стартирал на 27.09.2013г. Срок на изпълнение: 45 работни дни, считано от 27.09.2013г
Пазарджик - "Изготвяне на Проект на котелно на природен газ за нуждите на Дом за стари хора "Г. Кръстевич"	Изготвяне на Проект на котелно на природен газ за нуждите на Дом за стари хора "Г. Кръстевич" гр.	Община Пазарджик	2650,00 лв. без ДДС	Стартирал на 20.09.2013г. Срок на изпълнение: 20 календарни дни, считано от 20.09.2013г
Пазарджик - "Смяна на водогреен котел за отоплителна инсталация на ОДЗ "Ю. Гагарин" гр.Пазарджик"	"Смяна на водогреен котел за отоплителна инсталация на ОДЗ "Юрий Гагарин" гр. Пазарджик"	Община Пазарджик	10433,39 лв. без ДДС	Стартирал на 18.09.2013г. Срок на изпълнение: 20 календарни дни, считано от 18.09.2013г

Пазарджик - "Ремонт на покрив на Младежки дом гр.Пазарджик"	"Ремонт на покрив на Младежки дом гр. Пазарджик"	Община Пазарджик	40159,91 лв. без ДДС	Стартирал на 28.08.2013г. Срок на изпълнение: 45 работни дни, считано от 28.08.2013г
Пазарджик - "Изпълнение на обект: "Улица с ос.т. 1027Б до ос.т. 1325Ж по плана на гр.Пазарджик"	Изпълнение на обект: "Улица с ос.т. 1027Б до ос.т. 1325Ж по плана на гр. Пазарджик"	Община Пазарджик	82171,18 лв. без ДДС	Стартирал на 14.08.2013г. Срок на изпълнение: 120 календарни дни, считано от 14.08.2013г
Пазарджик - "Благоустройство на градинката пред банка ОББ, гр. Пазарджик"	Благоустройство на градинката пред банка ОББ, гр. Пазарджик", включващ част ЕЛ, ВиК, озеленяване	Община Пазарджик	53096,50 лв. без ДДС	Стартирал на 13.08.2013г. Срок на изпълнение: 45 календарни дни, считано от 13.08.2013г
Пазарджик - "Строителни дейности с цел- възстановяване, ремонт и поддръжка на обекти, съоръжения към тях и прилежащи площи, в гр.Пазарджик и населените места от територията на общината"	Строителни дейности с цел- възстановяване, ремонт и поддръжка на обекти, съоръжения към тях и прилежащи площи, в гр.Пазарджик и населените места от територията на общината	Община Пазарджик	264000 лв. без ДДС	Стартирал на 26.07.2013г. Срок на изпълнение: 1 календарна година, считано от 27.07.2013г
Пазарджик - „Ремонт на обществени сгради в гр. Пазарджик” : на спортна зала „Васил Левски””, на сп. зала „Мадост” и на Дневен център за деца с увреждания „Вяра, Надежда и Любов””	Ремонтът на тези обществени сгради в град Пазарджик включва: доставка, монтаж на PVC дограма, фасадна топлоизолация;	Община Пазарджик	156981,20 лв. без ДДС	Стартирал на 19.07.2013г. Срок на изпълнение: 120 календарни дни, считано от 19.07.2013г
Пазарджик - "Текущ ремонт на ЦДГ "Детелина" с.Паталеница"	Текущ ремонт на ЦДГ "Детелина" с. Паталеница, включващ доставка, монтаж на PVC дограма, , ремонт покрив и др.	Община Пазарджик	26896,56 лв. без ДДС	Стартирал на 08.07.2013г. Срок на изпълнение: 30 работни дни, считано от 01.08.2013г
Пазарджик - "Текущ ремонт на ЦДГ "Зорница" с.Говедаре"	Текущ ремонт на ЦДГ "Зорница" с. Говедаре, включващ: ВиК, доставка и монтаж на PVC стъклопакет и др.	Община Пазарджик	16791,85 лв. без ДДС	Стартирал на 08.07.2013г. Срок на изпълнение: 30 работни дни, считано от 02.09.2013г

Пазарджик - "Текущ ремонт ЦДГ "Радост" с. Хаджиево"	Текущ ремонт ЦДГ "Радост" с. Хаджиево, включващ: ЕЛ, ВиК, доставка и монтаж на РВС дограма и др.	Община Пазарджик	17364,56 лв. без ДДС	Стартирал на 28.06.2013г. Срок на изпълнение: 30 работни дни, считано от 28.06.13г
Пазарджик - "Текущ ремонт на НУ "Кирил и Методий"- с.Черногорово"	Текущ ремонт на НУ "Кирил и Методий"- с. Черногорово, включващо: ремонт на покрив, шпакловка, боядисване и др.	Община Пазарджик	26155,83 лв. без ДДС	Стартирал на 10.06.2013г. Срок на изпълнение: 45 работни дни, считано от 10.06.13г
Пазарджик - "Текущ ремонт на покрива на читалище "Н. Вапцаров" гр. Пазарджик"	Текущ ремонт на покрива на читалище "Н. Вапцаров" гр.Пазарджик	Община Пазарджик		Стартирал на 19.03.2013г. Срок на изпълнение: 15 работни дни, считано от 19.03.13г
Почистване на нерегламентирани сметища в община Панагюрище	Почистване на образуваните нерегламентирани сметища в населените места на общината	Общински бюджет	14 000	Изпълнено
Панагюрище - "Почистване на нерегламентирани сметища в община Панагюрище	Почистване на образуваните нерегламентирани сметища в населените места на общината.	Общински бюджет	16 000,00	Изпълнено
Панагюрище - "Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион "	Изграждане на регионално депо Панагюрище	БФП и общински бюджет	18 299 654,65	В процес на изпълнение
Панагюрище - "Интегриран инвестиционен проект ВиК"	Изграждане на ВиК и ПСОВ	БФП и общински бюджет	57 042 341,54	В процес на изпълнение
Панагюрище - "Озеленяване"	Засаждане на 220 дървета на ул. "Ген. Дендевил", "павел Хаджисимеонов, "Г. Бенковски" и "Ген. Георги Момеков"	Общински бюджет	15 000	Изпълнено
Панагюрище - "За чиста околна среда"	Затревяване, засаждане на дървета, оформяне на алеи и кът за отдих	ПУДООС	9 500	Изпълнено
Панагюрище - "Подобряване на жизнената среда - създаване на кът за отдих и изграждане на детски кът "	Затревяване, зацветяване, засаждане на дървета и монтиране на детски съоръжение и пейки	ПУДООС	9 535	Изпълнено

Панагюрище - "Ремонт и изкърпване на улици"	1 872 метра ремонт и изкърпване на улици в гр. Панагюрище и 2 285 метра по селата	Общински бюджет	370 000	Изпълнено
Панагюрище - "Ремонт на тротоарна настилка"	По улици: Павел Хаджисимеонов, Петко Мачев, Георги Бозаджиев, Нистор Ружеков, Стоил Финджеков, Пенчо Славейков и Сергей Румянцев	Общински бюджет		Изпълнено
Панагюрище - "Благоустройство на кв. Младост - II част"	Изграждане на тротоарна настилка, зелени площи и създаване на детска площадка	Общински бюджет	110 000	Започнато през 2012 г., изпълнено през 2013 г.
Панагюрище - "Благоустройство на улици"	В гр. Панагюрище и по селата - с. Оборище, с. Попинци, с. Баня, с. Поибрене, с. Елшица и с. Бъта.	Общински бюджет	302 000	Изпълнено
Пещера - Модернизация на интегрирания воден цикъл на гр. Пещера- Доизграждане и рехабилитация на съществуваща водоснабдителна и канализационна мрежа и изграждане на ПСОВ	В рамките на проекта е предвидена рехабилитация на 17 км водопроводна мрежа, доизграждане и реконструкция на 21 км канализационна мрежа и изграждане на ПСОВ в гр. Пещера	ОП "Околна среда 2007-2013г." Финансираща институция : МОСВ, Дирекция "Кохезионна политика за околна среда"	26 211 000.00 лв.	Приключени са СМР по доизграждането и рехабилитацията на ВиК мрежата в гр. Пещера, подписан е Акт 15 и са входирани документи за Акт 16
Пещера - Реконструкция и рехабилитация на ВиК мрежа в с. Радилово и с. Капитан Димитриево	В рамките на проекта е предвидена рехабилитация на 28 км водопроводна мрежа, доизграждане и реконструкция на 19 км канализационна мрежа и изграждане на ПСОВ в с. Капитан Димитриево	ОП "Развитие на селските райони 2007-2013г." Мярка 321 Финансираща институция : МЗХ, Държавен фонд "Земеделие"	17 546 296.00 лв.	Приключени са СМР по доизграждането и рехабилитацията на ВиК мрежата в двете села
Пещера - Повишаване на енергийната ефективност на ОДЗ "Иглика"	В рамките на проекта е предвиден ремонт и реконструкция на сградата на ОДЗ "Иглика", гр. Пещера, като СМР включват подмяна на съществуващата дограма с PVC, саниране на сградата, вътрешно саниране на тавани, подмяна на осветителни тела и изграждане на отоплителна и газова инсталация	Международен фонд Козлодуй (2010-2013г.)	373 840.36 лв.	Приключени са СМР

Ракитово - "Изграждане на канализационна мрежа и ПСОВ за отпадни води, доизграждане, реконструкция и рехабилитация на водоснабдителната мрежа на гр. Ракитово"	"Изграждане на канализационна мрежа и ПСОВ за отпадни води, доизграждане, реконструкция и рехабилитация на водоснабдителната мрежа на гр. Ракитово"	ОП"Околна среда"		ПИП
Ракитово - "За чиста околна среда - Обичам природата и аз участвам"	"Ракитово - място за спорт, туризъм и още нещо"	МОСВ - ПУДООС	10 000 лв.	Реализиран
Ракитово - "Устойчиво управление на горите"	Устойчиво управление на горите и опазване на околната среда чрез изграждане на противопожарна кула в землището на гр. Ракитово	ДФ "Земеделие"		В процес на изпълнение
Ракитово- "Възстановяване на горския потенциал"	"Възстановяване на горския потенциал и въвеждане на превантивни дейности"	Мярка 226 -Програма за развитие на селските райони - 2007-2013г.		В процес на изпълнение
Стрелча - „Укрепване бреговете на река Стрелчанска Луда Яна”	"Изграждане на подпорни стени по протежението на 220м по двата бряга на реката, за да се предотврати вредното въздействие на водите на реката"	ОП"Регионално развитие"	978 999,96 лв	Завършен - декември 2013г.
Стрелча - „Реконструкция и подмяна на външен довеждащ водопровод и реконструкция и доизграждане на Помпена станция за водоснабдяване на с.Свобода”	Реконструкция и подмяна на външен довеждащ водопровод и реконструкция и доизграждане на Помпена станция за водоснабдяване, както и подмяна на вътрешна водопроводна мрежа в с. Свобода	Програма за Развитие на селските Райони (ПРСР)	2 807 862,00 лв	Ще бъде финализиран до края на м. март 2014г.
Стрелча - "Реконструкция и изграждане на съоръжение за гасене на горски пожари в община Стрелча”	Реконструкция на язовирните сктени и изграждане на съоръжение за гасене на пожари за язовирите „Калаващица”, „Марков камък” и „Спасовица”	ПРСР	292 227,52 лв	Поетапно извършване на предвидените работи за трите язовира

Стрелча - „Реконструкция и изграждане на ефективно енергоспестяващо и екологично улично осветление на община Стрелча”	Подмяна на наличните осветителни стълбове и осветителни тела с ЛЕД-осветителни тела, както и разширяване мрежата от осветени улици на територията на цялата община	ПРСР	1 980 723,50 лв	Поетапно извършване на предвидените работи за отделните селища
Стрелча - „Подобряване на енергийната ефективност на общински и образователни институции”	Подмяна на наличните радиатори и вътрешната отоплителна система, изграждане на термоизолация, подмяна на дограмата на ЦДГ и НУ в гр.Стрелча.	Фонд "Козлодуй"	615 870,00 лв	Ще бъде финализиран до 20.03.2014г
Лесичово - "Подобряване енергийната ефективност на ЦДГ "Слънчище" с. Калугерово и ОУ "Кочо Честименски" с. Динката"	Намаляване на емисиите парникови газове на територията на община Лесичово посредством подобряване енергийната ефективност на общинската образователна инфраструктура	Оперативна програма "Регионално развитие" 2007 - 2013г.	751 308,44 лв. Собствен принос на общ. Лесичово - 15 % от общата стойност	Реализиран проект
Лесичово - "Предотвратяване на наводненията по коритото на река Тополница община Лесичово"	Ограничаване и максимално предотвратяване на рисковете за здравето на населението и околната среда в общината чрез изграждане и укрепване на дребномащабни инфраструктурни съоръжения за предотвратяване на наводнения	Оперативна програма "Регионално развитие" 2007 - 2013г.	879 798,99 лв. Собствен принос - 5 % от общата стойност	Реализиран проект
Лесичово - "Насърчаване на туристическата атрактивност на община Лесичово и развитие на устойчив и интегриран селски туризъм"	Целта на проекта е насърчаване на туристическата атрактивност на община Лесичово и развитие на устойчив и интегриран селски туризъм.	Програма за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г. по Мярка 313 "Насърчаване на туристическите дейности"	82 054,00 лв.	Реализиран проект

Лесичово - "Въвеждане мерки за енергийна ефективност в ЦДГ Лесичово, община Лесичово"	Намаляване на емисиите парникови газове на територията на община Лесичово чрез подобряване енергийната ефективност на общинската образователна инфраструктура.	Международен фонд "Козлодуй"	141 610 лв.	В процес на реализация
Лесичово - "Въвеждане мерки за енергийна ефективност в Административна сграда на община Лесичово"	Намаляване на емисиите парникови газове на територията на община Лесичово, посредством подобряване енергийната ефективност на общинската инфраструктура.	Международен фонд "Козлодуй"	134 480 лв.	В процес на реализация
Лесичово - "Реконструкция и рехабилитация на техническата инфраструктура на община Лесичово"	Решава проблемите във водоснабдителната система чрез рехабилитация на част от вътрешната водоснабдителна мрежа на селото чрез реконструкция и модернизация на изградените системи	"Програма за развитие на селските райони 2007 - 2013г."	5 775 958,00 лв.	В процес на реализация
Лесичово - "Намаляване на емисиите парникови газове на територията на община Лесичово"	Намаляване на емисиите парникови газове на територията на община Лесичово, посредством подобряване на енергийната ефективност на ОУ "Христо Ботев" с. Церово и ОУ " Христо Ботев" с. Калугерово	"Национален доверителен екофонд" (НДФЕ)	232 867,78 лв.	В процес на реализация
Лесичово - "Въвеждане мерки за енергийна ефективност в ДВФУ - Щърково, община Лесичово"	Намаляване на емисиите парникови газове на територията на община Лесичово, посредством внедряването на мерки за енергийна ефективност в ДВФУ „Св.Петка” с.Щърково	"Национален доверителен екофонд" (НДФЕ)	232 867,78 лв.	В процес на реализация
Лесичово - "Създаване на кът за краткотраен отдих в с. Лесичово, община Лесичово"	Подобряване условията на околната среда и създаване на добри условия за краткотраен отдих на населението.	"Програма за развитие на селските райони 2007 - 2013г."	24 310,58 лв.	В процес на реализация

Лесичово - "Реконструкция и рехабилитация на водопроводна мрежа и общински пътища в община Лесичово"	Подобряване условията за живот на населението чрез осигуряване на достъп до качествена водопроводна мрежа и пътна инфраструктура в общината	"Програма за развитие на селските райони 2007 - 2013г.", Мярка 321 "Основни услуги за населението и икономиката в селските райони"	5 867 367,71 лв.	Подаден проект за финансиране
Лесичово - "Благоустройство и реконструкция на пощади, паркове и улична мрежа в село Калугерово и Церово -община Лесичово"	Подобряване на инфраструктура и средата на живот в района чрез благоустройство и реконструкция на места за отдих	"Програма за развитие на селските райони 2007 - 2013г.", Мярка 322 "Обновяване и развитие на населените места"	1 948 044,77 лв.	Подаден проект за финансиране
Лесичово - „Изграждане на екопътека с. Лесичово – местност „Римски мост”	Насърчаване на туристическата атрактивност на община Лесичово и развитие на устойчив и интегриран селски туризъм	"Програма за развитие на селските райони 2007 - 2013г.", Мярка 313 "Насърчаване на туристическите дейности"	386 120,54 лв.	Подаден проект за финансиране
Лесичово - „Изграждане на екопътека местност „Кръстопътя” – с. Церово”	Насърчаване на туристическата атрактивност на община Лесичово и развитие на устойчив и интегриран селски туризъм	"Програма за развитие на селските райони 2007 - 2013г.", Мярка 313 "Насърчаване на туристическите дейности"	338 289,59 лв.	Подаден проект за финансиране
Лесичово - Изграждане на екопътека „Ибрямова чешма”, с. Боримечково – местност „Паша дол”	Насърчаване на туристическата атрактивност на община Лесичово и развитие на устойчив и интегриран селски туризъм	"Програма за развитие на селските райони 2007 - 2013г.", Мярка 313 "Насърчаване на туристическите дейности"	386 509,78 лв.	Подаден проект за финансиране
Лесичово - "Развитие на иновативна туристическа атракция на територията на община Лесичово"	Насърчаване на туристическата атрактивност на община Лесичово и развитие на устойчив и интегриран селски туризъм	"Програма за развитие на селските райони 2007 - 2013г.", Мярка 313 "Насърчаване на туристическите дейности"	366 600,00 лв.	Подаден проект за финансиране
Лесичово - "Създаване на кът за краткотраен отдих в с. Калугерово"	Подобряване условията на околната среда и създаване на добри условия за краткотраен отдих на населението	"Програма за развитие на селските райони 2007 - 2013г."	20 400,00 лв.	Подаден проект за финансиране
Лесичово - "Създаване на кът за краткотраен отдих в с.Лесичово"	Подобряване условията на околната среда и създаване на добри условия за краткотраен отдих на населението	"Програма за развитие на селските райони 2007 - 2013г."	30 000,00 лв.	Подаден проект за финансиране

<p>Лесичово - „Закупуване на контейнери за събиране на битови отпадъци и един сметосъбиращ автомобил“</p>	<p>Закупуване на контейнери за събиране на битови отпадъци и един брой сметосъбиращ автомобил с цел подобряване на системата за управление на отпадъците и околната среда в населените места на община Лесичово</p>	<p>ПУДООС</p>	<p>Кандидатстване за отпускане на безлихвен заем от 420 000 лв.</p>	<p>Подаден проект за финансиране</p>
<p>Брацигово - „Ограничаване рисковете от наводнения по коритото на река Умишка чрез почистване, надзиждане и укрепване на съществуващи подпорни стени</p>	<p>Почистено речно корито, част от коритото е коригирано, уловени са високите води на реката в чертите на града, за да не се позволява наводняване и заблатяване на крайречните имоти – подобрена е речната проводимост на реката и отводняването на града</p>	<p>Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“</p>	<p>437 566 20 лв.</p>	<p>Продължителност – 15 месеца. Дейностите са приключени.</p>
<p>Брацигово - „Устойчиво развитие на община Брацигово чрез прилагане на мерки за енергийна ефективност в образователната инфраструктура“</p>	<p>Поставяне на топлоизолация на външните стени на сградите. Извършен е ремонт на покрива и подмяна на дограма. Поставени са сл. колектори за топла вода. Извършена е подмяна на отоплителна инсталация в СОУ „Н.Будители“, НУ ”В. Петлешков и ОДЗ „Божура Фурнаджиева“ - работи с пелетно гориво.</p>	<p>Оперативна програма регионално развитие 2007-2013 - МРРБ</p>	<p>1 029 225.81 лв.</p>	<p>Продължителност - 45 дни Реализиран</p>
<p>Брацигово - „Богатствата на Западни Родопи“</p>	<p>Изработени са 16 туристически пакета, готови за предлагане на туристически агенции и туроператори. Отпечатани са календари, информационни листовки, каталози и ще бъдат заснети видеоклип и филм за региона.</p>	<p>Оперативна програма регионално развитие 2007-2013 Ос 3 : Устойчиво развитие на туризма</p>	<p>520 373,58 лв.</p>	<p>Продължителност - 24 месеца. Стартирал на 20.02.2013г</p>

	Туристическите продукти са промотирани на борса в Пампорово, Солун и Истанбул. Предстои участие на борси в София, Москва, Лондон, Солун и Истанбул.			
Брацигово - "Реконструкция на път гр. Брацигово-с.Капитан Димитриево, реконструкция на селищна водопроводна мрежа на с. Равногор и реконструкция на водопровод от подземни каптажи „Замарница „- „ Попски извор”, Бойков извор, Розовски вриз и Чобаново до РШ Розово, общ. Брацигово"	Реконструкция на път гр. Брацигово – с. Капитан Димитриево. Реконструкция на селищна водопроводна мрежа на с. Равногор. Предвидена е подмяна на 100% от водопроводната мрежа Предвидено е и възстановяване на уличната настилка. В проекта е включено и реконструкция на водопроводи от подземни каптажи	Мярка 321 Основни услуги за населението на селските райони от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007-2013г.	5 178 786 лв.	Реализира се в момента
Брацигово - "Изготвяне на технологичен план за залесяване на община Брацигово"	Залесяване на площи около водоемите Бурово блато , Гачево блато, както и местността „ Нерзето” – гр. Брацигово .	МЗХ ДФ”Земеделия	541 193,72лв.	Реализира се в момента
Белово - „Реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа – с.Сестримо ”	Реконструкция и подмяна на 10 км вътрешна водопроводна мрежа, намаляване на загубите на вода, опазване на природните ресурси, подобряване качествата на питейната вода	ДФ „Земеделие”	2 400 000 лв.	Одобрен на 14.12.2012г., договорен през 2013г., изпълнение - през 2014г.
Белово - „Реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа – с.Габровица ”	Реконструкция и подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, намаляване на загубите на вода, опазване на природните ресурси, подобряване качествата на питейната вода	ДФ „Земеделие”	2 163 021.88 лв.	Входиран в ДФ „Земеделие”

Белово - „Реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа – с.Момина Клисура ”	Реконструкция и подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, намаляване на загубите на вода, опазване на природните ресурси, подобряване качествата на питейната вода	ДФ „Земеделие”	2 146 603 лв.	Не е входира
Белово - „Реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа – с.Дъбравите ”	Реконструкция и подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, намаляване на загубите на вода, опазване на природните ресурси, подобряване качествата на питейната вода	ДФ „Земеделие”	1 530 324.54 лв.	Входиран в ДФ „Земеделие”
Белово - „Реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа – с.Голямо Белово ”	Реконструкция и подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, намаляване на загубите на вода, опазване на природните ресурси, подобряване качествата на питейната вода	ДФ „Земеделие”	1 832 696.41 лв.	Входиран в ДФ „Земеделие”
Белово - "Реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа – с.Аканджиево ”	Реконструкция и подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, намаляване на загубите на вода, опазване на природните ресурси, подобряване качествата на питейната вода	ДФ „Земеделие”	1 450 000 лв.	Не е входира
Белово - „Доизграждане и реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа – квартал Малко Белово ”	Довършване на започнат проект за „Зониране и реконструкция на вътрешната мрежа на квартал Малко Белово”. Подготовка за изготвяне на нов проект за довършване на вътрешната мрежа и за рехабилитация на довеждащите мрежи и каптажи.	ПУДООС	1 200 000 лв.	Внесен през 2013г. в МОСВ
Белово - „Реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа – гр.Белово ”	Реконструкция и подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, намаляване на загубите на вода, опазване на природните ресурси,	ДФ „Земеделие”	5 958 354 лв.	Изготвен - търси се финансиране

	подобряване качествата на питейната вода			
--	--	--	--	--

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Резултати от дейността на РИОСВ – Пазарджик :

Приоритетите в контролната, превантивна, последваща и мониторингова дейност на РИОСВ – Пазарджик са ориентирани към изпълнение изискванията на нормативната база по околна среда, синхронизирана с изискванията на Европейските директиви в тази област.

Състояние на околната среда - екологични проблеми в региона

Проблем за област Пазарджик все още е замърсяването на въздуха с фини прахови частици. Извършеният през 2013 г. емисионен контрол на въздуха в гр.Пазарджик отчете 103 проби над пределно допустимите концентрации (ПДК) по показател фини прахови частици - РМ₁₀. Причините - лошо състояние на пътната мрежа, непочистени и неизмити улични платна, използване на твърдо гориво за отопление в битовия сектор. По-голямата част от обществено-административните и промишлените консуматори са присъединени към газоразпределителната мрежа. Остава незадоволителен броят на присъединените битови абонати. Запазването на тази тенденция и занапред ще влияе негативно върху чистотата на атмосферния въздух в Пазарджик. Емисионният контрол на обектите в областта не отчете значителни превишения на нормите за допустими емисии (НДЕ).

Обобщен анализ на емитерите и източниците на замърсяване за качествата на водите, зауствани в повърхностни водни обекти(тела) констатира, че замърсяванията основно се дължат на канализационните мрежи на големите населени места /над 10 000 еквивалентни жители/ без изградена градска пречиствателна станция за отпадни води (ГПСОВ). През 2013 г. беше решен проблемът с управлението на отпадъчните води на мандрата в с. Юнаците. Същите вече се предават за пречистване в ГПСОВ-Пазарджик на база сключен договор с „ВиК в ликвидация” ЕООД, гр.Пазарджик.

Обектите от леката промишленост и селското стопанство осигуряват локално пречистване на производствените отпадъчни води. От контролираните животновъдни обекти, които формират отпадъчни води нито един не зауства в повърхностен воден обект.

Тенденцията е за запазване качеството на производствените отпадъчните води и известно подобряване качеството на част от тях.

Последствията от поэтапното закриване на площадки за рудодобив са друг екологичен проблем за региона. Основни дифузни източници са пл.”Елшица”, пл.”Медет” и пл.”Радка”. Проблемите, породени от дейностите по добив и първична преработка на подземни богатства, извършваните геолого-проучвателни работи и рекултивация на нарушени терени са : липса на строго регламентиран контрол върху изведените от експлоатация хвостохранилища, голям брой издадени разрешения за

проучване и добив на инертни материали, несъответстващ на потребностите на областта от тях, унищожаване на големи площи плодородна земя за строителство на автоморги, автокъщи, възобновяеми енергийни източници, МВЕЦ, различни складове и др.

През 2013г. операторът „Еко Медет“ЕООД продължи корекцията на р. Медетска за улавяне на генерираните дренажни води от площадка „Медет“и връщането им в котлована на рудник „Медет“. По предписание на РИОСВ е почистена охранителната канавка в западната част на хвостохранилище „Елшица“ с цел предотвратяване заливането на земеделски земи.

Сериозен проблем остава разкомплектоването на излезли от употреба моторни превозни средства без необходимото разрешение за дейности с отпадъци по реда на Закона за управление на отпадъците (ЗУО) на площадките за търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали или от физически лица. Проблемът с разделното събиране на НУБА, отработени масла, ИУЕЕО и ИУМПС на общинско ниво все още не е решен навсякъде, тъй като не във всички общини има определени места за тази цел, както и сключени договори с организации по оползотворяване, ПУДООС или с лица, индивидуално изпълняващи задълженията си. Факт е, че през 2013 г. повечето общини предприеха мерки за подобряване на процеса разделно събиране на масово разпространени отпадъци, в резултат на което има сключени нови договори с организации по оползотворяването им, както и с фирми, привели дейностите си съгласно изискванията на ЗУО. Не е решен и проблемът с третирането на стъклените отпадъци (в това число и стъклата от разкомплектоването на ИУМПС), тъй като в регион Пазарджик не извършват дейност фирми, които оползотворяват тези отпадъци.

Основен проблем е стопанисването на регионалното депо за твърди битови отпадъци (ТБО) гр.Пазарджик. Концесионерът допуска слабости по експлоатацията му и не изпълнява стриктно изискванията, залегнали в концесионния договор.

През 2013 година не са констатирани нарушения или съществени пропуски, свързани със съхранението на химични вещества и смеси на обекти, в които се произвеждат или употребяват такива. Не са възниквали аварии с опасни вещества в предприятията с нисък и висок рисков потенциал.

Анализът на контролната дейност на РИОСВ-Пазарджик през 2013 г. показва висока ефективност на работата в резултат прилагането на комплексен подход при проверките на обекти, потенциални източници на замърсяване или увреждане на околната среда.

През 2013 г. нивата на олово, бензен, озон и въглероден оксид са значително под нормативно определените пределни стойности.

Анализът на резултатите от проведения имисионен контрол показва, че е постигнато подобрене на състоянието на повърхностните води на територията, контролирана от РИОСВ-Пазарджик.

Битовото отопление, транспортът и неподдържаната пътна и прилежаща инфраструктура водят до тревожно завишаване нивата на ФПЧ₁₀ /респ. и ФПЧ_{2,5} /.

Проблемът с разделното събиране на масово разпространените отпадъци на общинско ниво все още не е решен навсякъде, тъй като не всички общини са

определили общински площадки за тази цел. През 2013г. общините, които не бяха предприели мерки за разделното събиране на всички масово разпространени отпадъци, сключиха нови договори с организации по оползотворяването им, както и с фирми, привели дейностите си с тях, съгласно изискванията на ЗУО и подзаконовите нормативни актове, но в повечето случаи договорите са фиктивно сключени, а ефективността на системата - слаба.

 Голяма част от фирмите, занимаващи се със строителство, машиностроене и металообработване, млекопреработка, дървообработване, консервиране, фармация, винопроизводство, леене на метали привелоха дейността си към изискванията на ЗУО и в резултат на това очакваме добри резултати по отношение на отчетността и достоверността на данните за образуваните и третираните отпадъци.

 През 2013 г. бяха проверени 32 нови обекта, които генерират отпадъци и дейността им не отговаря на изискванията на закона, а други 56, при които бяха констатирани пропуски, привелоха дейността си към новите изисквания на ЗУО.

 През 2013 г. бяха проверени съоръжения за предварително третиране на отпадъци от бетон, от строителство и разрушаване на сгради, както и инсталации за оползотворяване на строителни отпадъци, което в значителна степен ще доведе до повторното им използване, рециклиране и до минимизиране на количествата, постъпващи на депа за битови отпадъци.

 Контролът от страна на РИОСВ-Пазарджик на промишлените източници на територията на общините с инсталации с издадени комплексни разрешителни, както и добрите параметри на изпускащите устройства са фактори, които намаляват в значителна степен влиянието на промишлеността върху качеството на атмосферния въздух.

 Работи се за осигуряване спазването на нормативните изисквания от предприятията, притежаващи комплексни разрешителни. Това се постига чрез извършване на собствени периодични или непрекъснати измервания на отделяните организирани емисии на замърсителите във въздуха, както и от извършвания с определена периодичност собствен мониторинг на емисиите на замърсители в повърхностните, в подземните води и в почвите. Прилагат се мерки за управление на отпадъците, формирани от дейността на съответните инсталации.

 Наблюдава се тенденция за увеличаване съответствието на инсталациите с издадено комплексно разрешително с нормативната уредба и намаляване на отрицателното въздействие върху околната среда.

 През 2013 г. РИОСВ - Пазарджик продължи изпълнението по прилагане и налагане на законодателството по управление на химикалите и предотвратяване на риска от големи аварии при работа с опасни вещества.

 Прилагат се превантивни мерки при реализирането на инвестиционните предложения чрез провеждането на процедури по оценка на въздействие върху околната среда, както и процедури по екологична оценка на планове и програми.

 В сравнение с предходните години се наблюдава тенденция към подобряване чистотата в населените места на контролираната от РИОСВ – Пазарджик територия, както и ограничаване замърсяването на компонентите на околната среда с отпадъци.

 РИОСВ-Пазарджик предоставя актуална, компетентна и достоверна информация на медиите и обществеността.

ПРИОРИТЕТИ :

1. Минимизиране на последствията от поетапното закриване на площадките за рудодобив.

2. Строг контрол върху изведените от експлоатация хвостохранилища с цел ограничаване на последствията за околната среда от дейностите при добив и първична преработка на подземни богатства.

3. Насочване на контрола в направление „Управление на отпадъците” към нови обекти и контрол на юридически лица, извършващи производство на : пелети, събиране и третиране на неопасни отпадъци, производство на бетонови изделия, млекопреработване, дърводобив и дървопреработване, производство на мебели, консерви, вина и високоалкохолни напитки, на селскостопанска продукция и етерични масла, при което се образуват производствени и опасни отпадъци.

4. Приоритетен контрол на обекти, които извършват дейности с отпадъци от метални опаковки, ИУЕЕО, ИУМПС, НУБА, ОЧЦМ във връзка с изискванията и сроковете на Закона за управление на отпадъците.

5. Ограничаване на незаконната сеч в резерват „Купена”, нерегламентираната търговия с видове, включени в конвенцията CITES и неограниченото ползването на биологични ресурси.